

Analýza inzertní nabídky zaměstnání v denním tisku a na internetu – 2016

Mgr. Hana Novotná
Ing. Jiří Vojtěch

Praha 2017

OBSAH

Úvodní poznámky	3
1. Cíle a metody šetření	3
1.1 Východiska a cíle	3
1.2 Metody	5
2. Struktura inzertní nabídky	7
2.1 Struktura nabízených profesí	7
2.2 Odvětvová struktura nabízených pozic.....	13
2.3 Regionální struktura nabízených pracovních míst	16
2.4 Název firmy a jazyk inzerátu	22
3. Charakteristiky nabízených pracovních pozic	22
3.1 Druh pracovního poměru	23
3.2 Typ smluvního vztahu	24
3.3 Výše úvazku	27
3.4 Finanční ohodnocení	28
4. Požadavky kladené na uchazeče	30
4.1 Dosažený stupeň vzdělání	30
4.2 Obor vzdělání	33
4.3 Požadavky na praxi uchazečů.....	36
4.4 Jazykové znalosti	38
4.5 Počítačové dovednosti.....	41
4.6 Řidičský průkaz.....	42
4.7 Osobnostní vlastnosti.....	43
4.8 Požadavky na věk.....	47
5. Závěrečné shrnutí	47
Přílohy	49

Analýza inzertní nabídky zaměstnání v denním tisku a na internetu – 2016

Mgr. Hana Novotná, Ing. Jiří Vojtěch

Vydal Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, Praha 2017

© NÚV 2017

Korektura: oddělení pro komunikaci s veřejností a publikační činnost

Úvodní poznámky

Jedním ze základních témat Národního ústavu pro vzdělávání je problematika uplatnění absolventů škol na trhu práce. Snažíme se monitorovat zájem o absolventy a požadavky na ně, nejen přímým dotazováním zaměstnavatelů, ale i jinými způsoby, například analýzami nezaměstnanosti nebo volných míst na trhu práce. Jednou z metod zjišťování tohoto zájmu je analýza inzertní nabídky.

První vlna kvantitativního šetření realizovaného s cílem co nejkvalitněji popsat a analyzovat inzertní nabídku zaměstnání proběhla na podzim v roce 2005, další v letech 2007, 2010 a 2012. Tato analýza je již pátá v řadě a je jako v předchozích šetřeních zaměřena na strukturu inzertní nabídky zaměstnání v denním tisku včetně inzertních periodik a na internetu. Vzhledem k přechodu mezi klasifikací zaměstnání KZAM (využívanou v předchozích analýzách) a klasifikací zaměstnání CZ-ISCO není v rámci této analýzy provedeno srovnání s předchozími šetřeními.

Tak jako v předchozích šetřeních je i tato analýza zaměřena na strukturu poptávky po povoláních a hledaných kvalifikacích a kompetencích. Jde o kvantitativní šetření s cílem shromáždit relevantní informace o struktuře nejčastěji se vyskytujících požadovaných typů profesí a o hledaných kvalifikacích a kompetencích uchazečů zahrnujících nároky na vzdělání, jazykové vybavení, praxi a další vlastnosti, schopnosti a dovednosti adeptů na daná povolání.

Zaměření na nabídku inzerovaných volných pracovních míst představuje další úhel pohledu na širokou problematiku trhu práce, a to z hlediska potřeb deklarovaných zaměstnavateli, tedy těmi, kteří značnou měrou určují podobu trhu práce a jeho další vývoj.

Získané informace a jejich zpřístupnění jak odborné, tak laické veřejnosti přispívají k porozumění problematice trhu práce. Využití najdou zejména v poradenské činnosti a také jako zdroj informací pro komplexní pohled na trh práce. Výsledný materiál je určen odborníkům, uchazečům o zaměstnání, zájemcům o střední a terciární vzdělávání i absolventům škol. Výsledky mohou využívat i subjekty veřejné a státní správy, úřady práce, poradenské instituce a konečně i střední a vyšší odborné školy, pro které zmíněný materiál tvoří významný zdroj informací o aktuálním stavu trhu pracovních příležitostí.

1. Cíle a metody šetření

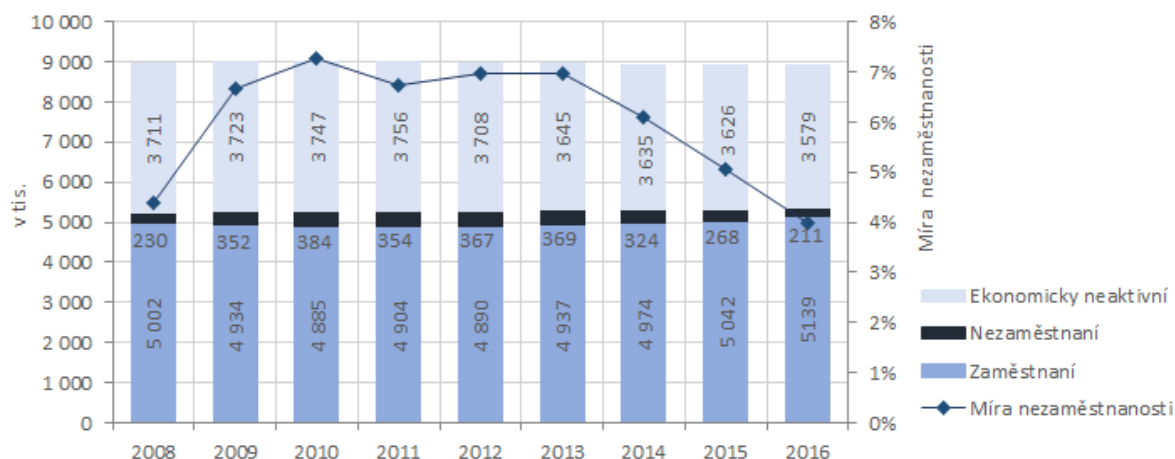
1.1 Východiska a cíle

Sledování inzertních rubrik v denním tisku a na internetu přispívá významným způsobem k postižení hlavních souvislostí a trendů v oblasti trhu práce a napomáhá k přesnému uchopení a následné analýze této obsáhlé problematiky. Monitorování inzerce týkající se nabídky zaměstnání představuje jeden ze způsobů zachycení současných potřeb zaměstnavatelských subjektů. Prostřednictvím inzerce vyjadřují zaměstnavatelé přesným a jasným způsobem – ať již sami, či prostřednictvím personálních agentur – konkrétní nároky, představy a požadavky kladené na své budoucí zaměstnance. Je přitom podstatné, že inzerce zasahuje nejširší spektrum populace. Jako jeden z hlavních způsobů „komunikace“ ji užívá jak poptávka, tak nabídka, tzn. v našem případě jak uchazeči o zaměstnání, tak samotní zaměstnavatelé.

V souvislosti se sledováním inzertní nabídky zaměstnání je třeba alespoň zmínit současný vývoj trhu práce v České republice. Trh práce je místem, kde se kupuje a prodává práce a jeho funkcí je zabezpečit pracovníkům odpovídající finanční prostředky a ekonomice potřebné pracovní síly. Stejně jako na všech ostatních typech trhu i zde funguje princip nabídky a poptávky, přičemž jejich nerovnováha se odráží v nezaměstnanosti. Po roce 2008, kdy i trh práce v České republice zasáhla celosvětová hospodářská recese, docházelo ke snižování počtu pracovních míst v některých odvětvích a desítky tisíc osob marně hledaly odpovídající pracovní uplatnění. Po odeznění několikaleté krize dochází k oživení na trhu práce a zvyšuje

se nabídka volných pracovních míst. Vlivem tohoto jevu dochází v posledních letech k výraznému snižování míry nezaměstnanosti – až na úroveň 4 % v roce 2016. Pro zaměstnavatele to znamená, že je stále obtížnější získávat nové zaměstnance s odpovídající kvalifikací, neboť se snižuje i poptávka po pracovních místech ze strany potenciálních zaměstnanců. Zaměstnavatelé jsou pak v důsledku toho často nuceni ustupovat z některých svých dřívějších požadavků na znalosti a dovednosti potenciálních zaměstnanců.

Obr. 1: Vývoj struktury ekonomické aktivity obyvatelstva staršího 15 let (v tis., v %)

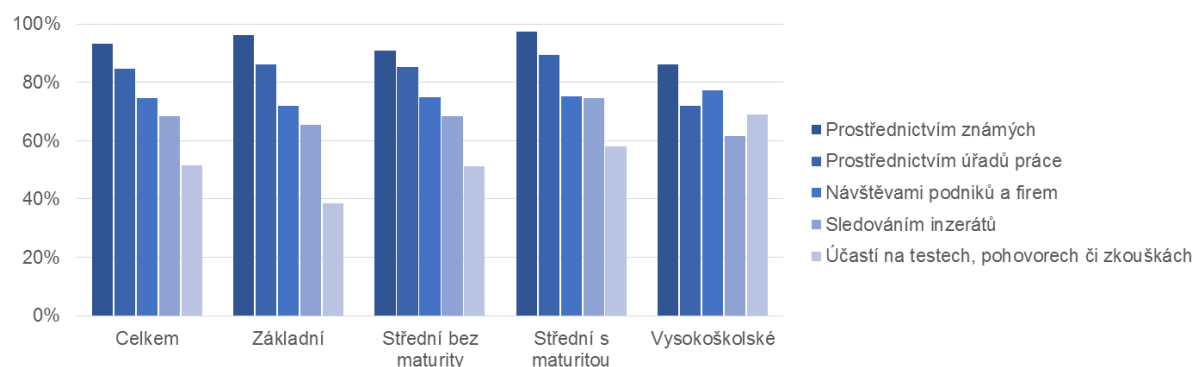

Zdroj: Výběrové šetření pracovních sil, ČSÚ

Vzhledem k proměnám na trhu práce, rozvoji a dostupnosti IT technologií a obecné digitalizaci společnosti se proměňuje také způsob hledání potenciálních zaměstnanců. Zaměstnavatelé mimo tradiční způsoby poptávání pracovníků využívají k náboru také méně tradiční způsoby náborů, například prostřednictvím sociálních či profesních sítí (příkladem toho mohou být stránky s nabídkami pracovních míst na sociální síti Facebook či využívání profesní sítě LinkedIn), pořádáním profesních dnů či účastí na profesních veletrzích.

Způsoby hledání zaměstnání se proměňují také ze strany samotných pracovníků. Ty jsou v případě nezaměstnaných monitorovány Českým statistickým úřadem ve Výběrovém šetření pracovních sil. Z dat ze 4. čtvrtletí 2016 vyplývá, že v největší míře bylo zaměstnání hledáno prostřednictvím známých, a to napříč všemi stupni vzdělání. Dalšími možnostmi hledání zaměstnání bylo využívání úřadů práce a návštěvy podniků a firem. Sledování inzertní nabídky zaměstnání pak bylo celkově využíváno 68 % nezaměstnaných a představuje tak jeden z významných způsobů hledání a nalézání pracovního uplatnění.

Obr. 2: Nejčastější způsoby hledání zaměstnání v posledních 4 týdnech – nezaměstnaní 4. čtvrtletí roku 2016

Zdroj: <https://www.czso.cz/csu/czso/zamestnanost-a-nezamestnanost-podle-vysledku-vsps-ctvrtletni-udaje-4-ctvrtletni-2016>, vlastní výpočty

Z výše popsaného se dá vyvodit, že navzdory novým možnostem náboru pracovníků má analýza inzertní nabídky zaměstnání stále velmi vysokou vypovídací hodnotu. Na úvod je však nutné zmínit, že struktura inzertní nabídky zaměstnání v denním tisku a na internetu není totožná se strukturou nabídky pracovních míst na trhu práce jako takovou. Inzerce je pouze jedním z prostředků komunikace mezi zaměstnavateli a uchazeči o zaměstnání, ale jak již bylo řečeno, významnou měrou odráží situaci na trhu práce. Zejména z tohoto důvodu patří rozbor inzertní nabídky zaměstnání k významným nástrojům analýzy stavu a struktury trhu práce.

1.2 Metody

Období šetření (sběru inzerátů): 7. 11. 2016 – 20. 11. 2016 (21. 11. 2016 pro denní tisk)

V uvedeném časovém intervalu byly sledovány jednak inzertní rubriky vybraných českých deníků, jednak internetové stránky www.prace.cz. Z níže vyjmenovaných zdrojů byly zaznamenávány a následně kódovány jednotlivé inzeráty. Pro účely dalšího zpracování byla vytvořena elektronická databáze (SPSS) jednotlivých inzertních jednotek podle níže specifikovaných faktorů.

Záznamová jednotka (předmět) šetření: inzerát nabízející zaměstnání

Referenční jednotka (rámec) šetření: pravidelné každodenní monitorování internetových stránek www.prace.cz¹ a následující celostátní a regionální periodika:

Hospodářské noviny	Plzeňský deník
Annonce	Karlovarský deník
Avízo	Sokolovský deník
Pražský deník	Metro – Praha
Kladenský deník	Metro – Brno
Ústecký deník	Metro – Budějovice
Liberecký deník	Metro – Hradec
Hradecký deník	Metro – Jihlava
Pardubický deník	Metro – Olomouc
Olomoucký deník	Metro – Ostrava
Moravskoslezský deník	Metro – Plzeň
Zlínský deník	Metro – Střední Čechy
Brněnský deník	Metro – Ústí nad Labem
Jihlavský deník	Metro – Speciál
Českobudějovický deník	

Způsob kódování záznamových jednotek:

Zjišťované znaky:

- datum, deník,
- žádaná profese – následné kódování podle CZ-ISCO, třetí úroveň specifikace,
- obor činnosti firmy,
- druh pracovního poměru: hlavní pracovní poměr / vedlejší pracovní poměr, práce na živnostenský list / hlavní nebo vedlejší pracovní poměr,
- typ smluvního vztahu: na dobu určitou / na dobu neurčitou,
- výše úvazku: plný / zkrácený / možnost zkráceného,

¹ Vzhledem k velkému množství inzerátů na www.prace.cz byla zaznamenána pouze část inzerátů. Ve všední dny bylo sbíráno průměrně 710 inzerátů, v sobotu průměrně 350 inzerátů a v neděli 100 inzerátů. Různé množství inzerátů v kvótách pro všední dny, sobotu a neděli vyplývá z průměrného množství nových inzerátů.

- řídicí funkce: ANO/NE,
- název firmy: ANO/NE,
- inzerát podán v cizím jazyce: anglický jazyk / německý jazyk / jiné,
- věkové omezení,
- požadavky na stupeň vzdělání: ZŠ, vyučen, SŠ, SŠ s maturitou, VOŠ, VŠ
- požadavky na obor vzdělání: kódování podle standardního číselníku oborů vzdělání,²
- požadavky na jazykovou vybavenost uchazečů: aktivní znalost jazyka, popř. více jazyků / znalost jazyka, popř. více jazyků bez uvedení úrovně / znalost jazyka, popř. více jazyků výhodou,
- požadavky na schopnost práce s PC: běžná znalost / odborná znalost (programovací jazyky) / grafické programy,
- ostatní požadavky: osobnostní vlastnosti,
- vlastní řidičský průkaz,
- požadavky na praxi: ANO/NE/VÝHODOU,
- nabízené finanční ohodnocení,
- region, pro který je pracovník hledán: v krajském členění, resp. zahraničí; region, oblast musejí být přímo uvedeny – inzeráty v regionálních denících bez uvedení místa nebyly do regionální analýzy zahrnuty.

Celkem zaznamenaných inzerátů v denním tisku: 3 388.

Celkem zaznamenaných inzerátů na internetu: 8 000.

Celkem zaznamenáno 11 388 inzerátů nabízejících pracovní místo.

Poznámky:

Každá záznamová jednotka (řádek) včetně identifikačního čísla a jednotlivé znaky ve sloupcích byly číselně zakódovány s tím, že v určitých případech (viz výše) byly využity existující standardní klasifikace s ohledem na možnosti dalšího zpracování. Současně byly pro jednotlivé znaky použity kódy, kterých bylo využito již v předchozích šetřeních zabývajících se analýzou inzertní nabídky zaměstnání.

² Přírodní vědy, technické obory (zvláštní kategorie: strojírenství, elektrotechnika a elektronika, chemie, stavebnictví, doprava, textil a oděvnictví, architektura a informatika), zemědělství, lesnictví a zpracování dřeva, lékařské a farmaceutické vědy, ekonomické obory, obchod, společenské vědy, gastronomie, pohostinství a hotelnictví, právo, učitelství, umělecké obory, sociální práce, automechanik, zahradník a kadeřník.

2. Struktura inzertní nabídky

Jedním z cílů analýzy inzertní nabídky zaměstnání v denním tisku a na internetu bylo získat přehled o struktuře nabízených zaměstnání a ostatních sledovaných znaků. V rámci této kapitoly je představena struktura nabízených profesí v třídění podle hlavních klasifikačních tříd a v třídění podle třetí úrovně specifikace klasifikace CZ-ISCO. Dále je v této kapitole představena odvětvová a regionální struktura nabízených pracovních pozic.

Celkem bylo ve sledovaném období zachyceno 11 388 inzerátů nabízejících zaměstnání. V rámci inzertní **nabídky zaměstnání na internetu** byl vzhledem k příliš velkému množství položek zaznamenán vzorek 8 000 inzerátů z původních přibližně 20 000 inzerátů nabízejících v daném období zaměstnání na serveru www.prace.cz. Ve srovnání s předchozími lety došlo k výraznému nárůstu počtu inzerátů na internetu. V roce 2005 bylo v rámci analýzy na internetu zaznamenáno ze tří různých serverů 3 248 inzerátů. V následujících letech byly inzeráty zaznamenávány ze dvou různých serverů. V roce 2007 bylo na internetu zaznamenáno 10 182 inzerátů, v roce 2010 8 773 inzerátů a v roce 2012 bylo v rámci inzertní nabídky na internetu zaznamenáno 6 800 inzerátů.

V **denním tisku** byly zaznamenány veškeré inzeráty, tj. 3 388. Na rozdíl od nárůstu inzertní nabídky zaměstnání na internetu došlo v případě denního tisku k výraznému poklesu celkového počtu inzerátů. Pro srovnání, v roce 2005 bylo v denním tisku zaznamenáno 9 204 inzerátů, v roce 2007 bylo zaznamenáno 15 697 inzerátů, v roce 2010 5 809 inzerátů a v roce 2012 4 267 inzerátů.

Proměna poměru mezi počtem inzerátů zachycených na internetu a v denním tisku dokládá výraznější odklon od využívání tištěných periodik k náboru zaměstnanců a naopak výraznější užívání internetu.

V rámci **nabídky zaměstnání v denním tisku** přinesl ve sledovaném období nejvíce inzerátů deník Annonce, a to 1757 inzerátů nabízejících zaměstnání, což představuje 52 % inzerátů uveřejněných v denním tisku. Jako další výraznější nositel tištěné inzerce zaměstnání je deník Metro – Praha, ve kterém bylo uveřejněno 685 inzerátů nabízejících zaměstnání, tj. 20 % inzerátů uveřejněných v denním tisku. S výrazným odstupem následuje Kladenský deník, kde bylo uveřejněno 89 inzerátů nabízejících zaměstnání, tj. 3 % inzerátů uveřejněných v denním tisku. Periodika Avízo, Pražský deník, Zlínský deník, Českobudějovický deník, Metro – Střední Čechy, Karlovarský deník a Metro – Brno pak obsahovala přibližně 2 % inzerátů uveřejněných v denním tisku.

Podrobný přehled počtu inzerátů v jednotlivých periodikách a jejich podíl na celkovém počtu inzerátů uveřejněných v denním tisku je zachycen v tabulce v příloze 1.

2.1 Struktura nabízených profesí

Analýza inzertní nabídky zaměstnání se zaměřuje zejména na hledání souvislostí a požadavků spojených s profesní strukturou nabízených pracovních míst. Pro možnost zpracování byly profese zachycené v inzertní nabídce kódovány podle skupin povolání klasifikace CZ-ISCO, a to na tři klasifikační místa. Uvedené třídění umožňuje zařadit hledané profese a současně umožňuje i třídění profesí podle dalších sledovaných znaků. U 4,1 % inzerátů (174 případů) nebyla uvedena žádná profese.

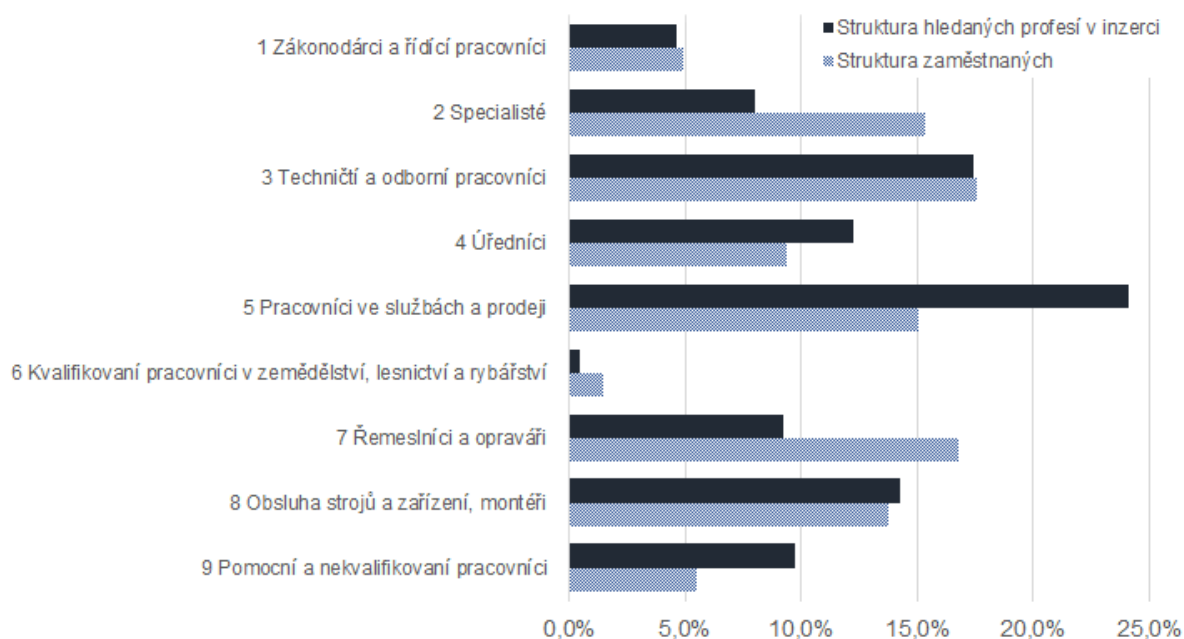
Tabulka 1 zachycuje zastoupení hlavních klasifikačních tříd CZ-ISCO v různých zdrojích inzerátů i celkově. Strukturu hledaných profesí z pohledu hlavních klasifikačních tříd CZ-ISCO v porovnání se strukturou zaměstnaných na trhu práce zachycuje obrázek 3.

Tab. 1: Struktura hlavních klasifikačních tříd CZ-ISCO v inzertní nabídce zaměstnání

Hlavní třídy CZ-ISCO	Celkem		Internet		Tisk	
	N	%	N	%	N	%
1 Zákonodárci a řídící pracovníci	525	4,6%	481	6,0%	44	1,3%
2 Specialisté	913	8,0%	808	10,1%	105	3,1%
3 Techničtí a odborní pracovníci	1985	17,4%	1730	21,6%	255	7,5%
4 Úředníci	1390	12,2%	1207	15,1%	183	5,4%
5 Pracovníci ve službách a prodeji	2741	24,1%	1428	17,9%	1313	38,8%
6 Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství	48	0,4%	18	0,2%	30	0,9%
7 Řemeslníci a opraváři	1050	9,2%	643	8,0%	407	12,0%
8 Obsluha strojů a zařízení, montéři	1627	14,3%	1078	13,5%	549	16,2%
9 Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	1109	9,7%	607	7,6%	502	14,8%

Z dat je patrné, že v inzertní nabídce zaměstnání v denním tisku byly na rozdíl od nabídky na internetu poptávány především profese spadající do oblasti služeb a prodeje. Dalšími výrazněji zastoupenými profesemi v denním tisku byly profese pracovníků obsluhy strojů, nekvalifikované a pomocné profese a profese spadající do třídy řemeslníků a opravářů.

Obr. 3: Struktura hledaných profesí v inzerci a struktura zaměstnaných ve 4. čtvrtletí roku 2016 v třídění podle hlavních klasifikačních tříd CZ-ISCO

Zdroj: https://www.czso.cz/csu/czso/zamestnanost-a-nezamestnanost-podle-vysledku-vsps-ctvrtletni-udaje-4-ctvrtletni-2016_vlastni_vypocty

Pracovníci spadající do klasifikační třídy 1 – Zákonodárci a řídící pracovníci byli hledáni v 4,6 % inzerátů (tedy v 525 případech). Do této klasifikační třídy se řadí profese manažerů, řídících a vedoucích pracovníků, vyšších státních úředníků apod. Tato klasifikační třída je méně zastoupená jak v rámci struktury zaměstnaných (v této klasifikační třídě pracovalo ve 4. čtvrtletí roku 2016 255,2 tisíce zaměstnaných, tedy 4,9 %), tak v rámci struktury profesí hledaných v inzertní nabídce zaměstnání. Zde představuje druhou nejméně často hledanou klasifikační třídu.

Pracovníci spadající do klasifikační třídy 2 – Specialisté byli hledáni v 8 % inzerátů (tedy v 913 případech). K představitelům této klasifikační třídy patří techničtí inženýři, programátoři, analytici, finanční experti, personalisté, učitelé a lektori, právníci, specialisté v oblasti reklamy,

lékaři apod. Tato klasifikační třída byla s 795,5 tisíce pracovníků (tj. 15 %) jednou z nejvíce zastoupených tříd v rámci struktury zaměstnaných ve 4. čtvrtletí v roce 2016. Navzdory vysokému podílu pracujících byly profese spadající do této klasifikační třídy v inzertní nabídce zaměstnání jedněmi z nejméně vyhledávaných.

Nejčastěji požadovanými profesními skupinami v rámci druhé klasifikační třídy byly:

- 241 Specialisté v oblasti financí 18,4 %, tj. 168 případů
- 214 Specialisté ve výrobě, stavebnictví apod. 17,3 %, tj. 158 případů
- 251 Analytici a vývojáři softwaru a aplikací 12,8 %, tj. 117 případů
- 235 Ostatní pedagogičtí pracovníci 12 %, tj. 110 případů
- 252 Specialisté v oblasti databází a počítačových sítí 7,8 %, tj. 71 případů
- 242 Personalisté 5,4 %, tj. 49 případů

Pracovníci spadající do klasifikační třídy 3 – Techničtí a odborní pracovníci byli jednou z nejčastěji poptávaných skupin. Profese spadající do této klasifikační třídy byly poptávány v 17,4 % inzerátů (tj. v 1985 případech), přičemž k představitelům této klasifikační třídy patří technici, zdravotní sestry, zprostředkovatelé služeb, obchodní zástupci, odborní administrativní pracovníci, odborní referenti a pracovníci apod. Tato klasifikační třída ve velké míře nejen vyčerpává nabídku zaměstnání v inzerci, ale představuje také nejvíce zastoupenou třídu v rámci struktury zaměstnaných. Ve 4. čtvrtletí roku 2016 v ní bylo zaměstnáno 910,6 tisíce (tj. 17,6 %) pracujících.

Nejčastěji požadovanými profesními skupinami v rámci třetí klasifikační třídy byly:

- 311 Technici ve fyzikálních a průmyslových oborech 27,8 %, tj. 551 případů
- 332 Odborníci v pojišťovnictví, obchodní zástupci, nákupčí a makléři 24,8 %, tj. 493 případů
- 331 Odborníci v ekonomické a finanční oblasti 13,5 %, tj. 267 případů
- 333 Zprostředkovatelé služeb 8 %, tj. 159 případů
- 341 Odborní pracovníci v oblasti právní a sociální 6,4 %, tj. 127 případů
- 334 Odborní administrativní pracovníci a asistenti 5 %, tj. 99 případů

Pracovníci spadající do klasifikační třídy 4 – Úředníci byli žádáni v 12,2 % inzerátů (tedy v 1390 případech). Do této klasifikační třídy se řadí především asistenti a sekretáři. Dále do této klasifikační třídy spadají pracovníci informačních služeb, úředníci v logistice (včetně doručovatelů pošty), pokladníci apod. Navzdory vyšší poptávce po pracovnících spadajících do této klasifikační třídy je jejich podíl na struktuře zaměstnaných jedním z nejnižších. Ve 4. čtvrtletí roku 2016 bylo v této klasifikační třídě zaměstnáno 484,6 tisíce (tj. 9 %) pracujících.

Požadovanými profesními skupinami v rámci čtvrté klasifikační třídy byly především:

- 422 Pracovníci informačních služeb 38,1 %, tj. 530 případů
- 412 Asistentky a sekretářky 31,8 %, tj. 442 případů
- 432 Úředníci v logistice a dopravě 14,3 %, tj. 199 případů
- 441 Ostatní úředníci, včetně doručovatelů 10,1 %, tj. 140 případů
- 421 Pokladníci a pracovníci v příbuzných oborech 3,9 %, tj. 54 případů

Pracovníci spadající do klasifikační třídy 5 – Pracovníci ve službách a prodeji byli poptáváni v 24,1 % inzerátů (tedy v 2741 případech). Do této klasifikační třídy spadají kuchaři, číšníci, kadeřníci, obslužní a provozní pracovníci, prodavači a další pracovníci prodeje, ošetřovatelé, sanitáři, pracovníci ochrany a ostrahy apod. Tato klasifikační třída je výrazněji zastoupena také v rámci struktury zaměstnaných, kde ve 4. čtvrtletí roku 2016 představovala s 781,2 tisíce pracovníky 15,1 % všech zaměstnaných.

Nejčastěji požadovanými profesními skupinami v rámci páté klasifikační třídy byly:

- 522 Provozovatelé prodejen, prodavači apod. 34 %, tj. 932 případů
- 512 Kuchaři, pomocní kuchaři 18,4 %, tj. 503 případů
- 513 Číšníci, servírky a barmani 17,4 %, tj. 476 případů
- 541 Pracovníci ochrany a ostrahy 11,5 %, tj. 314 případů
- 523 Pokladníci a prodavači vstupenek a jízdenek 5,3 %, tj. 144 případů

Pracovníci spadající do klasifikační třídy 6 – Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybařství byli s 0,4 % (tedy 48 případy) nejméně poptávanou klasifikační třídou v inzertní nabídce zaměstnání. Do této klasifikační třídy spadají především zahradníci, floristé, pěstitelé, chovatelé zvířat, lesníci, farmáři apod. Velmi nízká poptávka po těchto profesích jde ruku v ruce s nejnižším podílem pracovníků této klasifikační třídy v rámci struktury zaměstnaných. Ve 4. čtvrtletí roku 2016 bylo v této třídě zaměstnáno 75,4 tisíce (tedy 1,5 %) pracovníků. Nejčastěji požadovanou profesní skupinou v rámci šesté klasifikační třídy byli 611 Zahradníci a pěstitelé, kteří představovali 68,8 % inzerátů (tj. 33 případů).

Pracovníci spadající do klasifikační třídy 7 – Řemeslníci a opraváři byli žádáni v 9,2 % inzerátů (tedy v 1050 případech). Do této klasifikační třídy spadají řemeslníci stavební výroby a dokončování staveb, malíři, lakýrníci, kovodělníci, strojrenštní dělníci, pracovníci uměleckých řemesel, pracovníci polygrafie, elektrotechnici, zpracovatelé potravin, zpracovatelé dřeva, výrobci oděvů apod. Navzdory relativně nízké poptávce představovaly profese spadající do této klasifikační třídy s 869 tisíci (tj. 16,8 %) pracovníky jednu z největších skupin v rámci struktury zaměstnaných ve 4. čtvrtletí 2016.

Nejčastěji požadovanými profesními skupinami v rámci sedmé klasifikační třídy byly:

- 722 Kováři, nástrojáři, obráběči apod. 21,9 %, tj. 230 případů
- 723 Mechanici a opraváři strojů a zařízení 18,7 %, tj. 196 případů
- 741 Montéři, mechanici a opraváři elektrických zařízení 16,4 %, tj. 172 případů
- 751 Výrobci a zpracovatelé potravin 8,5 %, tj. 89 případů
- 721 Slévači, svářeči, práce s plechem apod. 7,7 %, tj. 81 případů
- 711 Pracovníci hlavní stavební výroby 6,6 %, tj. 69 případů

Pracovníci spadající do klasifikační třídy 8 – Obsluha strojů a zařízení, montéři byli poptáváni v 14,3 % inzerátů (tedy v 1627 případech). Skupina profesí spadajících do této klasifikační třídy byla třetí nejvyhledávanější v inzertní nabídce zaměstnání. Srovnatelný podíl jako v rámci inzertní nabídky vyčerpává tato klasifikační třída i z hlediska struktury zaměstnaných. Ve 4. čtvrtletí 2016 představovala tato klasifikační třída 13,8 % zaměstnaných (tj. 713,8 tisíce pracovníků).

Do této klasifikační třídy spadají profese:

- 812 Obsluha zařízení na zpracování kovů a jiných materiálů 38,4 %, tj. 624 případů
- 834 Obsluha pojízdných zařízení 29,2 %, tj. 475 případů
- 833 Řidiči nákladních automobilů 18,4 %, tj. 299 případů
- 832 Řidiči osobních automobilů 10 %, tj. 163 případů
- 821 Montážní dělníci 3,1 %, tj. 50 případů
- 831 Strojvedoucí 0,2 %, tj. 4 případy
- 813 Obsluha strojů na výrobky z plastu 0,1 %, tj. 2 případy

Pracovníci spadající do klasifikační třídy 9 – Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci představují pomocné pracovníky ve výrobě, dopravě, skladování a přípravě jídla, pracovníky s odpady, uklízeče apod. Navzdory nižšímu zastoupení v rámci struktury zaměstnaných, kde

představuje s 285,6 tisíce pracovníky přibližně 6 %, byla tato třída v inzertní nabídce s 1109 případy výskytu (tj. 9,7 % inzerátů) pátou nejžádanější.

Nejčastěji požadovanými profesními skupinami v rámci sedmé klasifikační třídy byly:

- 911 Uklízeči a pomocníci 29,3 %, tj. 325 případů
- 933 Pomocní pracovníci v dopravě a skladování 16,4 %, tj. 182 případů
- 962 Ostatní pomocní pracovníci 13,4 %, tj. 149 případů
- 941 Pomocní pracovníci při přípravě jídla 12,9 %, tj. 143 případů
- Brigádníci 12,6 %, tj. 140 případů
- 932 Pomocní pracovníci ve výrobě 7,7 %, tj. 85 případů

Z výše uvedených zjištění vyplývá, že v inzertní nabídce byly v **největší míře poptávány** profese spadající do klasifikační třídy 5 – **Pracovníci ve službách a prodeji**. Dalšími velmi často poptávanými byly profese spadající do klasifikační třídy 3 – **Techničtí a odborní pracovníci** a profese spadající do klasifikační třídy 8 – **Obsluha strojů a zařízení**. Naopak **nejméně poptávané** byly profese spadající do klasifikační třídy 6 – **Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství**.

Největší rozdíly mezi strukturou zaměstnaných na trhu práce a profesemi poptávanými v inzertní nabídce zaměstnání jsou u profesí spadajících do **deváté klasifikační třídy** (pomocní a nekvalifikovaní pracovníci), **druhé klasifikační třídy** (specialisté), **sedmé klasifikační třídy** (řemeslníci a opraváři) a **páté klasifikační třídy** (pracovníci ve službách a prodeji).

V případě druhé a sedmé klasifikační třídy podíl zaměstnaných na trhu práce výrazně převyšuje podíl inzerátů poptávajících profese spadajících do těchto tříd a v případě páté a deváté klasifikační třídy je tomu přesně naopak.

Na druhé straně, v případě profesí spadajících do **první klasifikační třídy** (zákonodárci a řídící pracovníci), **třetí klasifikační třídy** (techničtí a odborní pracovníci) a **osmé klasifikační třídy** (obsluha strojů a zařízení) je podíl zaměstnaných na trhu práce a poptávaných profesí v inzertní nabídce vyrovnaný.

V tabulce 2 jsou uvedeny ty profesní třídy, jejichž podíl dosahuje alespoň jednoho procenta na celkovém množství inzerátů. Do této skupiny spadá 34 profesních tříd, které zahrnují 84 % všech inzerátů v denním tisku a na internetu.

K nejčtenějším profesím, které byly poptávány v inzertní nabídce zaměstnání v denním tisku a na internetu, patřili **provozovatelé prodejen, prodavači apod.**, zastoupení v 8,2 % inzerátů (tj. 932 případů).

Dále byli v inzertní nabídce ve velké míře zastoupeni také **pracovníci obsluhy zařízení na zpracování kovů a jiných materiálů**, kteří se objevili v 5,5 % inzerátů (tj. 624 případů).

V necelých pěti procentech inzerátů byli poptáváni také **technici ve fyzikálních a průmyslových oborech** (4,8 % všech inzerátů, tj. 551 případů), **pracovníci informačních služeb** (4,7 % všech inzerátů, tj. 530 případů).

Ve 4,4 % inzerátů (tj. 503 případů) byli dále poptáváni **kuchaři či pomocní kuchaři**, ve 4,3 % inzerátů (tj. 493 případů) byli poptáváni **odborníci v pojišťovnictví, obchodní zástupci, nákupčí a makléři** a ve 4,2 % všech inzerátů byli poptáváni **číšníci, servírky a barmani** či **pracovníci obsluhy pojízdných zařízení**.

Tab. 2: Přehled nejčtenějších profesních tříd CZ-ISCO v inzertní nabídce zaměstnání v roce 2016

Profesní třída CZ-ISCO	Počet	Podíl ze všech inzerátů (%)	Kumulativní podíl (%)
522 Provozovatelé prodejen, prodavači apod.	932	8,2%	8%
812 Obsluha zařízení na zpracování kovů a jiných materiálů	624	5,5%	14%
311 Technici ve fyzikálních a průmyslových oborech	551	4,8%	19%
422 Pracovníci informačních služeb	530	4,7%	23%
512 Kuchaři, pomocní kuchaři	503	4,4%	28%
332 Odborníci v pojišťovnictví, obch. zástupci, nákupčí a makléři	493	4,3%	32%
513 Čišníci, servírky a barmani	476	4,2%	36%
834 Obsluha pojízdných zařízení	475	4,2%	40%
412 Asistentky a sekretářky	442	3,9%	44%
911 Uklízeči a pomocníci	325	2,9%	47%
541 Pracovníci ochrany a ostrahy	314	2,8%	50%
833 Řidiči nákladních automobilů	299	2,6%	52%
331 Odborníci v ekonomické a finanční oblasti	267	2,3%	55%
722 Kováři, nástrojaři, obráběči apod.	230	2,0%	57%
432 Úředníci v logistice a dopravě	199	1,7%	58%
723 Mechanici a opraváři strojů a zařízení	196	1,7%	60%
130 Řídicí pracovník v oblasti výroby	194	1,7%	62%
120 Řídicí pracovník v oblasti správy	182	1,6%	64%
933 Pomocní pracovníci v dopravě a skladování	182	1,6%	65%
741 Montéři, mechanici a opraváři elektrických zařízení	172	1,5%	67%
241 Specialisté v oblasti financí	168	1,5%	68%
832 Řidiči osobních automobilů	163	1,4%	70%
333 Zprostředkovatelé služeb	159	1,4%	71%
214 Specialisté ve výrobě, stavebnictví apod	158	1,4%	72%
140 Řídicí pracovník v oblasti služeb	149	1,3%	74%
962 Ostatní pomocní pracovníci	149	1,3%	75%
523 Pokladníci a prodavači vstupenek a jízdenek	144	1,3%	76%
941 Pomocní pracovníci při přípravě jídla	143	1,3%	77%
441 Ostatní úředníci, vč. doručovatelů	140	1,2%	79%
999 Brigádník	140	1,2%	80%
524 Ostatní v oblasti prodeje	135	1,2%	81%
341 Odborní pracovníci v oblasti právní a sociální	127	1,1%	82%
251 Analytici a vývojáři softwaru a aplikací	117	1,0%	83%
235 Ostatní pedagogičtí pracovníci	110	1,0%	84%

Mezi **nejvíce poptávanými profesemi** v rámci inzertní nabídky zaměstnání v denním tisku a na internetu byly tedy podobně jako v případě inzertní nabídky zaměstnání jako celku nejvýrazněji zastoupeny profese spadající do klasifikační třídy 5 – **Pracovníci ve službách a prodeji**. Dále byly mezi nejvíce poptávanými profesemi výrazněji zastoupeny také profese spadající do **třetí a osmé klasifikační třídy** a pomyslnou čtvrtou pozici pak obsadily profese spadající do **čtvrté klasifikační třídy**. Mezi nejvíce zastoupenými profesemi se již pouze v menší míře objevovaly profese spadající do deváté, sedmé, druhé a první klasifikační třídy.

V porovnání s nejčteněji zastoupenými profesními skupinami v nabídce volných pracovních míst evidovaných na úřadech práce k 24. 5. 2016³, kde byly v největší míře zastoupeny profese spadající do sedmé a osmé klasifikační třídy, byly v inzertní nabídce zaměstnání v denním tisku a na internetu výrazněji zastoupeny profese s vyššími kvalifikačními požadavky.

Z hlediska zdroje inzerátů nabízejících zaměstnání byla struktura nejčteněji zastoupených profesí na internetu a v denním tisku mírně odlišná. V rámci **nabídky zaměstnání na internetu**⁴ byli nejčastěji poptáváni **provozovatelé prodejen, prodavači apod.**, kteří se objevili v 10,1 % inzerátů, tedy v 805 případech, dalšími častěji poptávanými skupinami profesí byli pracovníci **obsluhy zařízení na zpracování kovů a jiných materiálů** (6,4 % inzerátů, tedy 508 případů) a **technici ve fyzikálních a průmyslových oborech** (6,1 % inzerátů, tj. 487 případů) a další požadavky byly směřovány především k **odborníkům v pojišťovnictví, obchodním zástupcům, nákupčím a makléřům** (5,6 % inzerátů, tj. 451 případů) a dále také k **pracovníkům informačních služeb** (5,5 % inzerátů, tedy 442 případů).

V **nabídce zaměstnání v denním tisku**⁵ byli poptáváni především **kuchaři či pomocní kuchaři**, na které se objevil požadavek v 11,6 % inzerátů (tj. 393 případů), téměř v deseti procentech inzerátů z denního tisku (9,9 % inzerátů, tj. 336 případů) pak byli poptáváni **číšníci, servírky a barmani** a necelých sedm procent inzerátů (6,8 %, tj. 231 případů) poptávalo **pracovníky ochrany a ostrahy**. Vzhledem k odlišnému charakteru nejčastěji poptávaných profesí byli v denním tisku výrazněji zastoupeni také **řidiči nákladních automobilů** (6,3 % inzerátů, tj. 214 případů) a **uklízeči a pomocníci** (5,8 % inzerátů, tj. 195 případů).

2.2 Odvětvová struktura nabízených pozic

Z celkových 11 388 inzerátů nabízejících zaměstnání bylo odvětví, v němž společnost působí, uvedeno v 6 606 případech (tj. v 58 % inzerátů). Odvětví inzerující firmy bylo uváděno primárně v inzerátech na internetu (v 75,2 % případů). V rámci inzerce v tisku bylo odvětví inzerující firmy uvedeno pouze v 17,5 % případů.

V největší míře inzerát podávaly firmy zaměřené na **obchod, opravu motorových vozidel a spotřebního zboží**, které tvořily 13,4 % (tj. 1 523 případů) všech inzerátů. Druhým nejčastěji se vyskytujícím odvětvím, které tvořilo 8,3 % (tj. 947 případů) všech inzerátů, byla **doprava, skladování, pošta a telekomunikace**. Následuje oblast **pohostinství a ubytování**, která byla uvedena v 7,1 % (tj. v 811 případech) všech inzerátů.

Další odvětví inzerujících firem byla zastoupena pouze v menší míře. **Strojírenství** se objevovalo ve 3,9 % všech inzerátů (tj. ve 444 případech) a ve 3,5 % všech inzerátů (tj. v 396 případech) se objevovaly **ostatní veřejné, sociální a osobní služby**. V 3,1 % všech inzerátů (tj. 350 případů) inzerovaly společnosti zaměřené na oblast **peněžnictví a pojišťovnictví** a v 3 % všech inzerátů (tj. v 339 případů) společnosti působící v **automobilovém průmyslu**.

Pořadí jednotlivých odvětví v rámci **inzertní nabídky zaměstnání na internetu** je vzhledem k velkému množství inzerátů z internetu obdobné jako v případě inzertní nabídky jako celku. Na druhou stranu lze pozorovat výraznější rozdíly v případě **inzertní nabídky zaměstnání v denním tisku**, kde bylo odvětví inzerující firmy uvedeno u pouhých 17,5 % inzerátů.

V rámci **inzertní nabídky zaměstnání v denním tisku** bylo jako odvětví inzerující firmy primárně uváděno **pohostinství a ubytování**. To bylo uvedeno v 10,4 % všech inzerátů

³ Podrobný přehled nejčtenějších profesních tříd CZ-ISCO v nabídce volných pracovních míst evidovaných na úřadech práce k 24. 5. 2016 je zachycen v tabulce v příloze 2.

⁴ Podrobný přehled nejčtenějších profesních tříd CZ-ISCO v inzertní nabídce zaměstnání na internetu v roce 2016 je zachycen v tabulce v příloze 3.

⁵ Podrobný přehled nejčtenějších profesních tříd CZ-ISCO v inzertní nabídce zaměstnání v denním tisku v roce 2016 je zachycen v tabulce v příloze 4.

z denního tisku a v 59,3 % inzerátů z denního tisku, kde bylo uvedeno odvětví firmy. V denním tisku byly dále významnějšími zaměřeními firem také **bezpečnostní služba** a **školství**.

Tab. 3: Odvětví ekonomické činnosti firem inzerujících v denním tisku a na internetu

Odvětví firmy	Celkem		Internet		Tisk	
	N	%	N	%	N	%
Neuvedeno	4782	42,0%	1986	24,8%	2796	82,5%
Obchod, opr. motor. vozidel a spotřebního zboží	1523	13,4%	1522	19,0%	1	0,0%
Doprava, skladování, pošty a telekomunikace	947	8,3%	934	11,7%	13	0,4%
Pohostinství a ubytování	811	7,1%	460	5,8%	351	10,4%
Strojírenství	444	3,9%	444	5,6%	-	-
Ost. veřejné, sociální a osobní služby	396	3,5%	395	4,9%	1	0,0%
Peněžnictví a pojišťovnictví	350	3,1%	350	4,4%	-	-
Automobilový průmysl	339	3,0%	323	4,0%	16	0,5%
Zpracovatelský průmysl	219	1,9%	219	2,7%	-	-
IT, software, internet, atp.	213	1,9%	213	2,7%	-	-
Zdravotnictví, farmacie, vet. činnosti	193	1,7%	152	1,9%	41	1,2%
Stavebnictví	166	1,5%	162	2,0%	4	0,1%
Školství	152	1,3%	86	1,1%	66	1,9%
Elektrotechnika	151	1,3%	150	1,9%	1	0,0%
Nemovitosti, pronáj. služeb pro podniky, výzkum a vývoj	134	1,2%	134	1,7%	-	-
Bezpečnostní služba	112	1,0%	39	0,5%	73	2,2%
Marketing a reklama	96	0,8%	96	1,2%	13	0,4%
Výroba a rozvod elektřiny, plynu, vody	92	0,8%	92	1,2%	-	-
Poradenství	62	0,5%	62	0,8%	-	-
Veřejná správa, obrana, sociální zabezpečení	57	0,5%	44	0,6%	-	-
Administrativa	55	0,5%	55	0,7%	-	-
Zemědělství, lesní hospodářství, rybolov	36	0,3%	34	0,4%	2	0,1%
Potravinářství	20	0,2%	17	0,2%	3	0,1%
Soukromé domácnosti s domácím personálem	12	0,1%	5	0,1%	7	0,2%
Personalistika	10	0,1%	10	0,1%	-	-
Právo	10	0,1%	10	0,1%	-	-
Exteritoriální organizace a spolky	6	0,1%	6	0,1%	-	-

Zaměříme-li se na pohled z hlediska hlavních klasifikačních tříd, zjistíme, že v rámci klasifikační třídy 1 – **Zákonodárci a řídicí pracovníci** představovala nejčastěji uváděná odvětví **obchod, oprava motorových vozidel a spotřebního zboží** (21 % inzerátů), **peněžnictví a pojišťovnictví** (7 % inzerátů), **doprava, skladování, pošty a telekomunikace** (5 % inzerátů), **ostatní veřejné, sociální a osobní služby** (5 % inzerátů) a **strojírenství** (5 % inzerátů). Odvětví nebylo uvedeno v 26 % inzerátů.

V případě klasifikační třídy 2 – **Specialisté** nebylo odvětví uvedeno u jedné čtvrtiny inzerátů. Nejčastěji uváděnými odvětvími pak v rámci této třídy byla **IT, software a internet** (12 % inzerátů), **peněžnictví a pojišťovnictví** (též 12 % inzerátů) a **školství** (10 % inzerátů).

Pracovníky spadající do klasifikační třídy 3 – **Techničtí a odborní pracovníci** v největší míře poptávaly firmy zabývající se **obchodem, opravou motorových vozidel a spotřebního zboží** (11 % inzerátů), dále ve větší míře firmy působící v oblasti **ostatních veřejných, sociálních a osobních služeb** (6 % inzerátů) a **peněžnictví a pojišťovnictví** (též 6 % inzerátů). Odvětví nebylo uvedeno v 34 % inzerátů.

V rámci klasifikační třídy 4 – **Úředníci** bylo nejčastěji uváděným odvětvím firmy **doprava, skladování, pošty a telekomunikace** (27 % inzerátů). Další odvětví byla v rámci této třídy zastoupena ve výrazně menší míře. Jednalo se především o odvětví **obchod, oprava motorových vozidel a spotřebního zboží** (7 % inzerátů) a **peněžnictví a pojišťovnictví** (5 % inzerátů). Odvětví nebylo uvedeno v 35 % inzerátů.

Vzhledem k povaze profesí spadajících do klasifikační třídy 5 – **Pracovníci ve službách a prodeji** byla i odvětví firem, které pracovníky poptávaly, primárně zaměřená na služby a prodej. V 28 % inzerátů firmy jakožto odvětví své působnosti uvedly **obchod, opravu motorových vozidel a spotřebního zboží**. Dalším velmi často se vyskytujícím odvětvím pak bylo **pohostinství a ubytování** (19 % inzerátů). Odvětví inzerující firmy pak nebylo uvedeno ve 43 % inzerátů.

V rámci klasifikační třídy 6 – **Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství** bylo odvětví firmy uvedeno pouze u 37 % inzerátů, přičemž nejčastěji se objevoval **obchod, oprava motorových vozidel a spotřebního zboží** (21 % inzerátů) a **zemědělství, lesní hospodářství a rybolov** (8 % inzerátů).

V případě klasifikační třídy 7 – **Řemeslníci a opraváři** bylo nejčastěji uváděným odvětvím firem, které poptávaly zaměstnance, **strojírenství** (10 % inzerátů). Mezi další výrazněji zastoupená odvětví spadal **automobilový průmysl** (7 % inzerátů), **zpracovatelský průmysl, obchod, oprava motorových vozidel a spotřebního zboží** a **elektrotechnika** (vše shodně 4 % inzerátů). Odvětví nebylo uvedeno v 59 % inzerátů.

Pracovníky spadající do klasifikační třídy 8 – **Obsluha strojů a zařízení, montéři** v největší míře poptávaly firmy z oblasti **dopravy, skladování, pošty a telekomunikace** (15 % inzerátů), **strojírenství** (7 % inzerátů) a **obchodu, opravy motorových vozidel a spotřebního zboží** (6 % inzerátů). Odvětví pak nebylo uvedeno v 58 % inzerátů.

V rámci klasifikační třídy 9 – **Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci** poptávaly zaměstnance nejvíce firmy zabývající se **dopravou, skladováním pošty a telekomunikacemi** (16 % inzerátů), **pohostinstvím a ubytováním** (14 % inzerátů) a **obchodem, opravou motorových vozidel a spotřebního zboží** (12 % inzerátů). Odvětví, ve kterém inzerující společnosti působí, nebylo uvedeno ve 44 % inzerátů.

Z hlediska jednotlivých profesních skupin v inzerátech, kde bylo uvedeno odvětví, byli nejčastěji poptáváni **provozovatelé prodejen, prodavači apod.** (třída 522), a to v 736 případech. Primárně byli tito pracovníci poptáváni společnostmi z oblasti **obchodu, opravy motorových vozidel a spotřebního zboží** (92 % případů).

Další nejhledanější profesní skupinou, která byla v inzerátech poptávána, byli **technici ve fyzikálních a průmyslových oborech** (třída 311), kteří byli uvedeni v 353 inzerátech s uvedeným odvětvím společnosti. Nejčastěji byla tato profesní skupina poptávána v inzerátech firem zabývajících se **strojírenstvím** (20 % inzerátů), **automobilovým průmyslem** (18 % inzerátů) a **stavebnictvím** (14 % inzerátů).

Třetí nejčastěji hledanou profesní skupinou byli **pracovníci informačních služeb** (třída 422), kteří byli poptáváni v 347 inzerátech s uvedeným odvětvím firmy. U této profesní skupiny převládalo zaměření společnosti na odvětví **dopravy, skladování, pošty a telekomunikace** (31 % inzerátů). Dále se pak společnosti, které pracovníky poptávaly, zaměřovaly na **pohostinství a ubytování** (15 % inzerátů), **obchod, opravu motorových vozidel a spotřebního zboží** (12 % inzerátů) a **peněžnictví a pojišťovnictví** (10 % inzerátů).

Z výše uvedeného tedy vyplývá, že odvětví inzerujících firem do značné míry ovlivňuje i poptávku po daných profesích.

2.3 Regionální struktura nabízených pracovních míst

Z hlediska regionálního členění inzerátů nabízejících zaměstnání bylo zjišťováno, zda bylo v inzerátu nabízejícím zaměstnání uvedeno místo, kde měla být práce vykonávána, a to bez ohledu na to, v jaké regionální mutaci se v případě denního tisku inzerát vyskytoval. **Region případného pracoviště byl uveden v 94,1 % inzerátů.**

Tab. 4: Regionální struktura pracovních míst nabízených v inzertní nabídce zaměstnání a regionální struktura ekonomicky aktivních obyvatel v roce 2016

Kraj pracoviště	Inzertní nabídka zaměstnání		Ekonomicky aktivní obyvatelé	
	Počet	Podíl z celku (%)	Počet EAO (tis.)	Podíl EAO z celku (%)
Hl. město Praha	4361	38,3%	678,6	12,7%
Jihomoravský kraj	1230	10,8%	601,1	11,2%
Středočeský kraj	1063	9,3%	673	12,6%
Moravskoslezský kraj	578	5,1%	611,7	11,4%
Královéhradecký kraj	523	4,6%	275,3	5,1%
Plzeňský kraj	501	4,4%	297,4	5,6%
Ústecký kraj	428	3,8%	403,4	7,5%
Jihočeský kraj	367	3,2%	319,3	6,0%
Zlínský kraj	323	2,8%	290,2	5,4%
Olomoucký kraj	280	2,5%	312,1	5,8%
Pardubický kraj	275	2,4%	264	4,9%
Liberecký kraj	249	2,2%	218,5	4,1%
Kraj Vysočina	235	2,1%	250,8	4,7%
Karlovarský kraj	150	1,3%	154,7	2,9%
ČR/SR	29	0,3%	-	-
Mimo ČR	126	1,1%	-	-
Kraj neuveden	670	5,9%	-	-

Zdroj: Výběrové šetření pracovních sil, ČSÚ, vlastní výpočty

Pracovní místa byla nejčastěji nabízena v **Hlavním městě Praha**, která byla jakožto region případného pracoviště uvedena v 38,3 % všech inzerátů (tj. 4361 inzerátů). Dalším z tohoto hlediska významným regionem byl **Jihomoravský kraj**, který se v inzertní nabídce objevil v 10,8 % inzerátů, tj. v 1230 případech. Ve větším množství inzerátů se také objevoval **Středočeský kraj**, který byl jako region pracoviště uveden v 9,3 % inzerátů, tj. v 1063 případech.

Na druhé straně, nejmenší množství inzerátů bylo orientováno na **Karlovarský kraj** (1,3 %) a do zemí mimo Českou a Slovenskou republiku (1,1 %). Nabídku práce v zahraničí obsahovalo 126 inzerátů, přičemž nejčastěji byla nabízena práce v Itálii (56 inzerátů) a v Rakousku (31 inzerátů).

Územní rozložení inzerátů nabízejících zaměstnání odpovídá i velikosti krajů z hlediska počtu ekonomicky aktivních obyvatel. Hlavní město Praha, Středočeský kraj a Jihomoravský kraj patří z tohoto hlediska k největším krajům v České republice a Karlovarský kraj je na posledním místě.

K největším krajům z hlediska počtu ekonomicky aktivních obyvatel se řadí také Moravskoslezský kraj, do kterého (ačkoliv se v rámci inzertní nabídky zaměstnání umístil na pomyslném čtvrtém místě) je směřováno výrazně menší množství pracovních nabídek než do prvních tří krajů.

Grafy v obrázku 4 ukazují rozložení profesí poptávaných v rámci hlavních klasifikačních tříd v jednotlivých krajích. Z obrázku je patrné, že v **Hlavním městě Praha, Libereckém, Karlovarském, Královéhradeckém** a do jisté míry také v **Jihočeském kraji** byly v největší míře poptávány profese spadající do klasifikační třídy 5 – **Pracovníci ve službách a prodeji**. Ve **Zlínském, Středočeském a Pardubickém kraji** byly nejčastěji poptávanými profese spadající do klasifikační třídy 8 – **Pracovníci obsluhy strojů a zařízení**. V **Plzeňském, Moravskoslezském, Ústeckém a Olomouckém kraji** byly poptávány především profese spadající do klasifikační třídy 3 – **Techničtí a odborní pracovníci**. V **Kraji Vysočina** byly v největší míře poptávány profese spadající do klasifikační třídy 3 – **Techničtí a odborní pracovníci** a klasifikační třídy 8 – **Pracovníci obsluhy strojů a zařízení**.

V **Hlavním městě Praha** byly mimo výše zmíněné profese pracovníků ve službách a prodeji dalšími významněji poptávanými profese spadající do klasifikační třídy 3 – **Techničtí a odborní pracovníci** a klasifikační třídy 4 – **Úředníci**.

Ve **Středočeském kraji** byly vedle nejčastěji poptávaných pracovníků obsluhy strojů a zařízení dále ve větší míře poptávány profese spadající do klasifikační třídy 3 – **Techničtí a odborní pracovníci**, klasifikační třídy 5 – **Pracovníci ve službách a prodeji** a více než 10 % poptávky po pracovnících v kraji vyčerpaly profese spadající do klasifikační třídy 4 – **Úředníci**.

V **Jihočeském kraji** byly v podobné míře jako nejvíce zastoupení pracovníci ve službách a prodeji poptávány také profese spadající do klasifikační třídy 3 – **Techničtí a odborní pracovníci** a v rámci kraje bylo poptáváno také více než 10 % profesí spadajících do klasifikační třídy 8 – **Pracovníci obsluhy strojů a zařízení**. Přesně 10 % inzertní poptávky pro pracovnících v kraji představovaly profese spadající do klasifikační třídy 4 – **Úředníci**.

V **Plzeňském kraji** byly mimo již zmíněných v největší míře zastoupených technických pracovníků ve větší míře poptávány i profese spadající do klasifikační třídy 5 – **Pracovníci ve službách a prodeji** a klasifikační třídy 8 – **Pracovníci obsluhy strojů a zařízení**.

V případě **Karlovarského kraje** byly v inzertní nabídce zaměstnání ve výrazně největší míře poptávány profese spadající do klasifikační třídy 5 – **Pracovníci ve službách a prodeji** a ve velké míře byly poptávány také profese spadající do třídy 3 – **Techničtí a odborní pracovníci**. Profese spadající do ostatních klasifikačních tříd byly poptávány již v menší míře.

V **Ústeckém kraji** byla podobně jako v Plzeňském kraji největší poptávka po technických a odborných pracovnících. Dále byly ve větší míře poptávány také profese spadající do klasifikační třídy 5 – **Pracovníci ve službách a prodeji** a klasifikační třídy 8 – **Pracovníci obsluhy strojů a zařízení**. Nad 10 % inzerátů v kraji dále vyčerpávala poptávka po profesích spadajících do klasifikační třídy 4 – **Úředníci** a klasifikační třídy 7 – **Řemeslníci a opraváři**.

V **Libereckém kraji** byly mimo nejčastěji poptávané pracovníky ve službách a prodeji ve větší míře poptávány také profese spadající do klasifikační třídy 3 – **Techničtí a odborní pracovníci**, klasifikační třídy 2 – **Specialisté** a klasifikační třídy 8 – **Pracovníci obsluhy strojů a zařízení**.

V případě **Královéhradeckého kraje**, kde byli stejně jako v Libereckém kraji nejčastěji poptáváni pracovníci ve službách a prodeji, byly ve větší míře poptávány také profese spadající do klasifikační třídy 9 – **Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci**, klasifikační třídy 3 – **Techničtí a odborní pracovníci** a z 10 % vyčerpávaly inzertní nabídku zaměstnání také profese spadající do klasifikační třídy 4 – **Úředníci**.

V **Pardubickém kraji** byly podobně jako v případě Středočeského kraje nejčastěji poptávány profese spadající do klasifikační třídy 8 – **Pracovníci obsluhy strojů a zařízení**. Výrazněji však byly poptávány profese spadající do klasifikační třídy 4 – **Úředníci**, klasifikační třídy 3 – **Techničtí a odborní pracovníci** a klasifikační třídy 7 – **Řemeslníci a opraváři**. Nad 10 %

poptávky po zaměstnancích v kraji zaujímaly také profese spadající do klasifikační třídy 9 – **Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci**.

V **Kraji Vysočina** byly mimo nejčastěji poptávaných profesí spadajících do klasifikační třídy 3 – **Techničtí a odborní pracovníci** a klasifikační třídy 8 – **Pracovníci obsluhy strojů a zařízení** ve větší míře poptávány také profese spadající do klasifikační třídy 5 – **Pracovníci ve službách a prodeji** a přibližně 10 % poptávky po zaměstnancích v kraji vyčerpávaly také profese spadající do klasifikační třídy 7 – **Řemeslníci a opraváři** a klasifikační třídy 4 – **Úředníci**.

V rámci **Jihomoravského kraje** bylo zastoupení jednotlivých klasifikačních tříd relativně vyrovnané. V největší míře byly vyhledávány profese spadající do klasifikační třídy 8 – **Pracovníci obsluhy strojů a zařízení**, dále pak profese spadající do klasifikační třídy 3 – **Techničtí a odborní pracovníci** a klasifikační třídy 4 – **Úředníci**.

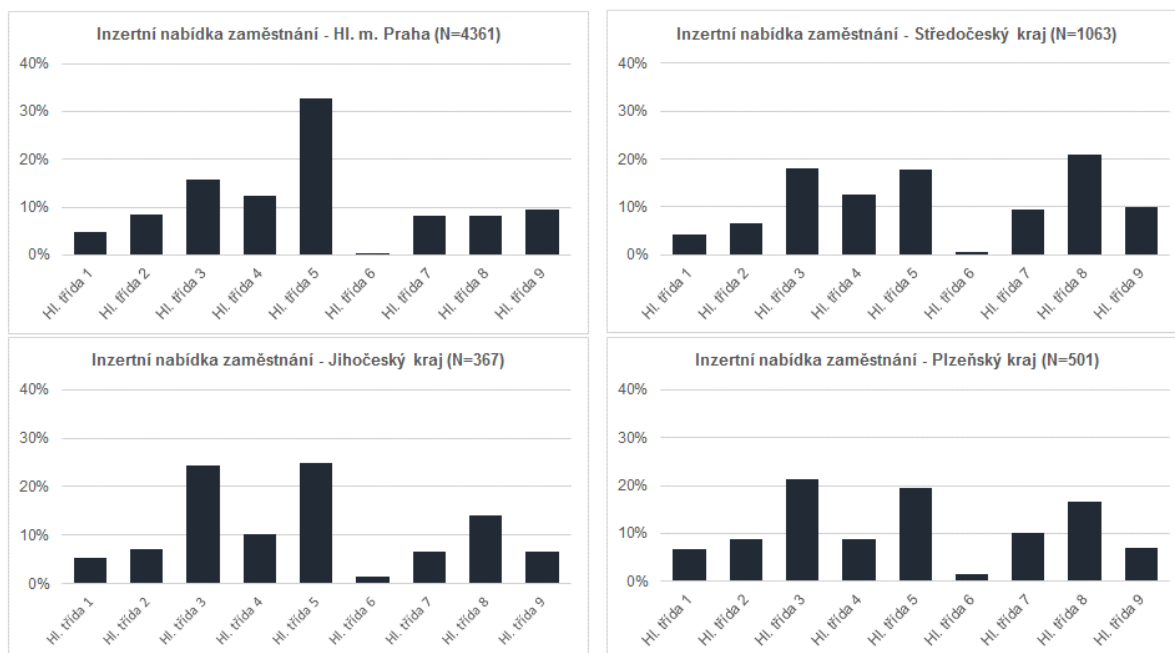
V **Olomouckém kraji** byly mimo v největší míře zastoupené **technické a odborné pracovníky** ve větší míře poptávány profese spadající do klasifikační třídy 5 – **Pracovníci ve službách a prodeji**, klasifikační třídy 4 – **Úředníci** a klasifikační třídy 8 – **Pracovníci obsluhy strojů a zařízení**. Více než 10 % inzertní nabídky zaměstnání představovaly také profese spadající do klasifikační třídy 2 – **Specialisté**.

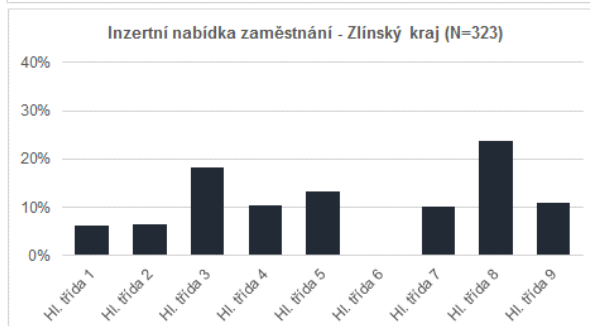
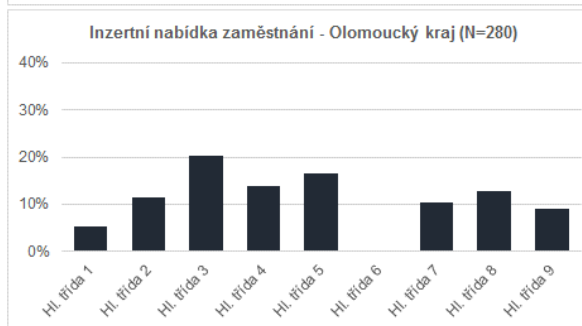
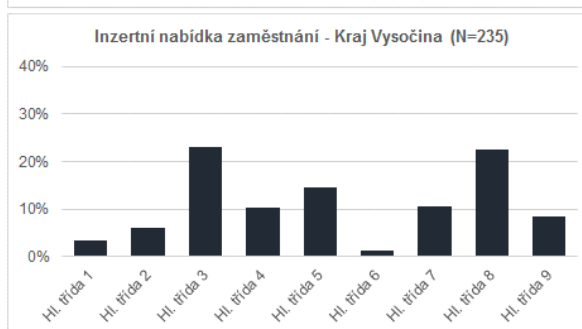
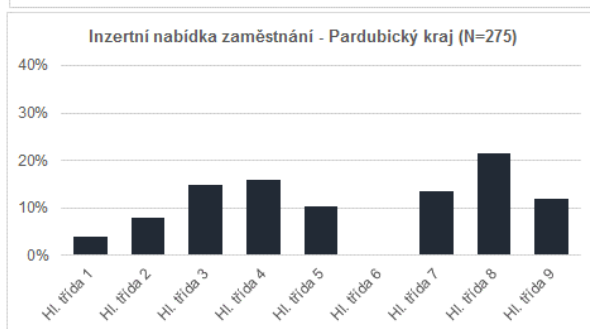
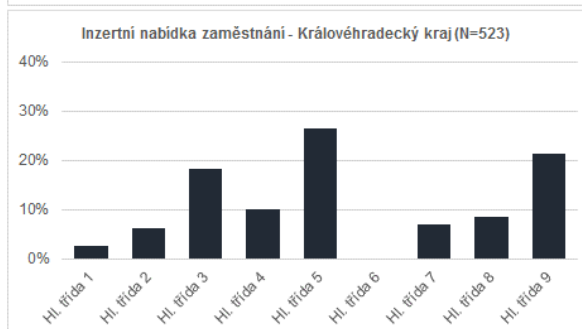
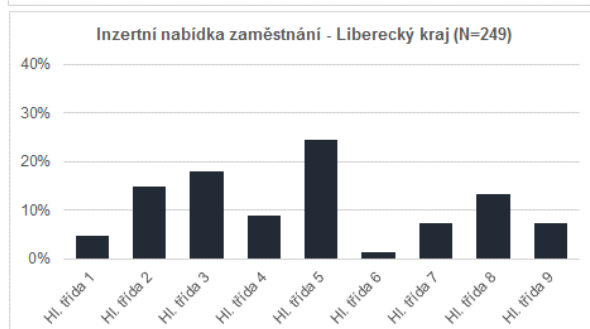
V případě **Zlínského kraje** byly mimo **pracovníků obsluhy strojů a zařízení** dále ve větší míře poptávány profese spadající do klasifikační třídy 3 – **Techničtí a odborní pracovníci** a více než 10 % poptávky po pracovnících v kraji vyčerpávaly také profese spadající do klasifikační třídy 5 – **Pracovníci ve službách a prodeji**, klasifikační třídy 9 – **Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci**, klasifikační třídy 4 – **Úředníci** a klasifikační třídy 7 – **Řemeslníci a opraváři**.

V **Moravskoslezském kraji** pak byly po výše zmíněných **technických a odborných pracovnících** ve větší míře poptávány profese spadající do klasifikační třídy 5 – **Pracovníci ve službách a prodeji**, klasifikační třídy 8 – **Pracovníci obsluhy strojů a zařízení** a klasifikační třídy 4 – **Úředníci**.

V inzerátech nabízejících zaměstnání mimo Českou a Slovenskou republiku byly poptávány především profese spadající do klasifikační třídy 7 – **Řemeslníci a opraváři** a klasifikační třídy 8 – **Pracovníci obsluhy strojů a zařízení**.

Obr. 4: Regionální rozložení hlavních klasifikačních tříd CZ-ISCO poptávaných v inzertní nabídce zaměstnání

Nejčastěji poptávané profesní skupiny v inzertní nabídce zaměstnání v jednotlivých krajích České republiky ukazuje tabulka 5.

Napříč všemi kraji se mezi prvními šesti nejčastěji poptávanými profesními skupinami umístili **provozovatelé prodejen a prodavači** (třída 522). Ve všech krajích s výjimkou Hlavního města Prahy se také mezi šest nejčastěji poptávaných profesních skupin zařadili **technici ve fyzikálních a průmyslových oborech** (třída 311). Ve většině krajů se pak mezi šest nejčastěji poptávaných profesních skupin zařadili **odborníci v pojišťovnictví, obchodní zástupci, nákupčí a makléři** (třída 332), **pracovníci obsluhy zařízení na zpracování kovů a jiných materiálů** (třída 812) a **pracovníci obsluhy pojízdných zařízení** (třída 834).

Odborníci v pojišťovnictví, obchodní zástupci, nákupčí a makléři se mezi šesti nejčastěji poptávanými profesními skupinami objevili ve Středočeském, Jihočeském, Plzeňském, Karlovarském, Ústeckém, Libereckém, Pardubickém, Olomouckém, Zlínském a Moravskoslezském kraji a v Kraji Vysočina.

Pracovníci obsluhy zařízení na zpracování kovů a jiných materiálů se mezi šesti nejčastěji poptávanými profesními skupinami objevili ve Středočeském, Jihočeském, Plzeňském, Ústeckém, Libereckém, Pardubickém, Jihomoravském, Olomouckém, Zlínském, Moravskoslezském kraji a v Kraji Vysočina.

Pracovníci obsluhy pojízdných zařízení se mezi šesti nejčastěji poptávanými profesními skupinami objevili ve Středočeském, Plzeňském, Ústeckém, Pardubickém, Jihomoravském, Olomouckém, Zlínském, Moravskoslezském kraji a v Kraji Vysočina.

V polovině krajů se pak mezi šesti nejčastěji poptávanými profesemi umístili **pracovníci informačních služeb** (třída 422). Ti byli ve velké míře poptáváni především v Jihočeském, Ústeckém, Libereckém, Pardubickém, Jihomoravském a Moravskoslezském kraji.

Odlíšná skladba nejčastěji poptávaných profesních skupin byla v **Hlavním městě Praha a Královéhradeckém a Karlovarském kraji**.

V **Hlavním městě Praha** byli mimo nevíce poptávané **provozovatele prodejen a prodavače** (třída 522) dále ve velké míře poptáváni **číšníci, servírky a barmani** (třída 513), **kuchaři** (třída 512), **pracovníci informačních služeb** (třída 422), **asistentky a sekretáři** (třída 412) a **pracovníci ochrany a ostrahy** (třída 541).

V **Karlovarském kraji** byli mimo nejvíce poptávané **provozovatele prodejen a prodavače** (třída 522) dále ve větší míře zastoupeni **odborníci v pojišťovnictví, obchodní zástupci, nákupčí a makléři** (třída 332). Ve velké míře byli poptáváni také **pomocní pracovníci v dopravě a skladování** (třída 933), **řídící pracovníci v oblasti výroby** (třída 130), **technici ve fyzikálních a průmyslových oborech** (třída 311), **odborníci v ekonomické a finanční oblasti** (třída 331) a **kuchaři a pomocní kuchaři** (třída 512).

V **Královéhradeckém kraji** byli v největší míře poptáváni **pomocní pracovníci při přípravě jídla** (třída 941), **kuchaři** (třída 512), **provozovatelé prodejen, prodavači apod.** (třída 522), **uklízeči a pomocníci** (třída 911), **číšníci, servírky a barmani** (třída 513) a **technici ve fyzikálních a průmyslových oborech** (třída 311).

Tab. 5: Nejčastěji poptávané profesní skupiny v inzertní nabídce zaměstnání v krajích ČR

Hlavní město Praha		Středočeský kraj	
522 Provozovatelé prodejen, prodavači apod.	8,2%	522 Provozovatelé prodejen, prodavači apod.	9,2%
513 Čišníci, servírky a barmani	7,1%	834 Obsluha pojezdových zařízení	8,8%
512 Kuchaři, pomocní kuchaři	6,9%	812 Obsluha zařízení na zprac. kovů a jiných materiálů	8,5%
422 Pracovníci informačních služeb	5,7%	311 Technici ve fyzikálních a průmyslových oborech	5,9%
412 Asistentky a sekretářky	4,7%	332 Odborníci v poj., obch. zástupci, nákupčí a makléři	4,6%
541 Pracovníci ochrany a ostrahy	4,4%	432 Úředníci v logistice a dopravě	4,2%
Jihočeský kraj		Plzeňský kraj	
522 Provozovatelé prodejen, prodavači apod.	11,7%	522 Provozovatelé prodejen, prodavači apod.	9,6%
311 Technici ve fyzikálních a průmyslových oborech	7,9%	812 Obsluha zařízení na zprac. kovů a jiných materiálů	8,2%
332 Odborníci v poj., obch. zástupci, nákupčí a makléři	7,6%	311 Technici ve fyzikálních a průmyslových oborech	7,0%
812 Obsluha zařízení na zprac. kovů a jiných materiálů	6,5%	332 Odborníci v poj., obch. zástupci, nákupčí a makléři	6,2%
512 Kuchaři, pomocní kuchaři	5,2%	722 Kováři, nástrojaři, obráběči apod.	4,8%
422 Pracovníci informačních služeb	3,5%	834 Obsluha pojezdových zařízení	4,2%
Karlovarský kraj		Ústecký kraj	
522 Provozovatelé prodejen, prodavači apod.	18,7%	522 Provozovatelé prodejen, prodavači apod.	13,1%
332 Odborníci v poj., obch. zástupci, nákupčí a makléři	8,7%	812 Obsluha zařízení na zprac. kovů a jiných materiálů	11,4%
933 Pomocní pracovníci v dopravě a skladování	5,3%	332 Odborníci v poj., obch. zástupci, nákupčí a makléři	7,2%
130 Řídící pracovníci v oblasti výroby	5,3%	311 Technici ve fyzikálních a průmyslových oborech	6,8%
311 Technici ve fyzikálních a průmyslových oborech	4,0%	834 Obsluha pojezdových zařízení	4,7%
331 Odborníci v ekonomické a finanční oblasti	4,0%	422 Pracovníci informačních služeb	4,2%
512 Kuchaři, pomocní kuchaři	4,0%		
Liberecký kraj		Královéhradecký kraj	
522 Provozovatelé prodejen, prodavači apod.	12,4%	941 Pomocní pracovníci při přípravě jídla	11,1%
812 Obsluha zařízení na zprac. kovů a jiných materiálů	6,4%	512 Kuchaři, pomocní kuchaři	9,9%
311 Technici ve fyzikálních a průmyslových oborech	6,0%	522 Provozovatelé prodejen, prodavači apod.	7,8%
332 Odborníci v poj., obch. zástupci, nákupčí a makléři	4,8%	911 Uklízeči a pomocníci	6,9%
512 Kuchaři, pomocní kuchaři	4,8%	513 Čišníci, servírky a barmani	6,1%
422 Pracovníci informačních služeb	4,8%	311 Technici ve fyzikálních a průmyslových oborech	4,8%
Pardubický kraj		Kraj Vysočina	
812 Obsluha zařízení na zprac. kovů a jiných materiálů	12,4%	812 Obsluha zařízení na zprac. kovů a jiných materiálů	14,0%
522 Provozovatelé prodejen, prodavači apod.	6,2%	522 Provozovatelé prodejen, prodavači apod.	8,9%
834 Obsluha pojezdových zařízení	5,8%	311 Technici ve fyzikálních a průmyslových oborech	8,1%
332 Odborníci v poj., obch. zástupci, nákupčí a makléři	5,5%	332 Odborníci v poj., obch. zástupci, nákupčí a makléři	7,2%
422 Pracovníci informačních služeb	5,5%	834 Obsluha pojezdových zařízení	4,7%
311 Technici ve fyzikálních a průmyslových oborech	5,1%	962 Ostatní pomocní pracovníci	3,8%
		331 Odborníci v ekonomické a finanční oblasti	3,8%
Jihomoravský kraj		Olomoucký kraj	
812 Obsluha zařízení na zprac. kovů a jiných materiálů	8,5%	522 Provozovatelé prodejen, prodavači apod.	9,3%
522 Provozovatelé prodejen, prodavači apod.	7,1%	311 Technici ve fyzikálních a průmyslových oborech	8,6%
422 Pracovníci informačních služeb	6,0%	812 Obsluha zařízení na zprac. kovů a jiných materiálů	6,1%
834 Obsluha pojezdových zařízení	5,6%	412 Asistentky a sekretářky	5,7%
311 Technici ve fyzikálních a průmyslových oborech	5,0%	241 Specialisté v oblasti financí	5,0%
412 Asistentky a sekretářky	4,5%	332 Odborníci v poj., obch. zástupci, nákupčí a makléři	4,6%
		834 Obsluha pojezdových zařízení	4,6%
Zlínský kraj		Moravskoslezský kraj	
812 Obsluha zařízení na zprac. kovů a jiných materiálů	13,0%	332 Odborníci v poj., obch. zástupci, nákupčí a makléři	7,4%
311 Technici ve fyzikálních a průmyslových oborech	6,5%	812 Obsluha zařízení na zprac. kovů a jiných materiálů	7,1%
834 Obsluha pojezdových zařízení	6,2%	522 Provozovatelé prodejen, prodavači apod.	5,9%
522 Provozovatelé prodejen, prodavači apod.	5,6%	311 Technici ve fyzikálních a průmyslových oborech	5,5%
332 Odborníci v poj., obch. zástupci, nákupčí a makléři	4,3%	422 Pracovníci informačních služeb	4,7%
722 Kováři, nástrojaři, obráběči apod.	4,3%	834 Obsluha pojezdových zařízení	4,7%

2.4 Název firmy a jazyk inzerátu

Název firmy je jedním ze základních prvků inzerátů nabízejících zaměstnání. Přesto však tento údaj nebyl uveden v případě 20 % inzerátů, přičemž významnou roli hrál primárně zdroj, ze kterého inzerát pocházel. V inzertní nabídce zaměstnání na internetu byl na rozdíl od inzerátů z denního tisku téměř ve všech případech uveden název firmy. V inzertní nabídce zaměstnání z denního tisku u 65 % inzerátů název firmy chybí.

Určitou roli sehrálo také využívání personálních agentur. Ty se v rámci inzertní nabídky objevily v 6 % inzerátů, tj. v 722 případech.

Tab. 6: Název inzerující firmy v inzertní nabídce zaměstnání v třídění podle zdroje inzerátu

Název firmy	Celkem		Internet		Tisk	
	N	%	N	%	N	%
Uvedeno	8382	74%	7267	91%	1115	33%
Neuvedeno	2284	20%	70	1%	2214	65%
Personální agentura	722	6%	663	8%	59	2%

Jistou představu o požadavcích na pracovní pozici lze získat také z jazyka inzerátu. Této oblasti sice s 98,3 % dominovaly inzeráty podané v českém jazyce, ale v nabídce se vyskytlo také větší množství inzerátů v anglickém jazyce.

Tab. 7: Jazyk inzerátu v třídění podle jeho zdroje

Jazyk inzerátu	Celkem		Internet		Tisk	
	N	%	N	%	N	%
Inzerát podán v českém jazyce	11195	98,3%	7819	97,7%	3376	99,6%
Inzerát podán v cizím jazyce – angličtina	180	1,6%	170	2,1%	10	0,3%
Inzerát podán v cizím jazyce – slovenština	5	0,0%	5	0,1%	-	-
Inzerát podán v cizím jazyce – v jiném	4	0,0%	2	0,0%	2	0,1%
Inzerát podán v cizím jazyce – němčina	2	0,0%	2	0,0%	-	-
Inzerát podán v cizím jazyce – vietnamština	1	0,0%	1	0,0%	-	-
Inzerát podán v cizím jazyce – polština	1	0,0%	1	0,0%	-	-

Mezi inzeráty v anglickém jazyce byly v největší míře zastoupeny profese spadající do klasifikační třídy 2 – **Specialisté**, což s 58 případy představovalo téměř třetinu inzerátů. Dále byla mezi inzeráty podanými v anglickém jazyce ve větší míře, s 38 případy výskytu (tj. 21 % inzerátů), zastoupena také klasifikační třída 4 – **Úředníci** a shodně 18 % inzerátů v anglickém jazyce pak připadlo na profese spadající do klasifikační třídy 1 – **Zákonodárci a řídící pracovníci** a do klasifikační třídy 3 – **Techničtí a odborní pracovníci**.

Z hlediska profesí byli v inzerátech v anglickém jazyce v největší míře zastoupeni **řídící pracovníci v oblasti správy** (14 % inzerátů) a dále pak **pracovníci informačních služeb** (9 % inzerátů) a **asistentky a sekretářky** (též 9 % inzerátů) či **specialisté ve výrobě, stavebnictví apod.** (8 % inzerátů).

3. Charakteristiky nabízených pracovních pozic

Vedle struktury profesí poptávaných v inzertní nabídce zaměstnání v denním tisku a na internetu byly v rámci analýzy zjišťovány také základní charakteristiky nabízených pracovních pozic. V rámci analýzy bylo u jednotlivých nabídek sledováno, zda se jedná o nabídku hlavního pracovního poměru, či různých forem vedlejšího pracovního poměru. Vzhledem k trendu využívání smluv na dobu určitou byla dále sledována také délka nabízeného pracovního poměru. Dále byla v inzertní nabídce zaměstnání sledována výše úvazku a v neposlední řadě v případě pracovních nabídek na plný úvazek také výše finanční odměny. Všechny tyto charakteristiky pak poskytují důležité informace o vývoji trhu práce v České republice a napomáhají k utváření jeho obrazu.

3.1 Druh pracovního poměru

Jednou z posuzovaných charakteristik nabízených pracovních míst v inzertní nabídce zaměstnání byl druh pracovního poměru, který společnosti v inzerátech nabízejí. Druh pracovního poměru nebyl uveden téměř u jedné třetiny (32 %) celkového počtu inzerátů. Z hlediska zdroje inzerátu byl druh pracovního poměru uváděn především v inzertní nabídce na internetu. V rámci **nabídky zaměstnání na internetu** byl druh pracovního poměru uveden u 84 % inzerátů, kdežto v rámci **nabídky zaměstnání v denním tisku** se objevil pouze v 31 % inzerátů.

Jednoznačně nejčastěji byla v inzerci nabízena práce na **hlavní pracovní poměr** (44 % všech inzerátů). Práce na **vedlejší pracovní poměr** (DPP či DPČ) nebo práce na živnostenský list byla nabízena ve 14 % všech inzerátů a **možnost volby mezi hlavním nebo vedlejším pracovním poměrem** pak v 10 % všech inzerátů. Pokud se podíváme na rozlišení mezi inzertní nabídkou na internetu a v denním tisku, tak byla v obou případech v největší míře nabízena práce na hlavní pracovní poměr. V případě internetové nabídky však tento podíl nad ostatními možnostmi výrazně převládá.

Tab. 8: Druh pracovního poměru v třídění dle zdroje inzerátu

Druh pracovního poměru	Celkem		Internet		Tisk	
	N	%	N	%	N	%
HPP	5010	44%	4576	57%	434	13%
VPP (DPP/DPČ/živnostenský list)	1573	14%	1318	16%	255	8%
HPP nebo VPP	1153	10%	807	10%	346	10%
Neuvedeno	3652	32%	1299	16%	2353	69%

Zaměříme-li se na pohled z hlediska **hlavních klasifikačních tříd**, zjistíme, že v nejmenší míře byl druh pracovního poměru uváděn v případě profesí spadajících do **klasifikační třídy 6 – Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství**. Naopak ve velké míře byl druh pracovního poměru uváděn v případě prvních čtyř klasifikačních tříd.

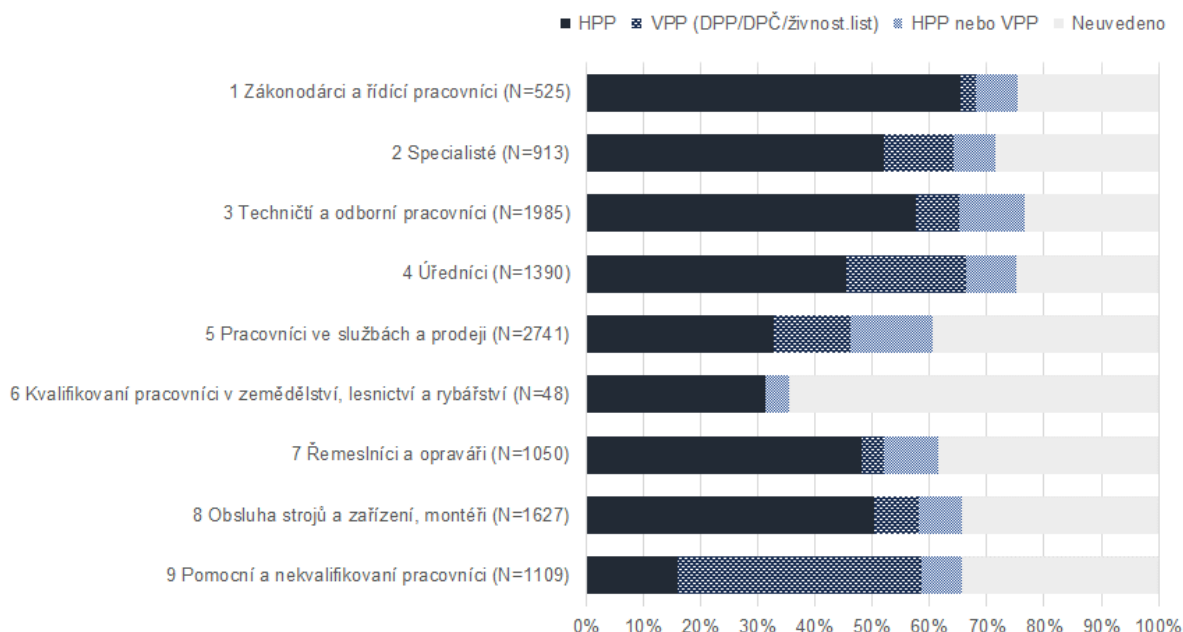
Profese, u kterých nejčastěji **nebyl specifikován druh pracovního poměru**, byly:⁶

- 941 Pomocní pracovníci při přípravě jídla (N=143) – 71 %
- 712 Pracovníci pro dokončování staveb (N=56) – 66 %
- 833 Řidiči nákladních automobilů (N=299) – 63 %
- 711 Pracovníci hlavní stavební výroby (N=69) – 57 %
- 512 Kuchaři, pomocní kuchaři (N=503) – 56 %
- 513 Číšníci, servírky a barmani (N=476) – 54 %

Pokud se zaměříme na případy, kdy byl v inzerátu uveden druh pracovního poměru, můžeme pozorovat, že v rámci všech klasifikačních tříd s výjimkou třídy 9 – Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci **převažovaly nabídky práce na hlavní pracovní poměr**. Na druhé straně, v rámci **klasifikační třídy 9** výrazně převažovaly nabídky práce na **vedlejší pracovní poměr nebo práce na živnostenský list**. Inzeráty nabízející práci na vedlejší pracovní poměr se ve větší míře objevovaly také v případě **úřednických profesí** (klasifikační třída 4).

⁶ Ve výčtu jsou uváděny ty profese, jež byly v inzertní nabídce zaměstnání poptávány minimálně v 50 inzerátech.

Obr. 5: Druh pracovního poměru v třídění podle hlavních klasifikačních tříd CZ-ISCO

Profese, u kterých byla v největší míře uvedena práce na vedlejší pracovní poměr nebo na živnostenský list, byly:⁷

- Brigádníci (N=140) – 91 %
- 933 Pomocní pracovníci v dopravě a skladování (N=182) – 66 %
- 441 Ostatní úředníci, vč. doručovatelů (N=140) – 56 %
- 514 Kadeřníci, kosmetici apod. (N=66) – 50 %
- 235 Ostatní pedagogičtí pracovníci (N=110) – 49 %
- 962 Ostatní pomocní pracovníci (N=149) – 49 %

Z uvedeného vyplývá, že **práce na vedlejší pracovní poměr je nabízena především v pomocných a nekvalifikovaných profesích** (klasifikační třída 9) a do jisté míry také v případě **úředníků** (klasifikační třída 4). V případě úředníků byl vedlejší pracovní poměr nabízen především doručovatelům pošty, pracovníkům informačních služeb a asistentkám.

Na druhé straně, v **nejmenší míře je práce na vedlejší pracovní poměr nabízena v případě vysoce kvalifikovaných profesí**. Výjimku představují profese spadající mezi ostatní pedagogické pracovníky, v jejichž případě je práce na vedlejší pracovní poměr nabízena v relativně velké míře. V tomto případě se však jedná především o lektory či lektory jazyků, kteří se mohou věnovat práci na živnostenský list.

3.2 Typ smluvního vztahu

Další sledovanou charakteristikou nabízených pracovních pozic byl typ smluvního vztahu. V inzerátech bylo sledováno, zda se jedná o nabídku práce na dobu určitou, nebo na dobu neurčitou. Tento údaj byl uveden u méně než poloviny (43 %) zachycených inzerátů, přičemž stejně jako v případě druhu pracovního poměru byla i tato charakteristika pracovní pozice uváděna především v rámci inzertní nabídky zaměstnání na internetu.

⁷ Ve výčtu jsou uváděny ty profese, jež byly v inzertní nabídce zaměstnání poptávány minimálně v 50 inzerátech.

V případě **inzerční nabídky zaměstnání v denním tisku** byl typ smluvního vztahu specifikován pouze v 5 % případů, kdežto v případě **inzerční nabídky zaměstnání na internetu** byl typ smluvního vztahu specifikován ve více než polovině případů (59 %).

Z hlediska hlavních klasifikačních tříd byl typ smluvního vztahu **v nejmenší míře uváděn** u profesí spadajících do klasifikační třídy 6 – **Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství** a dále u profesí spadajících do klasifikační třídy 5 – **Pracovníci ve službách a prodeji**. Naopak **v největší míře byl typ smluvního vztahu specifikován** v případě profesí spadajících do klasifikační třídy 3 – **Techničtí a odborní pracovníci** a klasifikační třídy 1 – **Zákonodárci a řídící pracovníci**.

Profese, u kterých nejčastěji **nebyl specifikován typ smluvního vztahu**, byly:⁸

- 711 Pracovníci hlavní stavební výroby (N=69) – 86 %
- 712 Pracovníci pro dokončování staveb (N=56) – 82 %
- 441 Ostatní úředníci, vč. doručovatelů (N=140) – 81 %
- 512 Kuchaři, pomocní kuchaři (N=503) – 81 %
- 513 Čišníci, servírky a barmani (N=476) – 80 %
- 541 Pracovníci ochrany a ostrahy (N=314) – 80 %

Tab. 9: Typ smluvního vztahu v třídění podle zdroje inzerátu

Typ smluvního vztahu	Celkem		Internet		Tisk	
	N	%	N	%	N	%
Neuvedeno	6527	57%	3315	41%	3212	95%
Na dobu neurčitou	2817	25%	2734	34%	83	2%
Na dobu určitou	2044	18%	1951	24%	93	3%

V případech, kde byl uveden typ smluvního vztahu, **lehce převažovaly nabídky práce na dobu neurčitou** (25 % všech inzerátů) **nad nabídkami práce na dobu určitou** (18 %).

Z hlediska hlavních klasifikačních tříd pak v případě, že v inzerátu byla tato charakteristika uvedena, zpravidla také ve většině klasifikačních tříd převažovaly **nabídky práce na dobu neurčitou**. Nejvýrazněji převažovaly nabídky práce na dobu neurčitou nad nabídkami práce na dobu určitou v případě profesí spadajících do klasifikační třídy 6 – **Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství** a v případě profesí spadajících do klasifikační třídy 3 – **Techničtí a odborní pracovníci**.

Na druhé straně, v případě profesí spadajících mezi **pomocné a nekvalifikované pracovníky** (klasifikační třída 9) výrazně převažovaly nabídky práce na dobu určitou.

V případě profesí spadajících do klasifikační třídy 4 – **Úředníci**, klasifikační třídy 5 – **Pracovníci ve službách a prodeji** a klasifikační třídy 8 – **Pracovníci obsluhy strojů a zařízení** byl poměr mezi nabídkami práce na dobu určitou a na dobu neurčitou relativně vyrovnaný.

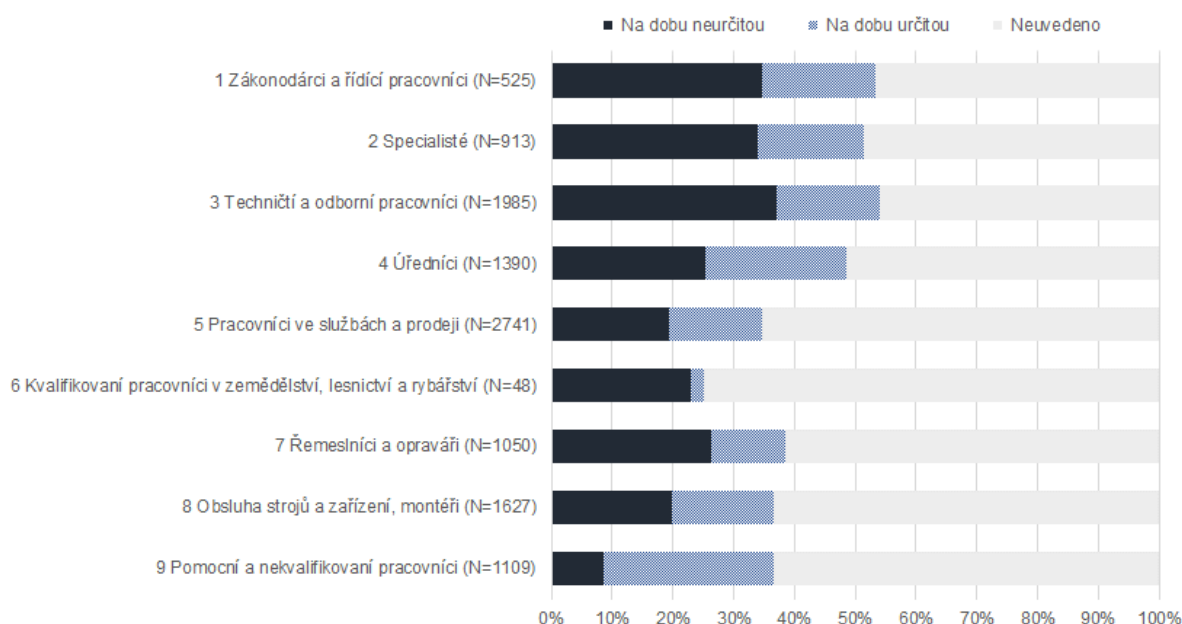
Profese, u kterých byla v **největší míře nabízena práce na dobu určitou**, byly:⁹

- Brigádníci (N=140) – 54 %
- 341 Odborní pracovníci v oblasti právní a sociální (N=127) – 37 %
- 514 Kadeřníci, kosmetici apod. (N=66) – 35 %
- 421 Pokladníci a pracovníci v příbuzných oborech (N=54) – 33 %
- 235 Ostatní pedagogičtí pracovníci (N=110) – 31 %
- 933 Pomocní pracovníci v dopravě a skladování (N=182) – 31 %

⁸ Ve výčtu jsou uváděny ty profese, jež byly v inzerční nabídce zaměstnání poptávány minimálně v 50 inzerátech.

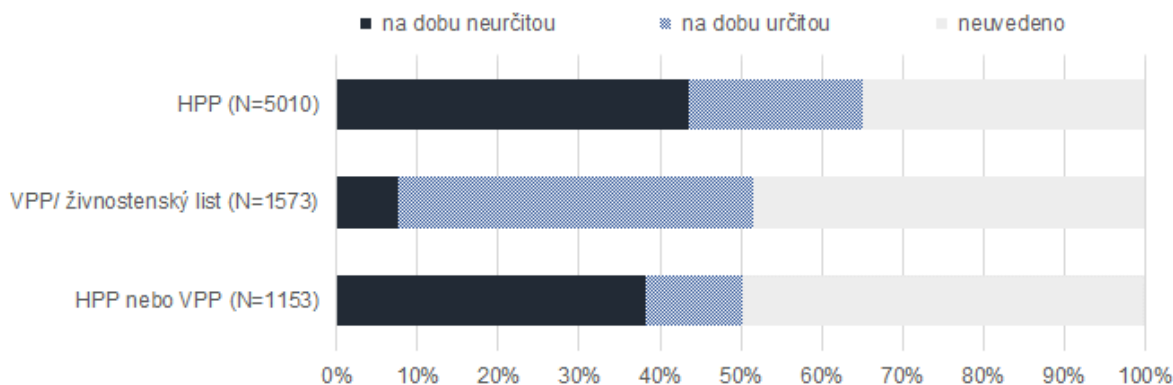
⁹ Ve výčtu jsou uváděny ty profese, jež byly v inzerční nabídce zaměstnání poptávány minimálně v 50 inzerátech.

Obr. 6: Typ smluvního vztahu v třídění podle hlavních klasifikačních tříd CZ-ISCO

Z hlediska **druhu pracovního poměru** je patrné, že v případě práce na hlavní pracovní poměr byla v inzertní nabídce zaměstnání nabízena především práce na dobu neurčitou (44 % inzerátů) a ve výrazně menší míře pak také práce na dobu určitou (22 % inzerátů). V případě práce na vedlejší pracovní poměr či živnostenský list pak byla naopak nabízena zejména práce na dobu určitou (44 % inzerátů) a pouze okrajově také práce na dobu neurčitou (8 % inzerátů).

Obr. 7: Typ smluvního vztahu v třídění podle druhu pracovního poměru

Data ukazují, že v případě profesí vyžadujících vyšší kvalifikaci se v **inzertní nabídce objevovala především nabídka práce na dobu neurčitou**. To může být dáno horší dostupností a menší zastupitelností vysoce kvalifikovaných pracovníků.

Na druhé straně, pracovní úvazek na dobu určitou byl nabízen především v případě pomocných a nekvalifikovaných profesí a velmi často také v souvislosti s prací na vedlejší pracovní poměr, která (jak je patrné v předchozí kapitole) je pro tuto profesní třídu charakteristická. Lze tedy předpokládat, že v rámci méně kvalifikovaných profesních tříd bude docházet k výraznější fluktuaci pracovníků.

3.3 Výše úvazku

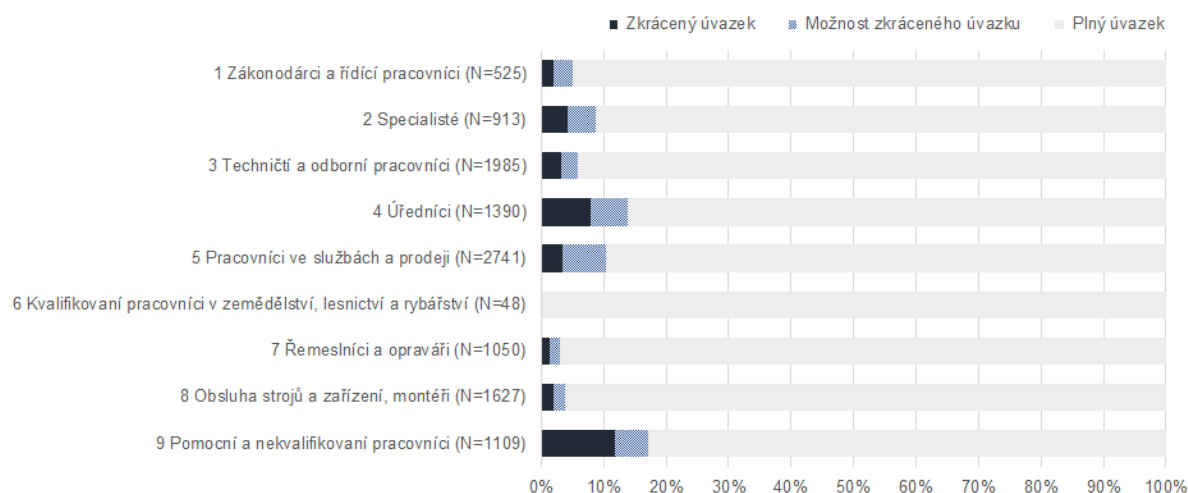
V rámci charakteristik nabízených pracovních pozic byla sledována také výše úvazku, tedy i možnost práce na zkrácený úvazek. Ta byla nabízena jak v inzerátech na internetu, tak v inzerátech v denním tisku. **Celkově byla práce na zkrácený úvazek nabízena ve 4,3 % inzerátů.** Stejně tomu bylo také v případě možnosti volby mezi plným a zkráceným úvazkem, přičemž tato nabídka se ve větší míře objevovala v inzerátech na internetu.

Tab. 10: Výše nabízeného úvazku v třídění podle zdroje inzerátu¹⁰

Výše úvazku	Celkem		Internet		Tisk	
	N	%	N	%	N	%
Plný úvazek	10403	91,4%	7138	89,2%	3265	96,4%
Možnost zkráceného úvazku	490	4,3%	466	5,8%	24	0,7%
Zkrácený úvazek	495	4,3%	396	5,0%	99	2,9%

Z pohledu hlavních klasifikačních tříd byla práce na zkrácený úvazek ve velké míře nabízena především u profesí spadajících do klasifikační třídy 9 – **Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci** a do klasifikační třídy 4 – **Úředníci**. Možnost volby mezi zkráceným a plným úvazkem pak byla nabízena především v případě profesí spadajících do klasifikační třídy 5 – **Pracovníci ve službách a prodeji** a klasifikační třídy 4 – **Úředníci**.

Obr. 8: Výše nabízeného úvazku v třídění podle hlavních klasifikačních tříd CZ-ISCO

Profese, u kterých byla v **největší míře nabízena práce na zkrácený úvazek**, byly:¹¹

- 421 Pokladníci a pracovníci v příbuzných oborech (N=54) – 19 %
- 962 Ostatní pomocní pracovníci (N=149) – 18 %
- 911 Uklízeči a pomocníci (N=325) – 18 %
- 441 Ostatní úředníci, vč. doručovatelů (N=140) – 16 %
- 235 Ostatní pedagogičtí pracovníci (N=110) – 14 %
- Brigádníci (N=140) – 14 %
- 341 Odborní pracovníci v oblasti právní a sociální (N=127) – 11 %
- 322 Zdravotní sestry (N=88) – 10 %
- 412 Asistentky a sekretářky (N=442) – 10 %

¹⁰ Pokud v inzerátu nebyla uvedena výše úvazku, bylo předpokládáno, že zaměstnavatelé poptávají pracovníky na plný úvazek. Data tedy především ukazují míru, v jaké byla v inzerci explicitně nabízena práce na zkrácený úvazek.

¹¹ Ve výčtu jsou uváděny ty profese, jež byly v inzertní nabídce zaměstnání poptávány minimálně v 50 inzerátech.

Profese, u kterých byla v **největší míře nabízena „možnost“ práce na zkrácený úvazek**, byly:¹²

- 522 Provozovatelé prodejen, prodavači apod. (N=932) – 13 %
- 933 Pomocní pracovníci v dopravě a skladování (N=182) – 11 %
- 251 Analytici a vývojáři softwaru a aplikací (N=117) – 9 %
- 341 Odborní pracovníci v oblasti právní a sociální (N=127) – 9 %
- 422 Pracovníci informačních služeb (N=530) – 9 %

3.4 Finanční ohodnocení

V neposlední řadě byla pozornost věnována nabídce finančního ohodnocení u poptávaných pracovních pozic. Jeho výše poukazuje na to, jakou pozici má daná profese na pracovním trhu. Ačkoliv finanční ohodnocení, které je v inzerátech nabízeno, samozřejmě neodpovídá skutečnému rozvržení platů v daných profesích, jde o zajímavý údaj, který napomáhá vytvoření obrazu inzerovaných profesí.

Finanční ohodnocení poptávaných pozic bylo uvedeno v 36 % všech inzerátů a dále bylo v 10 % inzerátů uvedeno „dobré finanční ohodnocení“. Pro účely analýzy bylo nabízené finanční ohodnocení rozděleno do pěti hlavních skupin. Případy, které nebylo možné zařadit do jedné z hlavních skupin, protože svým rozsahem překrývaly jejich vytvořené hranice, jsou uvedeny ve spodních řádcích tabulky 11.

Tab. 11: Nabízené finanční ohodnocení v třídění podle zdroje inzerátu

Mzda Kč hrubého/měsíc	Celkem		Internet		Tisk	
	N	%	N	%	N	%
Do 10 000 Kč	43	1,1%	32	1,1%	11	1,1%
11 - 20 000 Kč	1916	48,8%	1350	46,6%	566	55,0%
21 - 30 000 Kč	1237	31,5%	925	31,9%	312	30,3%
31 - 50 000 Kč	383	9,8%	273	9,4%	110	10,7%
Nad 50 000 Kč	93	2,3%	68	2,3%	25	2,4%
5 - 15 000 Kč	13	0,4%	13	0,4%		0,0%
15 - 30 000 Kč	173	4,4%	171	5,9%	2	0,2%
20 - 40 000 Kč	68	1,7%	64	2,2%	4	0,4%

Z tabulky je patrné, že se nabízené finanční ohodnocení v **největší míře pohybovalo na úrovni 11–20 tisíc korun měsíčně** (48,8 % inzerátů s uvedeným finančním ohodnocením). Téměř ve třetině (ve 31,5 %) inzerátů s uvedeným finančním ohodnocením pak byla uváděna mzda ve výši **21–30 tisíc korun měsíčně** a v přibližně deseti procentech inzerátů byla nabízena mzda v rozmezí **31–50 tisíc korun měsíčně**. Vyšší finanční ohodnocení bylo nabízeno pouze ve 2,3 % inzerátů.

Z pohledu **hlavních klasifikačních tříd** bylo finanční ohodnocení v **největší míře uváděno** především v případě profesí spadajících do klasifikační třídy 8 – **Obsluha strojů a zařízení** (51 % inzerátů) a do klasifikační třídy 9 – **Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci** (43 % inzerátů). Přibližně jedna třetina inzerátů obsahovala údaj o finančním ohodnocení v případě profesí spadajících do klasifikační třídy 3 – **Techničtí a odborní pracovníci** (35 % inzerátů), klasifikační třídy 7 – **Řemeslníci a opraváři** (též 35 % inzerátů), klasifikační třídy 4 – **Úředníci** (34 % inzerátů) a do klasifikační třídy 5 – **Pracovníci ve službách a prodeji** (34 % inzerátů). V nejmenší míře pak bylo finanční ohodnocení uvedeno u profesí spadajících do klasifikační třídy 6 – **Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství** (27 % inzerátů), klasifikační třídy 1 – **Zákonodárci a řídicí pracovníci** (25 % inzerátů) a klasifikační třídy 2 – **Specialisté** (21 % inzerátů).

¹² Ve výčtu jsou uváděny ty profese, jež byly v inzerční nabídce zaměstnání poptávány minimálně v 50 inzerátech.

Následující tabulka ukazuje rozložení mzdového ohodnocení za plný úvazek v hlavních klasifikačních třídách CZ-ISCO. Pokud se zaměříme na spojitost mezi hlavními **klasifikačními třídami a výší nabízené mzdy**¹³, zjistíme, že profesím spadajícím do klasifikační třídy 1 – **Zákonodárci a řídící pracovníci**, klasifikační třídy 2 – **Specialisté**, klasifikační třídy 3 – **Techničtí a odborní pracovníci** a klasifikační třídy 7 – **Řemeslníci a opraváři** bylo v největší míře nabízeno finanční ohodnocení ve výši 21–30 tisíc korun měsíčně.

Profesím spadajícím do klasifikační třídy 1 – **Zákonodárci a řídící pracovníci** bylo dále ve větší míře nabízeno finanční ohodnocení ve výši 31–50 tisíc korun měsíčně a nad 50 tisíc korun měsíčně.

31–50 tisíc korun měsíčně bylo ve větší míře nabízeno také profesím spadajícím do klasifikační třídy 2 – **Specialisté**.

Profesím spadajícím do klasifikační třídy 3 – **Techničtí a odborní pracovníci** bylo ve 30 % inzerátů s uvedeným finančním ohodnocením nabízeno 11–20 tisíc korun měsíčně a v 21 % inzerátů jim bylo nabízeno 31–50 tisíc korun měsíčně.

Podobně tomu bylo i v případě profesí spadajících do klasifikační třídy 7 – **Řemeslníci a opraváři**, jejichž pracovníkům bylo nabízeno 11–20 tisíc korun měsíčně ve více než jedné třetině inzerátů (34 %) s uvedeným finančním ohodnocením.

Tab. 12: Nabízené finanční ohodnocení v třídění dle hlavních klasifikačních tříd CZ-ISCO

Hlavní třídy CZ-ISCO	Mzda Kč hrubého/měsíc									
	Do 10 000 Kč		11 - 20 000 Kč		21 - 30 000 Kč		31 - 50 000 Kč		Nad 50 000 Kč	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1 Zákonodárci a řídící pracovníci (N=116)		0%	14	12%	64	55%	21	18%	17	15%
2 Specialisté (N=166)	3	2%	21	13%	90	54%	41	25%	11	7%
3 Techničtí a odborní pracovníci (N=617)	3	0%	183	30%	275	45%	132	21%	24	4%
4 Úředníci (N=397)	7	2%	217	55%	163	41%	10	3%		0%
5 Pracovníci ve službách a prodeji (N=832)	12	1%	605	73%	178	21%	29	3%	8	1%
6 Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství (N=13)	1	8%	7	54%	5	38%		0%		0%
7 Řemeslníci a opraváři (N=333)	1	0%	112	34%	162	49%	36	11%	22	7%
8 Obsluha strojů a zařízení, montéři (N=788)	2	0%	421	53%	242	31%	113	14%	10	1%
9 Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci (N=410)	14	3%	336	82%	58	14%	1	0%	1	0%

Na druhé straně, profesím spadajícím do klasifikační třídy 4 – **Úředníci**, klasifikační třídy 5 – **Pracovníci ve službách a prodeji**, klasifikační třídy 6 – **Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství**, klasifikační třídy 8 – **Obsluha strojů a zařízení, montéři** a klasifikační třídy 9 – **Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci** bylo v největší míře nabízeno finanční ohodnocení ve výši 11–20 tisíc korun měsíčně.

V případě inzerátů poptávajících profese spadající do klasifikační třídy 4 – **Úředníci** bylo v inzertní nabídce ve větší míře (tj. 41 % inzerátů) uvedeno také finanční ohodnocení v rozpětí mezi 21 a 30 tisíci korun měsíčně.

Finanční ohodnocení ve výši 21–30 tisíc korun měsíčně bylo ve větší míře nabízeno také v inzerátech poptávajících profese spadající do klasifikační třídy 8 – **Obsluha strojů a zařízení** (31 % inzerátů) a klasifikační třídy 5 – **Pracovníci ve službách a prodeji** (21 % inzerátů).

V případě profesí spadajících do klasifikační třídy 9 – **Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci** bylo ve 14 % inzerátů s uvedeným finančním ohodnocením nabízeno 21–30 tisíc korun měsíčně.

¹³ Z důvodu malého počtu případů v překryvných mzdových skupinách je započítáno pouze pět hlavních mzdových skupin.

Je logické, že mezi jednotlivými klasifikačními třídami jsou v rámci inzertní nabídky zaměstnání rozdíly ve finančním ohodnocení. Výše nabízeného finančního ohodnocení vypovídá o tom, jak je která profese zaměstnavateli v dané době ceněna a žádána.

Zcela logicky jsou **nejlepší platové podmínky** zpravidla nabízeny **pracovníkům z první klasifikační třídy**, kde se jedná o řídicí pozice, které jsou zpravidla spojovány s vysokým platovým ohodnocením. Dále jsou **výhodné platové podmínky spojeny i s profesemi z druhé, třetí** a do jisté míry také ze **sedmé klasifikační třídy**, kdy jde o odborné či technické profese, které jsou na trhu práce velmi dobře ceněny.

Jak je z tabulky patrné, **nejnižšího platového ohodnocení** naopak dosahují jednak **pomocné a nekvalifikované profese**, jednak **profese spadající do oblasti služeb a prodeje**.

4. Požadavky kladené na uchazeče

Nosnou částí analýzy inzertní nabídky zaměstnání v denním tisku a na internetu bylo sledování požadavků zaměstnavatelů na kvalifikaci a kompetence případných uchazečů o zaměstnání. V rámci analýzy byly zjišťovány nejen požadavky zaměstnavatelů na dosažený stupeň vzdělání a jeho obor, ale také požadavky na praxi, jazykové znalosti, počítačové dovednosti, vlastnictví řidičského oprávnění, věk či osobnostní vlastnosti nebo kompetence. Tato část analýzy tedy poskytuje ucelený pohled na specifické požadavky zaměstnavatelů odrážející se v inzertní nabídce zaměstnání v jednotlivých profesních skupinách a třídách.

4.1 Dosažený stupeň vzdělání

Jedním z významných znaků inzerátu bylo to, zda zadavatel uváděl požadovanou úroveň vzdělání. Požadovaný stupeň vzdělání byl uveden v 59 % všech inzerátů (tj. v 6 703 případech). Jedná se tedy o významný faktor, na základě kterého jsou uchazeči o zaměstnání posuzováni. V rámci sběru dat bylo možné zaznamenat i případnou druhou alternativu požadovaného stupně vzdělání. Ta však byla uvedena pouze v 7 % inzerátů. V případech, kde byly v inzerátu uvedeny dvě varianty stupně vzdělání, byla na prvním místě zahrnuta vyšší ze dvou možností.

Těžiště zájmu o dosažený stupeň vzdělání spočívalo především v **inzeraci na internetu**. V té byl dosažený stupeň vzdělání uveden v **80 % inzerátů** (tj. v 6 375 případech), kdežto v rámci **inzerce v denním tisku** byl tento požadavek uveden pouze v **10 % inzerátů** (tj. v 328 případech).

Požadovaný stupeň vzdělání **v největší míře nebyl uveden u profesí:**¹⁴

- 941 Pomocní pracovníci při přípravě jídla (N=143) – 96 %
- Brigádníci (N=140) – 86 %
- 541 Pracovníci ochrany a ostrahy (N=314) – 84 %
- 711 Pracovníci hlavní stavební výroby (N=69) – 83 %
- 833 Řidiči nákladních automobilů (N=299) – 81 %
- 911 Uklízeči a pomocníci (N=352) – 80 %

¹⁴ Ve výčtu jsou uváděny ty profese, jež byly v inzertní nabídce zaměstnání poptávány minimálně v 50 inzerátech.

Nejčastěji byl v inzertní nabídce zaměstnání uváděn požadavek na **minimálně maturitní vzdělání**. To bylo zaměstnavateli požadováno ve 34 % inzerátů, ve kterých byl uveden stupeň vzdělání. Druhým nejčastěji požadovaným stupněm vzdělání bylo **vyučení**, které bylo uvedeno ve 29 % inzerátů s požadavkem na dosažený stupeň vzdělání. V 15 % inzerátů byl dále uveden požadavek na **vysokoškolské vzdělání** a 11 % inzerátů obsahovalo požadavek na **středoškolské vzdělání**¹⁵. V menší míře se také v inzerci objevil požadavek na ukončenou základní školu (10 % inzerátů) a pouze marginálně požadavek na absolvování vyšší odborné školy (1 % inzerátů).

Z rozložení požadavků na dosažený stupeň vzdělání na internetu a v denním tisku je patrné, že v **denním tisku** byly poptávány profese vyžadující **nižší úroveň vzdělání** než profese poptávané na internetu. V **denním tisku** byly v největší míře kladeny požadavky na **vyučení** (45 % inzerátů) či **středoškolské vzdělání** (26 %) potenciálních zaměstnanců, kdežto v inzerci na **internetu** byly v největší míře zastoupeny požadavky na **minimálně maturitní vzdělání** (35 %).

Tab. 13: Požadovaný stupeň vzdělání v třídění dle zdroje inzerátu

Stupeň vzdělání	Celkem		Internet		Tisk	
	N	%	N	%	N	%
Základní vzdělání	645	9,6%	635	10,0%	10	3,0%
Vyučení	1928	28,8%	1780	27,9%	148	45,1%
Středoškolské vzdělání	761	11,4%	675	10,6%	86	26,2%
Minimálně maturitní vzdělání	2303	34,4%	2245	35,2%	58	17,7%
VOŠ	72	1,1%	67	1,1%	5	1,5%
Vysokoškolské vzdělání	987	14,7%	972	15,2%	15	4,6%
Odpovídající	7	0,1%	1	0,0%	6	1,8%

Zaměříme-li se na pohled z hlediska hlavních klasifikačních tříd, zjistíme, že v rámci klasifikační třídy 1 – **Zákonodárci a řídící pracovníci** bylo v největší míře požadováno **minimálně maturitní vzdělání** (45 % inzerátů) a dále **vysokoškolské vzdělání** (38 % inzerátů). V rámci této klasifikační třídy byl požadovaný stupeň vzdělání uveden u 85 % inzerátů.

V případě klasifikační třídy 2 – **Specialisté** byl požadovaný stupeň vzdělání uveden u 78 % inzerátů. V inzerátech, kde byl uveden požadovaný stupeň vzdělání, bylo v největší míře požadováno **vysokoškolské vzdělání** (52 % inzerátů) a dále pak **minimálně maturitní vzdělání** (38 % inzerátů).

U profesí spadajících do klasifikační třídy 3 – **Techničtí a odborní pracovníci** byl požadovaný stupeň vzdělání uveden u 82 % inzerátů. V rámci této klasifikační třídy bylo v inzerátech s uvedeným požadavkem na stupeň vzdělání požadováno především **maturitní vzdělání** (48 % inzerátů) a dále pak vzdělání **vysokoškolské** (18 % inzerátů) a **středoškolské** (15 % inzerátů). **Vyučení** bylo v rámci této klasifikační třídy požadováno ve 12 % inzerátů.

V rámci klasifikační třídy 4 – **Úředníci** byl požadovaný stupeň vzdělání uveden u 72 % inzerátů. V rámci této klasifikační třídy bylo stejně jako v případě třetí třídy v největší míře požadováno **minimálně maturitní vzdělání** (57 % inzerátů s uvedeným požadavkem na stupeň vzdělání). Dále se ve 14 % inzerátů objevil požadavek na **vyučení** či **středoškolské vzdělání** a ve 12 % inzerátů se objevil požadavek na **vysokoškolské vzdělání**.

V rámci klasifikační třídy 5 – **Pracovníci ve službách a prodeji** byl požadovaný stupeň vzdělání uveden pouze u 39 % inzerátů. V rámci této klasifikační třídy byl v inzerátech s uvedeným požadavkem na stupeň vzdělání požadován především **výuční list** (47 % inzerátů) a v menší

¹⁵ Středoškolským vzděláním se zpravidla míní také vzdělání maturitní, pro potřeby analýzy však byly ponechány stejné kategorie, které byly přímo uvedeny v inzerci.

míře také **maturitní vzdělání** (26 % inzerátů). Shodně 13 % inzerátů poptávajících profese spadající do této třídy v požadavcích uvádělo **středoškolské či základní vzdělání**.

V rámci klasifikační třídy 6 – **Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství** byl požadovaný stupeň vzdělání uveden u 42 % inzerátů. V inzerátech, kde byl uveden požadovaný stupeň vzdělání, byl v největší míře požadován **výuční list** (65 % inzerátů) a stejně tomu tak bylo v případě klasifikační třídy 7 – **Řemeslníci a opraváři**, kde byl **výuční list** požadován v 77 % inzerátů. V rámci této třídy bylo dále ve větší míře požadováno také maturitní a středoškolské vzdělání. **Maturitní vzdělání** bylo požadováno v 10 % inzerátů a **středoškolské vzdělání** bylo požadováno v 9 % inzerátů. V rámci této klasifikační skupiny byl požadovaný stupeň vzdělání uveden u 63 % inzerátů.

V inzerátech poptávajících pracovníky spadající do klasifikační třídy 8 – **Obsluha strojů a zařízení, montéři** byl požadovaný stupeň vzdělání uveden u 56 % inzerátů. V inzerátech, kde byl uveden požadovaný stupeň vzdělání, byl v rámci této klasifikační třídy v největší míře požadován **výuční list** (50 % inzerátů) a dále také alespoň **základní vzdělání** (33 % inzerátů). **Maturitní vzdělání** bylo v rámci této klasifikační třídy požadováno v 10 % inzerátů.

U profesí spadajících do klasifikační třídy 9 – **Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci** byl požadovaný stupeň vzdělání uveden pouze v 21 % inzerátů. V inzerátech, kde byl uveden požadovaný stupeň vzdělání, byli v největší míře poptáváni pracovníci se **základním vzděláním** (42 % inzerátů) a **výučním listem** (24 % inzerátů). V rámci této klasifikační třídy byli dále poptáváni také pracovníci s **maturitním** (19 % případů) či **středoškolským** (9 % případů) **vzděláním**. V 5 % případů byli v rámci této třídy poptáváni také pracovníci s **vysokoškolským vzděláním**, a to především do brigádnických či trainee pozic.

Tab. 14: Požadovaný stupeň vzdělání v třídění dle hlavních klasifikačních tříd CZ-ISCO

Hlavní třídy CZ-ISCO	Stupeň vzdělání											
	Základní vzdělání		Vyučení		Středoškolské vzdělání		Minimálně maturitní vzdělání		VOŠ		Vysokoškolské vzdělání	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1 Zákonnodárci a řídící pracovníci (N=448)	4	1%	38	8%	28	6%	203	45%	7	2%	168	38%
2 Specialisté (N=711)	2	0%	10	1%	49	7%	267	38%	10	1%	373	52%
3 Techničtí a odborní pracovníci (N=1618)	40	2%	202	12%	249	15%	782	48%	46	3%	299	18%
4 Úředníci (N=1007)	29	3%	143	14%	140	14%	570	57%	6	1%	119	12%
5 Pracovníci ve službách a prodeji (N=1077)	144	13%	501	47%	142	13%	277	26%	0	0%	13	1%
6 Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství (N=20)	1	10%	13	65%	0	0%	6	30%	0	0%	0	0%
7 Řemeslníci a opraváři (N=663)	24	4%	511	77%	60	9%	64	10%	3	0%	1	0%
8 Obsluha strojů a zařízení, montéři (N=915)	301	33%	454	50%	71	8%	88	10%	0	0%	1	0%
9 Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci (N=237)	100	42%	56	24%	22	9%	46	19%	0	0%	13	5%

Požadavek na **základní vzdělání** byl nejčastěji uveden v inzerátech poptávajících profese:¹⁶

- 911 Uklízeči a pomocníci (N=64) – 56 %
- 541 Pracovníci ochrany a ostrahy (N=50) – 42 %
- 812 Obsluha zařízení na zpracování kovů a jiných materiálů (N=453) – 41 %
- 833 Řidiči nákladních automobilů (N=58) – 38 %

Alespoň **vyučení** bylo v největší míře požadováno u profesí:¹⁷

- 512 Kuchaři, pomocní kuchaři (N=117) – 91 %
- 751 Výrobci a zpracovatelé potravin (N=52) – 90 %
- 721 Slévači, svářeči, práce s plechem apod. (N=50) – 88 %
- 441 Ostatní úředníci, vč. doručovatelů (N=96) – 83 %
- 723 Mechanici a opraváři strojů a zařízení (N=129) – 82 %

¹⁶ Ve výčtu jsou uváděny ty profese, u nichž byl v inzerci uveden stupeň vzdělání minimálně v 50 inzerátech.

¹⁷ Ve výčtu jsou uváděny ty profese, u nichž byl v inzerci uveden stupeň vzdělání minimálně v 50 inzerátech.

Minimálně maturitní vzdělání bylo požadováno především u profesí:¹⁸

- 421 Pokladníci a pracovníci v příbuzných oborech (N=54) – 94 %
- 422 Pracovníci informačních služeb (N=338) – 68 %
- 332 Odborníci v pojišťovnictví, obchodní zástupci, nákupčí a makléři (N=413) – 59 %
- 331 Odborníci v ekonomické a finanční oblasti (N=238) – 58 %
- 412 Asistentky a sekretářky (N=341) – 57 %
- 130 Řídící pracovníci v oblasti výroby (N=168) – 54 %

Profese, u kterých bylo v největší míře požadováno **vysokoškolské vzdělání**, byly:¹⁹

- 214 Specialisté ve výrobě, stavebnictví apod. (N=151) – 64 %
- 235 Ostatní pedagogičtí pracovníci (N=50) – 64 %
- 120 Řídící pracovníci v oblasti správy (N=162) – 57 %
- 251 Analytici a vývojáři softwaru a aplikací (N=85) – 49 %
- 252 Specialisté v oblasti databází a počítačových sítí (N=61) – 48 %
- 241 Specialisté v oblasti financí (N=137) – 39 %

Získané údaje ukazují na celkem očekávaný trend, **kdy jsou vyšší požadavky na vzdělání spojeny především s odbornými nebo řídicími profesemi**. Zatímco u vyšších klasifikačních tříd je požadováno především maturitní a vysokoškolské vzdělání, v případě tříd nižších je požadován především výuční list a v případě pomocných a nekvalifikovaných pracovních pozic jsou požadavky kladeny primárně na základní vzdělání.

Současně si můžeme povšimnout, že ačkoliv je u mnoha profesí požadováno buď vysokoškolské, nebo maturitní vzdělání, k prolínání požadavků na maturitní a nematuritní vzdělání dochází již pouze v menší míře. I v nabídce zaměstnání se tak potvrzuje trend, kdy získání maturity otevírá prostor jak pro lepší uplatnění na trhu práce, tak pro lepší finanční ohodnocení atd.

4.2 Obor vzdělání

Se stupněm vzdělání uvedeným v inzerci do jisté míry souvisí i obor vzdělání. Ten byl uveden v 17 % inzerátů (tj. v 1 894 případech).

V těch inzerátech, ve kterých byl formulován požadavek na obor vzdělání, byly nejčastěji uváděny **technické obory** (ty byly uvedeny v 31 % inzerátů, tj. v 582 případech). Dalšími ve velké míře zastoupenými obory byly **elektrotechnika a elektronika** a **ekonomické obory**, které byly uvedeny shodně ve 14 % inzerátů. V deseti procentech inzerátů, ve kterých byl uveden obor vzdělání, bylo vyžadováno vzdělání ve **strojírenském oboru** (196 případů) a v pěti procentech inzerátů pak vzdělání ve **stavebnictví** (89 případů).

Z hlediska hlavních klasifikačních tříd²⁰ byl **technický obor** vzdělání poptáván především v rámci profesí spadajících do klasifikační třídy 3 – **Techničtí a odborní pracovníci**, která zahrnovala jednu třetinu inzerátů poptávajících pracovníky s technickým vzděláním, přičemž v největší míře se jednalo o techniky ve fyzikálních a průmyslových oborech. Pracovníci s technickým vzděláním byli ve větší míře poptáváni také u profesí spadajících do klasifikační třídy 2 – **Specialisté** (19 % inzerátů) a klasifikační třídy 7 – **Řemeslníci a opraváři** (18 % inzerátů).

¹⁸ Ve výčtu jsou uváděny ty profese, u nichž byl v inzerci uveden stupeň vzdělání minimálně v 50 inzerátech.

¹⁹ Ve výčtu jsou uváděny ty profese, u nichž byl v inzerci uveden stupeň vzdělání minimálně v 50 inzerátech.

²⁰ Podrobný přehled požadovaných oborů vzdělání v třídění podle hlavních klasifikačních tříd CZ-ISCO v inzertní nabídce zaměstnání v denním tisku a na internetu v roce 2016 je zachycen v tabulce v příloze 5.

Tab. 15: Požadovaný obor vzdělání v třídění podle zdroje inzerátu

Obor vzdělání	Celkem		Internet		Tisk	
	N	%	N	%	N	%
Technické obory	582	30,7%	565	32,3%	17	11,6%
Elektrotechnika a elektronika	274	14,5%	257	14,7%	17	11,6%
Ekonomické obory	261	13,8%	246	14,1%	15	10,3%
Strojírenství	196	10,3%	175	10,0%	21	14,4%
Stavebnictví	89	4,7%	87	5,0%	2	1,4%
Gastronomie, pohostinství, hotelnictví	75	4,0%	53	3,0%	22	15,1%
Společenské vědy	58	3,1%	33	1,9%	25	17,1%
Lékařské a farmaceutické vědy	56	3,0%	55	3,1%	1	0,7%
Učitelství	38	2,0%	32	1,8%	6	4,1%
V oboru	37	2,0%	25	1,4%	12	8,2%
Chemie	36	1,9%	34	1,9%	2	1,4%
Obchod	32	1,7%	32	1,8%	-	-
Informatika	30	1,6%	30	1,7%	-	-
Zemědělství, lesnictví a zpracování dřeva	20	1,1%	14	0,8%	6	4,1%
Doprava	18	1,0%	18	1,0%	-	-
Sociální služby	23	1,2%	23	1,3%	-	-
Právní vědy	19	1,0%	19	1,1%	-	-
Architektura	14	0,7%	14	0,8%	-	-
Automechanik	14	0,7%	14	0,8%	-	-
Zahradník/květinář	9	0,5%	9	0,5%	-	-
Přírodní vědy	7	0,4%	7	0,4%	-	-
Textil, oděvnictví	3	0,2%	3	0,2%	-	-
Umělecký	2	0,1%	2	0,1%	-	-
Kadeřník	1	0,1%	1	0,1%	-	-

V inzerátech, kde byl poptáván obor **elektrotechnika a elektronika**, byly zastoupeny především profese spadající do klasifikační třídy 3 – **Techničtí a odborní pracovníci** (38 % inzerátů) a klasifikační třídy 7 – **Řemeslníci a opraváři** (36 % inzerátů).

Ve větším množství inzerátů bylo poptáváno také **ekonomické vzdělání** případných pracovníků. To vyžadovaly především profese spadající do klasifikační třídy 3 – **Techničtí a odborní pracovníci** (48 % inzerátů), přičemž se jednalo především o poptávku po účetních. Požadavek na ekonomické vzdělání se dále objevoval u profesí spadajících do klasifikační třídy 2 – **Specialisté** a klasifikační třídy 4 – **Úředníci** (shodně 21 % inzerátů).

Dalším ve větší míře poptávaným oborem vzdělání bylo **strojírenství**, které se v největší míře objevovalo u profesí spadajících do klasifikační třídy 7 – **Řemeslníci a opraváři** (39 % inzerátů), především pak u kovářů, nástrojařů, obráběčů. Vzdělání se strojírenským zaměřením bylo ve větší míře poptáváno také u profesí spadajících do klasifikační třídy 2 – **Specialisté** (25 % inzerátů), kde se objevovalo především u technologů a konstruktérů.

Stavebnictví bylo pátým nejčastěji poptávaným oborem vzdělání. Poptáváno bylo především u profesí spadajících do klasifikační třídy 3 – **Techničtí a odborní pracovníci** (63 % inzerátů), a to zejména u profesí stavebních techniků a stavbyvedoucích.

Z hlediska profesních skupin bylo **technické vzdělání** požadováno nejčastěji u profesí:²¹

- 832 Řidiči osobních automobilů (N=18) – 83 %
- 312 Mistři ve výrobě a stavebnictví (N=23) – 83 %
- 713 Malíři, lakýrníci (N=11) – 73 %
- 351 Technici IT (N=23) – 61 %

²¹ Ve výčtu jsou uváděny ty profese, u nichž byl v inzerci uveden obor vzdělání minimálně v 10 inzerátech.

Obor **elektrotechnika a elektronika** byl v největší míře požadován u profesí: ²²

- 741 Montéři, mechanici a opraváři elektrických zařízení (N=96) – 88 %
- 215 Specialisté v oblasti elektro apod. (N=20) – 45 %
- 311 Technici ve fyzikálních a průmyslových oborech (N=274) – 32%

Ekonomické obory byly v největší míře požadovány u profesí: ²³

- 331 Odborníci v ekonomické a finanční oblasti (N=106) – 86 %
- 241 Specialisté v oblasti financí (N=50) – 84 %
- 412 Asistentky a sekretářky (N=60) – 62 %

Vzdělání ve **strojírenském oboru** bylo v největší míře vyžadováno u profesí: ²⁴

- 722 Kováři, nástrojaři, obráběči apod. (N=96) – 47 %
- 721 Slévači, svářeči, práce s plechem apod. (N=18) – 39 %
- 214 Specialisté ve výrobě, stavebnictví apod. (N=128) – 34 %

Z hlediska **dosaženého stupně vzdělání**²⁵ bylo v případě **technických oborů** požadováno především **vysokoškolské vzdělání** (29 % inzerátů), přičemž tento požadavek se objevoval především v případě specialistů ve výrobě, stavebnictví apod. Dále byl v technických oborech ve velké míře vyžadován také **výuční list** (27 % inzerátů) či **maturitní vzdělání** (25 % inzerátů).

V případě oboru **elektrotechnika a elektronika** byl vyžadován především **výuční list** (39 % inzerátů), přičemž tento požadavek se objevoval především v případě montérů, mechaniků a opravářů elektrických zařízení. **Maturitní vzdělání** pak bylo vyžadováno přibližně ve čtvrtině případů (26 % inzerátů) a požadavek na **vysokoškolské vzdělání** se objevil v 15 % inzerátů. To bylo vyžadováno především v případě techniků ve fyzikálních a průmyslových oborech.

V **ekonomických oborech** bylo požadováno především **vysokoškolské** (53 % inzerátů) nebo **maturitní** (29 % inzerátů) **vzdělání**, přičemž to se v největší míře objevovalo v případě účetních.

V oboru **strojírenství** byl vyžadován především **výuční list** (41 % inzerátů), a to především v profesích kovářů, nástrojařů, obráběčů apod., požadavek na **maturitní vzdělání** pak byl uveden přibližně ve čtvrtině (26 %) inzerátů.

V rámci oboru **stavebnictví** bylo vyžadováno především **vysokoškolské vzdělání** (39 % inzerátů), **maturitní vzdělání** bylo požadováno v 35 % inzerátů a **výuční list** ve 13 % inzerátů

V případě požadovaného stupně vzdělání ukazují získané údaje na celkem očekávaný trend, kdy jsou **požadavky na obor vzdělání do velké míry dány profesí**, do které je pracovník poptáván.

Dále je patrné, že v souladu s velkou poptávkou po technických a odborných pracovnících bylo v inzertní nabídce zaměstnání v největší míře poptáváno buď obecně **technické vzdělání**, nebo příslušné obory (elektrotechnika a elektronika, strojírenství a stavebnictví) a dále také **ekonomické obory**.

Zatímco v případě **stavebnictví a technických a ekonomických oborů** bylo v největší míře požadováno **vysokoškolské vzdělání**, v případě **strojírenství a elektrotechniky a elektroniky** byl v největší míře požadován **výuční list**.

²² Ve výčtu jsou uváděny ty profese, u nichž byl v inzerci uveden obor vzdělání minimálně v 10 inzerátech.

²³ Ve výčtu jsou uváděny ty profese, u nichž byl v inzerci uveden obor vzdělání minimálně v 10 inzerátech.

²⁴ Ve výčtu jsou uváděny ty profese, u nichž byl v inzerci uveden obor vzdělání minimálně v 10 inzerátech.

²⁵ Podrobný přehled požadovaných oborů vzdělání v třídění podle požadovaného stupně vzdělání v inzertní nabídce zaměstnání v denním tisku a na internetu v roce 2016 je zachycen v tabulce v příloze 6.

4.3 Požadavky na praxi uchazečů

Požadavek na praxi uchazečů představuje specifický nárok zaměstnavatelů, který nesouvisí se znalostmi a dovednostmi, ale je závislý pouze na době, kterou uchazeč o zaměstnání strávil výkonem dané nebo alespoň podobné profese. **Požadavek na praxi pracovníků byl jednoznačně formulován ve 22 % inzerátů a v 16 % inzerátů by představoval v rámci případného přijímacího řízení výhodu.** Ve více než 60 % inzerátů nebyl formulován požadavek na praxi uchazečů o zaměstnání (konkrétně v 62 % inzerátů, což je 7050 případů).

Z hlediska zdroje inzerátů byly požadavky na praxi uchazečů o pracovní místo výrazně častěji uváděny v případě inzertní nabídky zaměstnání na internetu. V rámci **inzertní nabídky zaměstnání na internetu** byl požadavek na praxi formulován v 26 % inzerátů, výhodu pak praxe představovala v 21 % inzerátů na internetu. V rámci **inzertní nabídky zaměstnání v denním tisku** byl požadavek na praxi uveden v 12 % inzerátů a výhodu představovala v 5 % inzerátů. Ačkoliv byl požadavek na praxi uveden v relativně malém podílu inzerátů, jeho význam je značný. Dá se předpokládat, že mnoho zaměstnavatelů požadavek na praxi neuvádí, ale přihlíží k ní při přijímání pracovníka.

Tab. 16: Požadavky na praxi uchazečů v třídění podle zdroje inzerátu

Praxe	Celkem		Internet		Tisk	
	N	%	N	%	N	%
Ne	7050	62%	4239	53%	2811	83%
Ano	2490	22%	2067	26%	423	12%
Výhodou	1848	16%	1694	21%	154	5%

Zaměříme-li se na pohled z hlediska hlavních klasifikačních tříd, zjistíme, že v rámci klasifikační třídy 1 – **Zákonodárci a řídící pracovníci** byl požadavek na praxi uchazečů uveden ve více než polovině případů a v dalších 16 % inzerátů pak praxe představovala výhodu ve výběrovém řízení.

V případě profesí spadajících do klasifikační třídy 2 – **Specialisté** byl požadavek na praxi uchazečů uveden v jedné třetině inzerátů, výhodu pak praxe představovala v 19 % inzerátů.

U profesí spadajících do klasifikační třídy 3 – **Techničtí a odborní pracovníci** byla praxe v inzerci požadována v 31 % inzerátů a výhodu představovala v 18 % případů.

V menší míře byl požadavek na praxi v oboru uváděn také u profesí spadajících do klasifikační třídy 4 – **Úředníci**. V rámci této klasifikační třídy byl požadavek na praxi uveden pouze ve 14 % případů a výhodu pak představovala v 18 % inzerátů.

Podobně tomu bylo také v případě profesí spadajících do klasifikační třídy 5 – **Pracovníci ve službách a prodeji**, kde byla praxe v oboru požadována v méně než pětině (17 %) inzerátů a výhodu představovala v 16 % případů.

U profesí spadajících do klasifikační třídy 6 – **Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství** představovala praxe spíše výhodu do přijímacího řízení. Jako výhoda byla praxe uvedena v 21 % inzerátů, kdežto požadavek na ni byl uveden pouze v 13 % případů.

Požadavek na praxi byl na druhé straně ve velké míře uváděn u profesí spadajících do klasifikační třídy 7 – **Řemeslníci a opraváři**. V rámci této klasifikační třídy byl požadavek na praxi uveden u téměř třetiny (32 %) inzerátů. U dalších 17 % inzerátů byla praxe uvedena jako výhoda.

V inzerátech poptávajících pracovníky spadající do klasifikační třídy 8 – **Obsluha strojů a zařízení, montéři** byl požadavek na praxi uveden v 16 % inzerátů, výhodu pak praxe představovala v 18 % případů.

U profesí spadajících do klasifikační třídy 9 – **Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci** byla praxe požadována v naprosto nejmenší míře, a to pouze u 5 % inzerátů, v dalších 7 % inzerátů představovala výhodu.

Z hlediska jednotlivých profesí byla **praxe požadována především v těchto případech:**²⁶

- 120 Řídící pracovníci v oblasti správy (N=182) – 55 %
- 140 Řídící pracovníci v oblasti služeb (N=149) – 52 %
- 130 Řídící pracovníci v oblasti výroby (N=194) – 49 %
- 312 Mistři ve výrobě a stavebnictví (N=51) – 47 %
- 331 Odborníci v ekonomické a finanční oblasti (N=267) – 46 %
- 214 Specialisté ve výrobě, stavebnictví apod. (N=158) – 41 %

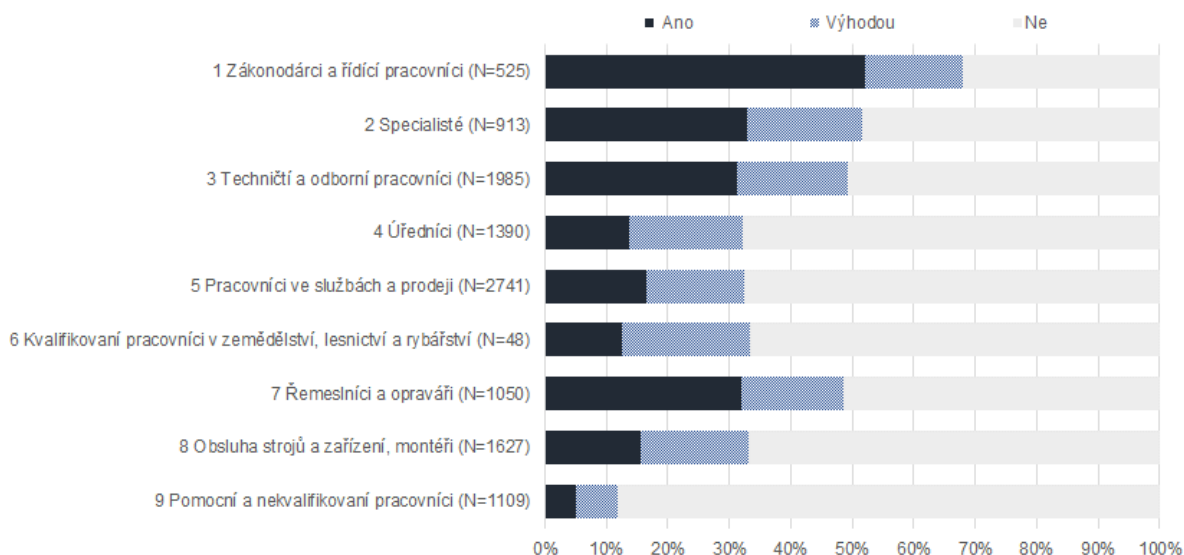
Požadavek na praxi se naopak **v nejmenší míře objevoval v profesích:**²⁶

- 932 Pomocní pracovníci ve výrobě (N=85) – 93 %
- 541 Pracovníci ochrany a ostrahy (N=314) – 92 %
- 941 Pomocní pracovníci při přípravě jídla (N=143) – 90 %
- 441 Ostatní úředníci, vč. doručovatelů (N=140) – 90 %
- Brigádníci (N=140) – 90 %
- 933 Pomocní pracovníci v dopravě a skladování (N=182) – 88 %

Výhodu praxe představovala především v profesích:²⁶

- 522 Provozovatelé prodejen, prodavači apod. (N=932) – 30 %
- 341 Odborní pracovníci v oblasti právní a sociální (N=127) – 30 %
- 214 Specialisté ve výrobě, stavebnictví apod. (N=158) – 28 %
- 432 Úředníci v logistice a dopravě (N=199) – 26 %
- 523 Pokladníci a prodavači vstupenek a jízdenek (N=144) – 24 %
- 723 Mechanici a opraváři strojů a zařízení (N=196) – 24 %

Obr. 9: Požadavky na praxi v třídění podle hlavních klasifikačních tříd CZ-ISCO

Z dat lze tedy konstatovat, že **požadavek na praxi je vznášen především v případě řídicích nebo odborných profesí**. V největší míře se požadavek na praxi objevoval u profesí spadajících mezi zákonodávce a řídící pracovníky a dále se objevoval u profesí spadajících mezi specialisty, řemeslníky a opraváře či technické a odborné pracovníky.

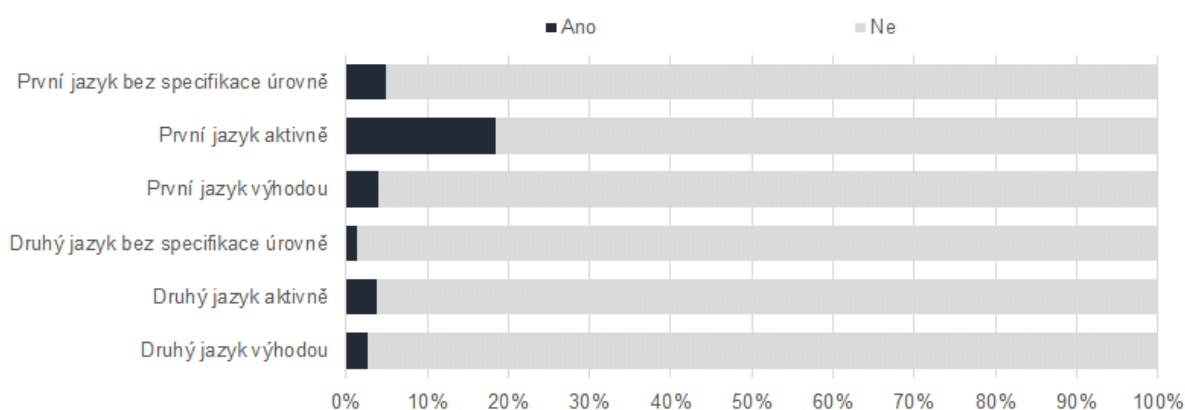
²⁶ V uvedených výčtech jsou uváděny ty profese, jež byly v inzerci poptávány minimálně v 50 inzertech.

4.4 Jazykové znalosti

Znalost cizích jazyků patří mezi důležité aspekty, které mohou umožnit lepší uplatnění na trhu práce. Při sledování toho, zda a v jaké míře byla znalost jazyků vyžadována v inzertní nabídce zaměstnání, byla analýza zaměřena na to, zda inzerenti v případě, že požadují znalost cizího jazyka, dávají přednost jeho aktivní znalosti, či zda je taková znalost spíše výhodou, která zvyšuje možnost získání daného zaměstnání.

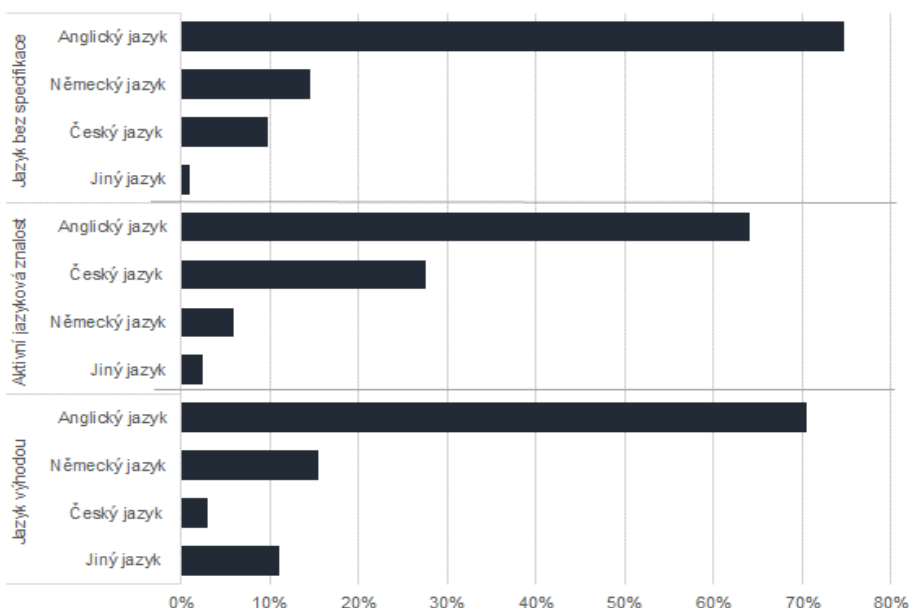
Z analýzy vyplývá, že **požadavek na znalost alespoň jednoho jazyka byl uveden téměř ve čtvrtině inzerátů (23 %)**. Jak je patrné z následujícího grafu, zaměstnavatelé přitom dávali přednost **aktivní znalosti cizího jazyka** (objevuje se v 18 % inzerátů), přičemž v případě 4 % inzerátů byla dokonce požadována aktivní znalost dvou jazyků. **Výhodu** pak představovala znalost alespoň jednoho jazyka ve **4 % případů** a znalost dvou jazyků ve 3 % inzerátů. Zaměstnavatelé v inzerátech uváděli také nutnost znalosti jazyka, aniž by specifikovali její požadovanou úroveň. **Znalost jazyka bez specifikace dosažené úrovně** byla požadována v **5 % inzerátů**.

Obr. 10: Požadavky na jazykové znalosti v inzertní nabídce zaměstnání

Jak ukazuje následující obrázek, v inzerátech, kde byl uveden požadavek na znalost jazyka, byl v největší míře uváděn požadavek na znalost **anglického jazyka**, a to bez rozdílu v rámci specifikace úrovně znalostí.

Obr. 11: Požadavky na znalost jazyka v třídění podle dosažené úrovně

V rámci požadavků na znalost jazyka **bez specifikace úrovně** znalostí byl anglický jazyk uveden v 75 % inzerátů. Dále byl v 15 % inzerátů uveden německý jazyk a v 10 % také český jazyk.

V případě požadavků na **aktivní znalost jazyka** byl anglický jazyk uváděn v 64 % případů. Ve 28 % inzerátů pak byla vyžadována také aktivní znalost českého jazyka a v 6 % inzerátů se objevil požadavek na aktivní znalost německého jazyka.

I ve skupině požadavků, kde znalost jazyka působila jako **výhoda**, byl nejčastěji uváděn anglický jazyk (70 % inzerátů). Dále téměř v pětině (16 %) inzerátů jako výhoda působil také německý jazyk a v pouhých 3 % inzerátů se jako výhoda objevila znalost českého jazyka.

Zaměříme-li se na pohled z hlediska **hlavních klasifikačních tříd**, byl požadavek na znalost jazyka vznášen především v případě profesí spadajících do prvních čtyř klasifikačních tříd. Požadavek na aktivní znalost jazyka byl uveden v 43 % inzerátů vztahujících se k profesím spadajícím do klasifikační třídy 1 – **Zákonodárci a řídící pracovníci** a v 8 % inzerátů představovala znalost alespoň jednoho jazyka výhodu.

V případě profesí spadajících do klasifikační třídy 2 – **Specialisté** byla aktivní znalost cizího jazyka požadována dokonce v polovině inzerátů a výhodu pak představovala stejně jako v případě třídy 1 v 8 % případů.

U profesí spadajících do klasifikační třídy 3 – **Techničtí a odborní pracovníci** byl požadavek na aktivní znalost cizího jazyka uveden v 26 % inzerátů. Výhodu pak znalost jazyka představovala v 6 % inzerátů.

V případě klasifikační třídy 4 – **Úředníci** byl požadavek na aktivní znalost jazyka uveden ve více než třetině inzerátů (37 %).

Na druhou stranu v případě profesí spadajících do dalších klasifikačních tříd byl požadavek na aktivní znalost jazyka uváděn ve výrazně menší míře a objevoval se ve 2–8 % případů.

Tab. 17: Požadavky na jazykové znalosti v třídění podle hlavních klasifikačních tříd CZ-ISCO

Hlavní třídy ISCO-CZ	Jazykové znalosti											
	Jeden jazyk bez specifikace		Jeden jazyk aktivně		Jeden jazyk výhodou		Dva jazyky bez specifikace		Dva jazyky aktivně		Dva jazyky výhodou	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1 Zákonodárci a řídící pracovníci (N=525)	18	3%	226	43%	44	8%	6	1%	37	7%	34	6%
2 Specialisté (N=913)	53	6%	453	50%	76	8%	17	2%	97	11%	57	6%
3 Techničtí a odborní pracovníci (N=1985)	129	6%	512	26%	129	6%	47	2%	100	5%	72	4%
4 Úředníci (N=1390)	95	7%	516	37%	81	6%	38	3%	150	11%	79	6%
5 Pracovníci ve službách a prodeji (N=2741)	158	6%	218	8%	71	3%	38	1%	38	1%	33	1%
6 Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství (N=48)	0	0%	1	2%	1	2%	0	0%	1	2%	0	0%
7 Řemeslníci a opraváři (N=1050)	44	4%	51	5%	20	2%	3	0%	8	1%	5	0%
8 Obsluha strojů a zařízení, montéři (N=1627)	44	3%	66	4%	17	1%	7	0%	3	0%	11	1%
9 Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci (N=1109)	15	1%	53	5%	5	0%	0	0%	2	0%	2	0%

V inzerátech, kde byl uveden požadavek na **aktivní znalost jazyka**, byl u profesí spadajících do prvních pěti klasifikačních tříd vyžadován především anglický jazyk.

U profesí spadajících do klasifikační třídy 1 – **Zákonodárci a řídící pracovníci** byl požadavek na aktivní znalost anglického jazyka uveden v 77 % inzerátů (tj. 173 případech). Dále byla ve větší míře požadována také aktivní znalost českého jazyka (15 % inzerátů, tj. 33 případů) a aktivní znalost německého jazyka (6 % inzerátů, tj. 14 případů).

V případě profesí spadajících do klasifikační třídy 2 – **Specialisté** byl požadavek na anglický jazyk uveden také v 77 % inzerátů (ale vzhledem k vyššímu počtu inzerátů spadajících do této třídy se v tomto případě jednalo o 347 případů). Dále byla ve větší míře požadována také znalost českého (17 % inzerátů, tj. 78 případů) a německého jazyka (4 % inzerátů, tj. 19 případů).

Aktivní znalost anglického jazyka byla vyžadována také u profesí spadajících do klasifikační třídy 3 – **Techničtí a odborní pracovníci**, kde byl požadavek na anglický jazyk uveden v 67 %

inzerátů (tj. v 344 případech). Dále byla ve větší míře požadována také znalost českého jazyka (23 % inzerátů, tj. 117 případů) a znalost německého jazyka (7 % inzerátů, tj. 37 případů).

V rámci klasifikační třídy 4 – **Úředníci** byl požadavek na anglický jazyk uveden v 62 % inzerátů (tj. v 321 případech). Dále byla ve větší míře požadována také znalost českého jazyka (28 % inzerátů, tj. 143 případů) a znalost německého jazyka (6 % inzerátů, tj. 33 případů).

V rámci klasifikační třídy 5 – **Pracovníci ve službách a prodeji** byl požadavek na anglický jazyk uveden v 56 % inzerátů (tj. ve 121 případech). Dále byla ve větší míře požadována také znalost českého jazyka (39 % inzerátů, tj. 86 případů) a německého jazyka (3 % inzerátů, tj. 7 případů).

V případě profesí spadajících do klasifikační třídy 7 – **Řemeslníci a opraváři** byla na rozdíl od prvních pěti klasifikačních tříd v největší míře požadována aktivní znalost českého jazyka (67 % inzerátů, tj. 34 případů). Dále byla ve větší míře požadována také znalost německého jazyka (18 % inzerátů, tj. 9 případů) a znalost anglického jazyka (16 % inzerátů, tj. 8 případů).

Stejně jako v případě profesí spadajících do sedmé klasifikační třídy byla i v případě profesí spadajících do klasifikační třídy 8 – **Obsluha strojů a zařízení, montéři** v největší míře požadována aktivní znalost českého jazyka (82 % inzerátů, tj. 54 případů).

Stejně tomu bylo také v případě profesí spadajících do klasifikační třídy 9 – **Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci**. V rámci té byla aktivní znalost českého jazyka požadována v 58 % inzerátů (tj. v 31 případech) a anglického jazyka v 36 % inzerátů (tj. v 19 případech).

Z hlediska profesních skupin byla **aktivní znalost jazyka** požadována především v následujících případech:²⁷

- 251 Analytici a vývojáři softwaru a aplikací (N=117) – 61 %
- 252 Specialisté v oblasti databází a počítačových sítí (N=71) – 59 %
- 120 Řídící pracovník v oblasti správy (N=182) – 58 %
- 214 Specialisté ve výrobě, stavebnictví apod. (N=158) – 56 %
- 412 Asistentky a sekretářky (N=442) – 46 %
- 334 Odborní administrativní pracovníci a asistenti (N=99) – 44%

Aktivní znalost jazyka naopak **nebyla** požadována v profesích:²⁸

- 833 Řidiči nákladních automobilů (N=299) – 100 %
- 523 Pokladníci a prodavači vstupenek a jízdenek (N=144) – 99 %
- 751 Výrobci a zpracovatelé potravin (N=89) – 99 %
- 941 Pomocní pracovníci při přípravě jídla (N=143) – 99 %
- 441 Ostatní úředníci, vč. doručovatelů (N=140) – 98 %
- 932 Pomocní pracovníci ve výrobě (N=85) – 98 %

Z dat lze tedy konstatovat, že je **požadavek na aktivní znalost jazyka vznášen především u řídících a vysoce kvalifikovaných profesí**. Dále je zřejmé, že je aktivní znalost jazyka očekávána také v případě pracovníků v administrativních profesích. V největší míře pak v inzertní nabídce zaznívá požadavek na znalost **anglického jazyka** a v případě profesí spadajících do sedmé, osmé a deváté klasifikační třídy pak na znalost českého jazyka.

²⁷ Ve výčtech jsou uváděny ty profese, jež byly v inzerci poptávány minimálně v 50 inzerátech.

²⁸ Ve výčtech jsou uváděny ty profese, jež byly v inzerci poptávány minimálně v 50 inzerátech.

4.5 Počítačové dovednosti

Schopnost práce s počítačem se stala součástí běžné výbavy uchazečů o zaměstnání napříč většinou profesí. V šetření inzertní nabídky v denním tisku a na internetu bylo zřejmé, že se stále větší zapojení počítačů do osobního i pracovního života odráží v požadavcích zaměstnavatelů. Při analýze bylo rozlišováno, zda zaměstnavatel požaduje běžnou uživatelskou znalost či znalost odbornou (např. znalost programovacích jazyků) nebo znalost grafických programů.

Nutnost znalosti práce na počítači byla uvedena celkem v 28 % inzerátů, přičemž nejčastěji se objevovaly požadavky na běžnou uživatelskou znalost práce na počítači, a to ve 24 % inzerátů. Ve 3 % inzerátů byla požadována odborná znalost práce na počítači a v pouhých 57 případech (1 % inzerátů) byla požadována znalost grafických programů.

Požadavek na počítačové dovednosti se objevoval především v **inzeraci na internetu**. V rámci inzerce na internetu byly počítačové dovednosti požadovány v 37 % případů, zatímco v rámci inzertní nabídky v **denním tisku** byl požadavek uveden v pouhých 4 % inzerátů.

Poměrně nízký podíl inzerátů s požadavkem na počítačové znalosti však nemusí znamenat, že zaměstnavatelé schopnost práce s počítačem nepožadují. Spíše se zde projevuje to, že zaměstnavatelé považují schopnost práce s počítačem za natolik samozřejmou, že ji neuvádějí v požadavcích v inzertní nabídce pracovních příležitostí, nebo že odborné znalosti jsou samozřejmou součástí profese. Tomuto jevu odpovídá i skutečnost, že počítačové znalosti v inzeraci představují výhodu v pouhých 2 % případů.

Tab. 18: Požadavky na počítačové dovednosti v třídění podle zdroje inzerátu

Počítačové znalosti		Celkem		Internet		Tisk	
		N	%	N	%	N	%
Podmínkou	Neuvedeno	8290	73%	5045	63%	3245	96%
	Běžná uživatelská znalost	2749	24%	2615	33%	134	4%
	Odborná znalost, programátorské jazyky	292	3%	288	4%	4	0%
	Znalost grafických programů	57	1%	52	1%	5	0%
Výhodou	Neuvedeno	11126	98%	7743	97%	3383	100%
	Běžná uživatelská znalost	200	2%	200	3%	-	-
	Odborná znalost, programátorské jazyky	35	0%	30	0%	5	0%
	Znalost grafických programů	27	0%	27	0%	-	-

Z hlediska **hlavních klasifikačních tříd** byl požadavek na počítačové dovednosti uveden především v případě profesí spadajících do prvních čtyř klasifikačních tříd a do jisté míry také u profesí spadajících do osmé klasifikační třídy.

V případě profesí spadajících do klasifikační třídy 1 – **Zákonodárci a řídící pracovníci** byla běžná uživatelská znalost vyžadována v 46 % inzerátů a odborná znalost pak ve 3 % inzerátů.

Vzhledem k povaze profesí klasifikační třídy 2 – **Specialisté** byla v rámci této třídy ve větší míře požadována odborná znalost práce na počítači (20 % inzerátů), téměř ve třetině inzerátů (29 %) se pak objevil požadavek na běžnou uživatelskou znalost práce na počítači a v 37 případech (4 % inzerátů) byla požadována také znalost grafických programů.

V rámci klasifikační třídy 3 – **Techničtí a odborní pracovníci** byla ve 42 % inzerátů požadována běžná uživatelská znalost práce na počítači a ve 3 % inzerátů pak odborná znalost.

U profesí spadajících do klasifikační třídy 4 – **Úředníci** byl požadavek na uživatelskou znalost práce na počítači uveden dokonce v 61 % inzerátů a požadavek na odborné znalosti se pak objevil ve 2 % inzerátů.

Poslední klasifikační třídou, ve které se výrazněji objevoval požadavek na počítačové dovednosti, byla klasifikační třída 8 – **Obsluha strojů a zařízení, montéři**. V rámci té byla uživatelská znalost práce na počítači požadována v 12 % inzerátů.

Tab. 19: Požadavky na počítačové dovednosti v třídění podle hlavních klasifikačních tříd CZ-ISCO

Hlavní třídy CZ-ISCO	Počítačové dovednosti							
	Neuvedeno		Běžná uživatelská znalost		Odborná znalost, programátorské jazyky		Znalost grafických programů	
	N	%	N	%	N	%	N	%
1 Zákonníci a řídící pracovníci (N=525)	263	50%	243	46%	18	3%	1	0%
2 Specialisté (N=913)	430	47%	267	29%	179	20%	37	4%
3 Techničtí a odborní pracovníci (N=1985)	1084	55%	825	42%	67	3%	9	0%
4 Úředníci (N=1390)	516	37%	852	61%	21	2%	1	0%
5 Pracovníci ve službách a prodeji (N=2741)	2486	91%	249	9%	2	0%	4	0%
6 Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství (N=48)	48	100%	0	0%	0	0%	0	0%
7 Řemeslníci a opraváři (N=1050)	960	91%	87	8%	2	0%	1	0%
8 Obsluha strojů a zařízení, montéři (N=1627)	1433	88%	188	12%	2	0%	4	0%
9 Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci (N=1109)	1070	96%	38	3%	1	0%	0	0%

Požadavky na **běžnou znalost** práce na počítači byly v největší míře uváděny v případě profesí:²⁹

- 421 Pokladníci a pracovníci v příbuzných oborech (N=54) – 78 %
- 412 Asistentky a sekretářky (N=442) – 70 %
- 422 Pracovníci informačních služeb (N=530) – 58 %
- 432 Úředníci v logistice a dopravě (N=199) – 58 %
- 312 Mistři ve výrobě a stavebnictví (N=51) – 57 %
- 334 Odborní administrativní pracovníci a asistenti (N=99) – 57 %

Znalost **programovacích jazyků** a jiná odborná znalost práce na počítači byla v největší míře požadována v profesích:²⁹

- 251 Analytici a vývojáři softwaru a aplikací (N=117) – 68 %
- 252 Specialisté v oblasti databází a počítačových sítí (N=71) – 51 %
- 214 Specialisté ve výrobě, stavebnictví apod. (N=158) – 16 %
- 331 Odborníci v ekonomické a finanční oblasti (N=267) – 10 %

Nároky na **znalost grafických programů** se v inzerci objevovaly pouze ve velmi malé míře, přičemž nejčastěji tomu bylo v profesích:²⁹

- 214 Specialisté ve výrobě, stavebnictví apod. (N=158) – 9 %
- 251 Analytici a vývojáři softwaru a aplikací (N=117) – 3 %

Práce s počítačem se pro značnou část nemanuálních profesí **stává normou** a je možné, že z toho důvodu ji už zaměstnavatelé ani neuvádějí v inzerátech poptávajících zaměstnance.

V inzerci byla znalost práce s počítačem uvedena především v případě řídících, odborných či administrativních profesí. Větší množství požadavků na práci s počítačem bylo však zaznamenáno i v případě profesí spadajících do osmé klasifikační třídy, neboť v rámci té se jedná o obsluhu strojů. Jde tak většinou o práci se stroji řízenými počítačem, kde je znalost práce s počítačem nutností. Počítačová gramotnost se tak stále ve větší míře stává nutnou pro uplatnění na trhu práce u značného množství profesí.

4.6 Řidičský průkaz

Dalším znakem, který byl v analýze inzertní nabídky zaměstnání sledován, byl požadavek na vlastnictví řidičského průkazu. Ten byl uveden v 16,7 % inzerátů. Nejčastěji byl uváděn požadavek na řidičské oprávnění skupiny B, a to ve 14 % všech inzerátů. Řidičský průkaz vztahující se k jiné skupině než ke skupině B byl požadován v 1,8 % všech inzerátů.

²⁹ V uvedených výčtech jsou uváděny ty profese, jež byly v inzerci poptávány minimálně v 50 inzerátech.

Kromě řidičů osobních a nákladních automobilů, kde je řidičský průkaz předpokladem pro výkon profese, se **požadavek na řidičský průkaz** ve větší míře objevoval také v případech následujících profesí:³⁰

- 311 Technici ve fyzikálních a průmyslových oborech (N=551) – 44 %
- 441 Ostatní úředníci, vč. doručovatelů (N=140) – 38 %
- 962 Ostatní pomocní pracovníci (N=149) – 37 %
- 312 Mistři ve výrobě a stavebnictví (N=51) – 37 %
- 723 Mechanici a opraváři strojů a zařízení (N=196) – 34%
- 741 Montéři, mechanici a opraváři elektrických zařízení (N=172) – 34 %

Je zřejmé, že požadavek na vlastnictví řidičského průkazu se prolíná různorodými profesemi, zejména pak tam, kde je možnost vlastní mobility pracovníků pro zaměstnavatele velmi důležitá.

4.7 Osobnostní vlastnosti

Dalším tematickým celkem, na který se analýza zaměřovala, byla oblast osobnostních vlastností uchazečů o práci. Jde o osobnostní vlastnosti, které jsou v nárocích zaměstnavatelů potřebné pro výkon daného povolání, jako je např. schopnost komunikace, spolehlivost, flexibilita či reprezentativní vystupování. Kromě těchto „tradičních“ osobnostních vlastností byla také vytvořena skupina zvláštních dovedností, znalostí a specifíků, jako je např. vlastnictví svářečského průkazu, osvědčení dle vyhlášky 50/1978 Sb., vlastnictví automobilu. V analýze bylo zaznamenáno prvních pět požadavků na osobnostní vlastnosti, které se objevily v inzerátech.

Požadavek na alespoň jednu osobnostní vlastnost byl uveden u tří čtvrtin všech inzerátů a ve vysokém podílu inzerátů se objevovalo i větší množství požadavků na osobnostní vlastnosti uchazečů. V 64 % inzerátů byly uvedeny dva požadavky na osobnostní vlastnosti a ve více než polovině (51 %) inzerátů dokonce tři požadavky. Čtyři požadavky na osobnostní vlastnosti a zvláštní dovednosti se pak objevily v 38 % inzerátů a v necelé čtvrtině inzerátů (23 %) se objevilo pět požadavků. Vzhledem k tomu, že inzerující subjekty ve velké míře uváděly více než jeden požadavek, není součet procentních podílů u podrobnějších údajů zaměřených na požadované osobnostní vlastnosti roven 100 %.

Požadavek na **jednu nebo více osobnostních vlastností** se v největší míře objevil v případech těchto profesí:³¹

- 333 Zprostředkovatelé služeb (N=159) – 98 %
- 441 Ostatní úředníci, vč. doručovatelů (N=140) – 98 %
- 242 Personalisté (N=49) – 94 %
- 351 Technici IT (N=46) – 93 %
- 120 Řídící pracovníci v oblasti správy (N=182) – 92 %
- 312 Mistři ve výrobě a stavebnictví (N=51) – 92 %
- 130 Řídící pracovníci v oblasti výroby (N=194) – 91 %
- 421 Pokladníci a pracovníci v příbuzných oborech (N=54) – 91 %
- 332 Odborníci v pojišťovnictví, obchodní zástupci, nákupčí a makléři (N=493) – 90%

Když se zaměříme na rozlišení mezi nabídkou zaměstnání v denním tisku a na internetu, je patrné, že požadavky na osobnostní vlastnosti byly uváděny především v rámci inzerce na internetu, kde jsou znění inzerátů obvykle rozsáhlejší.

³⁰ Ve výčtu jsou uváděny ty profese, jež byly v inzerci poptávány minimálně v 50 inzerátech.

³¹ Ve výčtu jsou uváděny ty profese, jež byly v inzerci poptávány minimálně v 25 inzerátech.

V rámci **inzerce na internetu** byl alespoň jeden požadavek na osobnostní vlastnosti uchazečů o zaměstnání uveden v 90 % případů. Dva požadavky na osobnostní vlastnosti se objevily v 82 % inzerátů a tři požadavky byly uvedeny v 70 % inzerátů. Více než polovina (52 %) inzerátů na internetu obsahovala čtyři požadavky na osobnostní vlastnosti a téměř třetina (32 %) inzerátů dokonce obsahovala pět požadavků.

Na druhé straně, v rámci nabídky zaměstnání **v denním tisku** byla alespoň jedna osobnostní vlastnost požadována ve 40 % inzerátů a dva požadavky se objevily pouze ve 20 % případů. Větší množství požadavků se pak objevovalo jen v necelých deseti procentech inzerátů z denního tisku.

Tab. 20: Požadavky na osobnostní vlastnosti v třídění podle zdroje inzerátu

Osobnostní vlastnosti	Celkem		Internet		Tisk	
	N	%	N	%	N	%
Jeden požadavek	8549	75%	7199	90%	1350	40%
Dva požadavky	7278	64%	6562	82%	716	21%
Tři požadavky	5860	51%	5591	70%	269	8%
Čtyři požadavky	4306	38%	4198	52%	108	3%
Pět požadavků	2582	23%	2550	32%	32	1%

Při bližším pohledu z hlediska četnosti jednotlivých položek byly nejčastěji požadovanými osobnostními vlastnostmi **komunikační schopnosti**, které se objevily v 24,7 % inzerátů. Velmi často se vyskytovaly také nároky na **zodpovědnost** (20,6 % inzerátů), **spolehlivost** (20,5 % inzerátů), **samostatnost** (18,7 % inzerátů), **flexibilitu a adaptabilitu** (15,7 % inzerátů), **pečlivost a svědomitost** (12,9 % inzerátů), **reprezentativní vystupování** (též 12,9 % inzerátů), **pracovitost** (12,5 % inzerátů) a **bezúhonnost** (12,3 % inzerátů).

V inzertní nabídce byla ve větší míře uváděna také **ochota učit se** (8,9 % inzerátů) a **schopnost týmové spolupráce** (8,6 % inzerátů). Dále se relativně často objevovaly také požadavky na **organizační schopnosti** (7,5 % inzerátů), **manuální zručnost** (7,1 % inzerátů), **podnikavost a kreativitu** (6,6 % inzerátů), **iniciativu a pozitivní přístup** (5,2 % inzerátů), **fyzickou zdatnost** (4,6 % inzerátů) a **dobrý zdravotní stav** (4,5 % inzerátů).

Zaměříme-li se na pohled z hlediska **hlavních klasifikačních tříd**, zjistíme, že v případě profesí spadajících do klasifikační třídy 1 – **Zákonodárci a řídící pracovníci** byly nejčastěji uváděny požadavky na **komunikační schopnosti** (43 % inzerátů). Dále byly v rámci této klasifikační třídy kladeny požadavky také na **samostatnost** (29 % inzerátů), **organizační schopnosti** (27 % inzerátů), **flexibilitu a adaptabilitu** (23 % inzerátů) a **zodpovědnost** (též 23 % inzerátů). Z ostatních znalostí a dovedností se pak v rámci této klasifikační třídy ve větší míře objevovala **ochota cestovat** (3 % inzerátů), **znalost účetnictví**, **znalost práva** či **osvědčení dle vyhlášky 50/1978 Sb.** (shodně 2 % inzerátů).

Stejně jako v případě profesí spadajících do první klasifikační třídy byly i v případě profesí spadajících do klasifikační třídy 2 – **Specialisté** v největší míře kladeny požadavky na **komunikační schopnosti** (37 % inzerátů). Dalšími pro zaměstnavatele významnými osobnostními vlastnostmi vztahujícími se k této klasifikační třídě byly **samostatnost** (25 % inzerátů), **zodpovědnost** (21 % inzerátů), **spolehlivost** (18 % inzerátů) a **pečlivost** (17 % inzerátů). Z ostatních znalostí a dovedností byly v inzerátech uváděny především **znalosti účetnictví** (3 % inzerátů) a **práva** (2 % inzerátů) či **ochota cestovat** (2 % inzerátů).

V případě profesí spadajících do klasifikační třídy 3 – **Techničtí a odborní pracovníci** byly také nejčastěji požadovanými osobnostními vlastnostmi **komunikační schopnosti** (39 % inzerátů). Dalšími významnějšími položkami pak byla **samostatnost** (30 % inzerátů), **flexibilita a adaptabilita** (21 % inzerátů), **zodpovědnost** (20 % inzerátů) a **reprezentativní vystupování** (18 % inzerátů). Z ostatních znalostí a dovedností byly uváděny **osvědčení dle vyhlášky 50/1978 Sb.** (5 % inzerátů), **znalost účetnictví** (4 % inzerátů) a **ochota cestovat** (2 % inzerátů).

U profesí spadajících do klasifikační třídy 4 – **Úředníci** byly **komunikační schopnosti** požadovány v téměř polovině inzerátů (49 % inzerátů). Dále byl v inzerátech uváděn také požadavek na **zodpovědnost** (23 % inzerátů), **samostatnost** (též 23 % inzerátů), **spolehlivost a pečlivost** (shodně 20 % inzerátů). Z ostatních znalostí a dovedností byla uváděna především **znalost účetnictví**, **psaní všemi deseti**, **průkaz VZV** (vysokozdvizný vozík), **ochota pracovat ve směnném provozu** a **matematické znalosti** (shodně 1 %).

V rámci klasifikační třídy 5 – **Pracovníci ve službách a prodeji** byly v největší míře požadovány také **komunikační schopnosti**, ačkoliv již nebyly vyžadovány v tak velké míře jako v případě předchozích klasifikačních tříd, pouze v 22 % inzerátů. Dále se v požadavcích na osobnostní vlastnosti pracovníků spadajících do páté klasifikační třídy objevovalo **reprezentativní vystupování** (21 % inzerátů), **spolehlivost** (19 % inzerátů), **zodpovědnost** (17 % inzerátů) a **pracovitost** (15 % inzerátů). Z ostatních znalostí a dovedností byl uváděn především **certifikát odborné způsobilosti** či **potravinářský průkaz** (shodně 2 % všech inzerátů).

U profesí klasifikační třídy 6 – **Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství** představovaly pro zaměstnavatele významné osobnostní vlastnosti především **spolehlivost** (31 % inzerátů), **fyzická zdatnost** (19 % inzerátů) a **dobrá zdravotní stav** (15 % inzerátů). Z ostatních znalostí a dovedností bylo uváděno především **osvědčení o práci ve výškách** (6 % inzerátů).

V případě profesí spadajících do klasifikační třídy 7 – **Řemeslníci a opraváři** byly zaměstnavateli nejčastěji uváděnými požadavky **manuální zručnost**, **samostatnost** a **spolehlivost** (shodně 21 % inzerátů). Dalšími v inzerátech častěji uváděnými osobnostními vlastnostmi pak byla **zodpovědnost** (19 % inzerátů), **pracovitost** (15 % inzerátů), **flexibilita a adaptabilita** (13 % inzerátů) a **pečlivost** (12 % inzerátů). Z ostatních znalostí a dovedností bylo v inzerci uváděno především **osvědčení dle vyhlášky 50/1978 Sb.** (12 % inzerátů). V inzerátech byl dále požadován **certifikát odborné způsobilosti** (3 % inzerátů), **svářečský průkaz** (2 % inzerátů) či **ochota pracovat ve směnném provozu** (též 2 % inzerátů).

V inzerátech poptávajících pracovníky spadající do klasifikační třídy 8 – **Obsluha strojů a zařízení, montéři** byly v největší míře uváděny požadavky na **spolehlivost** (27 % inzerátů), **zodpovědnost** (23 % inzerátů), **manuální zručnost** (21 % inzerátů) a dále na **bezúhonnost** (20 % inzerátů) a **flexibilitu a adaptabilitu** (17 % inzerátů). Z ostatních znalostí a dovedností se v požadavcích objevoval především **certifikát odborné způsobilosti** (7 % inzerátů), **průkaz VZV** (6 % inzerátů) a **ochota pracovat ve směnném provozu** (5 % inzerátů).

U profesí spadajících do klasifikační třídy 9 – **Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci** byla požadována především **spolehlivost** (27 % inzerátů), **zodpovědnost** (24 % inzerátů), **bezúhonnost** (17 % inzerátů) a dále pak **pracovitost** (12 % inzerátů) a **flexibilita a adaptabilita** (10 % inzerátů). Z ostatních znalostí a dovedností byl požadován především **potravinářský průkaz** (2 % inzerátů) a dále pak **znalost regionu**, **certifikát odborné způsobilosti**, **ochota pracovat ve směnném provozu**, **vlastní automobil** a **průkaz VZV** (vše shodně 1 % inzerátů).

Požadavek na **komunikační schopnosti** byl vůbec nejčastější položkou, která se v inzerátech vyskytovala. Vyskytoval se nejčastěji v případě následujících profesí:³²

- 421 Pokladníci a pracovníci v příbuzných oborech (N=54) – 80 %
- 332 Odborníci v pojišťovnictví, obchodní zástupci, nákupčí a makléři (N=493) – 62 %
- 422 Pracovníci informačních služeb (N=530) – 58 %
- 242 Personalisté (N=49) – 57 %
- 241 Specialisté v oblasti financí (N=168) – 54 %
- 333 Zprostředkovatelé služeb (N=159) – 49 %
- 216 Architekti, návrháři apod. (N=37) – 49 %

³² V uvedených výčtech jsou uváděny ty profese, jež byly v inzerci poptávány minimálně v 25 inzerátech.

Požadavek na **zodpovědnost** byl dominantní především v profesích:³³

- 441 Ostatní úředníci, vč. doručovatelů (N=140) – 61 %
- 962 Ostatní pomocní pracovníci (N=149) – 54 %
- 431 Úředníci pro zpracování číselných údajů (N=25) – 48 %
- 321 Zdravotníčtí technici a laboranti (N=25) – 44 %
- 933 Pomocní pracovníci v dopravě a skladování (N=182) – 35 %
- Brigádníci (N=140) – 33 %
- 821 Montážní dělníci (N=50) – 32 %
- 334 Odborní administrativní pracovníci a asistenti (N=99) – 32 %

Požadavek na **spolehlivost** byl uveden především v profesích:³³

- 962 Ostatní pomocní pracovníci (N=149) – 50 %
- 712 Pracovníci pro dokončování staveb (N=56) – 45 %
- 611 Zahradníci a pěstitelé (N=33) – 42 %
- 933 Pomocní pracovníci v dopravě a skladování (N=182) – 36 %
- 834 Obsluha pojízdných zařízení (N=475) – 36 %
- 751 Výrobci a zpracovatelé potravin (N=89) – 34 %
- 524 Ostatní v oblasti prodeje (N=135) – 34 %

Požadavek na **samostatnost** byl uveden především v profesích:³³

- 242 Personalisté (N=49) – 43 %
- 351 Technici IT (N=46) – 39 %
- 331 Odborníci v ekonomické a finanční oblasti (N=267) – 37 %
- 265 Výkonní umělci (N=27) – 37 %
- 311 Technici ve fyzikálních a průmyslových oborech (N=551) – 36 %
- 130 Řídící pracovník v oblasti výroby (N=194) – 36 %
- 312 Mistři ve výrobě a stavebnictví (N=51) – 35 %
- 334 Odborní administrativní pracovníci a asistenti (N=99) – 35 %

Požadavek na **flexibilitu a adaptabilitu** byl uveden především v profesích:³³

- 511 Obslužní pracovníci v dopravě (N=47) – 36 %
- 333 Zprostředkovatelé služeb (N=159) – 32 %
- 130 Řídící pracovníci v oblasti výroby (N=194) – 31 %
- 311 Technici ve fyzikálních a průmyslových oborech (N=551) – 27 %
- 140 Řídící pracovníci v oblasti služeb (N=149) – 26 %
- 334 Odborní administrativní pracovníci a asistenti (N=99) – 26 %
- 522 Provozovatelé prodejen, prodavači apod. (N=932) – 26 %

Výsledky indikují, že osobnostní vlastnosti jsou pro zaměstnavatele významným kritériem hodnocení uchazečů o zaměstnání. Tyto poněkud specifické dovednosti v sobě odrážejí stále větší důraz, který zaměstnavatelé kladou nejen na znalosti a dovednosti získané v rámci vzdělávacích aktivit, ale také na dovednosti a vlastnosti, které jsou součástí osobnosti člověka. Jejich význam je patrný jak v rámci řídicích a odborných profesí, tak v profesích dělnických. Jako nejpožadovanější osobnostní vlastnosti se na základě dat jeví být **komunikační dovednosti, zodpovědnost, spolehlivost, samostatnost, flexibilita a adaptabilita**.

Zatímco komunikační vlastnosti se ukazují jako nejvýznamnější v rámci prvních pěti klasifikačních tříd, v méně kvalifikačně náročných klasifikačních třídách vystupuje do popředí především spolehlivost, zodpovědnost či manuální zručnost.

³³ V uvedených výčtech jsou uváděny ty profese, jež byly v inzerci poptávány minimálně v 25 inzertech.

4.8 Požadavky na věk

Poslední sledovanou položkou byl požadavek na věk uchazečů o pracovní místo. Ten byl však uveden pouze v 5 % všech inzerátů a primárně se jednalo o **požadavek na plnoletost** (3 % inzerátů) a specifický požadavek na **důchodový věk** uchazečů o zaměstnání (2 %).

Oba tyto požadavky se také pojí s určitými profesemi. Pracovníci v důchodovém věku byli poptáváni především do profesí spadajících do skupiny pracovníků ochrany a ostrahy (třída 541) a uklízečů a pomocníků (třída 911). Požadavek na plnoletost se pak objevoval především u obsluhy zařízení na zpracování kovů a jiných materiálů (třída 812), pomocných pracovníků v dopravě a skladování (třída 933), brigádníků, provozovatelů prodejen, prodavačů apod. (třída 522) a pokladníků a prodavačů vstupenek a jízdenek (třída 523).

5. Závěrečné shrnutí

V rámci analýzy inzertní nabídky zaměstnání v denním tisku a na internetu bylo v období 7. – 21. 11. 2016 zaznamenáno 11 388 inzerátů nabízejících zaměstnání. V inzerátech byly sledovány především požadavky kladené na případné uchazeče o zaměstnání a dále struktura a charakteristiky nabízených pracovních pozic.

Mezi nejvíce poptávané profese v inzertní nabídce zaměstnání v denním tisku a na internetu patří profese spadající do klasifikační třídy 5 – **Pracovníci ve službách a prodeji**. Dalšími velmi často poptávanými profesemi byly profese spadající do klasifikační třídy 3 – **Techničtí a odborní pracovníci** a do klasifikační třídy 8 – **Obsluha strojů a zařízení**. Naopak nejméně poptávané byly profese spadající do klasifikační třídy 6 – **Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství**.

K nejčtetnějším profesím, které byly poptávány v inzertní nabídce zaměstnání v denním tisku a na internetu, patřili v první řadě **provozovatelé prodejen, prodavači apod.** a dále **pracovníci obsluhy zařízení na zpracování kovů a jiných materiálů** či **technici ve fyzikálních a průmyslových oborech** a **pracovníci informačních služeb**. V menším množství inzerátů byli dále poptáváni **kuchaři** či **pomocní kuchaři, odborníci v pojišťovnictví, obchodní zástupci, nákupčí a makléři, číšníci, servírky a barmani** či **pracovníci obsluhy pojízdných zařízení**.

Z hlediska odvětví inzerujících firem podávaly inzerát v největší míře firmy zaměřené na **obchod, opravu motorových vozidel a spotřebního zboží**. Dalšími ve velké míře se vyskytujícími odvětvími byly **doprava, skladování, pošta a telekomunikace** a oblast **pohostinství a ubytování**.

Z regionálního hlediska byla pracovní místa nejčastěji nabízena v **Hlavním městě Praha** a dále v **Jihomoravském a Středočeském kraji**. Na druhé straně, nejmenší množství inzerátů bylo orientováno na **Karlovarský kraj** a do zemí mimo Českou a Slovenskou republiku.

V inzertní nabídce zaměstnání v denním tisku a na internetu byla v **největší míře nabízena práce na hlavní pracovní poměr a na plný úvazek**. Z hlediska typu smluvního vztahu se v případě profesí vyžadujících vyšší kvalifikaci v inzertní nabídce objevovala především nabídka **práce na dobu neurčitou**. Pracovní úvazek na dobu určitou byl na druhé straně nabízen především v případě pomocných a nekvalifikovaných profesí a velmi často také v souvislosti s prací na vedlejší pracovní poměr.

V inzerci nabízené **finanční ohodnocení** se v největší míře pohybovalo na úrovni 11–20 tisíc korun měsíčně. Téměř ve třetině inzerátů s uvedeným finančním ohodnocením pak bylo uváděno finanční ohodnocení ve výši 21–30 tisíc korun měsíčně a přibližně v deseti procentech inzerátů bylo nabízeno finanční ohodnocení v rozmezí 31–50 tisíc korun měsíčně.

Vyšší finanční ohodnocení bylo nabízeno pouze marginálně a bylo poměrně logicky primárně spojováno s řídicími nebo vysoce odbornými profesemi.

Požadavek na **dosažený stupeň vzdělání** byl uveden v 59 % inzerátů, přičemž v inzerci na internetu byl požadavek na dosažený stupeň vzdělání uveden v 80 % inzerátů, kdežto v rámci inzerce v denním tisku pouze v 10 % inzerátů. V inzertní nabídce bylo v největší míře požadováno **minimálně maturitní vzdělání** a dále pak **vyučení** a **vysokoškolské vzdělání**. Maturitní a vysokoškolské vzdělání bylo požadováno především v případě řídicích a odborných profesí a vyučení bylo naopak požadováno v případě profesí s nižší kvalifikační náročností. V případě pomocných a nekvalifikovaných profesí bylo v největší míře požadováno dokonce základní vzdělání. Požadovaný **obor vzdělání** byl uveden v 17 % inzerátů a byl do velké míry přímo určován poptávanými profesemi. V souvislosti s těmito zjištěními je nutné uvést, že pokud zaměstnavatelé neuvedli v inzerci stupeň či obor vzdělání, který by pro danou pozici byl vhodný, nedá se předpokládat, že ho nepožadují. Zejména v případě odborných profesí může být příslušné vzdělání bráno jako samozřejmost.

Požadavek na **praxi** uchazečů byl jednoznačně formulován ve 22 % inzerátů, v 16 % inzerátů byla praxe výhodou. Tento požadavek byl opět ve větší míře zaznamenán v inzerci na internetu než v inzerci v denním tisku a vyskytoval se především v případě řídicích a odborných profesí.

Jazykové znalosti jsou dalším z důležitých požadavků zaměstnavatelů. Z analýzy vyplývá, že požadavek na znalost alespoň jednoho jazyka byl uveden v 23 % inzerátů, přičemž v největší míře byla požadována aktivní jazyková znalost. V inzertech, kde byl uveden požadavek na jazykové znalosti, byla v největší míře požadována znalost anglického jazyka. Z hlediska klasifikačních tříd pak byly jazykové znalosti požadovány především v případě řídicích a vysoce kvalifikovaných profesí a dále v případě úřednických profesí.

Schopnost **práce s počítačem** se de facto stala součástí běžné výbavy uchazečů o zaměstnání napříč většinou profesí. To se projevuje i v inzertní nabídce zaměstnání, kde jsou počítačové znalosti již tak samozřejmou součástí některých profesí, že často nejsou v inzerci uváděny. V inzertní nabídce zaměstnání tak byla znalost práce na počítači požadována pouze v 28 % inzerátů, přičemž ve 24 % inzerátů se jednalo o požadavek na běžné či uživatelské znalosti. Odborné počítačové znalosti pak byly vyžadovány především v případě analytiků a vývojářů softwaru a aplikací a specialistů v oblasti databází a počítačových sítí.

V inzertní nabídce zaměstnání se ve velké míře objevovaly také požadavky na **osobnostní vlastnosti** uchazečů o zaměstnání. Alespoň jedna osobnostní vlastnost byla požadována v 75 % inzerátů, přičemž požadavky na osobnostní vlastnosti uchazečů se objevovaly výrazně častěji v rámci nabídky zaměstnání na internetu. Mezi nejčastěji požadované osobnostní vlastnosti patřily **komunikační dovednosti, zodpovědnost, spolehlivost, samostatnost a flexibilita a adaptabilita**. Zatímco komunikační vlastnosti se ukazují být jako nejvýznamnější v rámci prvních pěti klasifikačních tříd, v méně kvalifikačně náročných klasifikačních třídách vystupuje do popředí především spolehlivost, zodpovědnost či manuální zručnost.

Přílohy

Příloha 1: Přehled počtu inzerátů v jednotlivých periodikách a jejich podíl na celkovém počtu inzerátů uveřejněných v denním tisku

Inzerce v denním tisku		
Deník	Počet	Podíl (%)
Annonce	1757	52%
Metro - Praha	685	20%
Kladenský deník	89	3%
Avízo	80	2%
Pražský deník	80	2%
Zlínský deník	74	2%
Českobudějovický deník	61	2%
Metro - Střední Čechy	56	2%
Karlovarský deník	54	2%
Metro - Brno	51	2%
Sokolovský deník	44	1%
Plzeňský deník	42	1%
Hradecký deník	40	1%
Brněnský deník	35	1%
Ústecký deník	32	1%
Moravskoslezský deník	32	1%
Pardubický deník	29	1%
Jihlavský deník	29	1%
Liberecký deník	23	1%
Olomoucký deník	19	1%
Metro - Hradec	18	1%
Metro - Plzeň	13	0%
Metro - Budějovice	10	0%
Metro - Speciál	10	0%
Hospodářské noviny	9	0%
Metro - Ostrava	9	0%
Metro - Ústí nad Labem	3	0%
Metro - Jihlava	2	0%
Metro - Olomouc	2	0%
Celkem	3388	100%

Příloha 2: Přehled nejčtenějších profesních skupin v nabídce VPM evidovaných ÚP 24. 5. 2016

Profesní třída CZ-ISCO	Počet	Podíl z celku	Kumulativní podíl
932 Pomocní pracovníci ve výrobě	8 807	7,2%	7%
833 Řidiči nákladních automobilů, autobusů a tramvají	6 856	5,6%	13%
821 Montážní dělníci výrobků a zařízení	6 704	5,5%	18%
541 Pracovníci v oblasti ochrany a ostrahy	6 570	5,3%	24%
722 Kováři, nástrojaři a příbuzní pracovníci	6 465	5,3%	29%
834 Obsluha pojízdných zařízení	4 371	3,6%	32%
522 Provozovatelé maloobch. a velkoobch. prodejen, prodavači	4 213	3,4%	36%
721 Slévači, svářeči a příbuzní pracovníci	3 980	3,2%	39%
512 Kuchaři (kromě šéfkuchařů), pomocní kuchaři	3 788	3,1%	42%
711 Řemeslníci a kvalifikovaní pracovníci hlavní stavební výroby	3 567	2,9%	45%
911 Uklízeči a pomocníci v domácnostech, hotelích a jiných objektech	3 193	2,6%	48%
513 Čišníci, servírky a barmani	3 105	2,5%	50%
931 Pomocní pracovníci v oblasti těžby a stavebnictví	2 832	2,3%	52%
921 Pomocní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství	2 824	2,3%	55%
311 Technici ve fyzikálních a průmyslových oborech	2 806	2,3%	57%
422 Pracovníci informačních služeb	2 256	1,8%	59%
332 Odborní pracovníci v oblasti pojišťovnictví, obchodní zástupci	2 211	1,8%	61%
753 Výrobci oděvů, výrobků z kůže a kožešin	2 172	1,8%	62%
723 Mechanici a opraváři strojů a zařízení (kromě elektrických)	1 972	1,6%	64%
741 Montéři, mechanici a opraváři elektrických zařízení	1 923	1,6%	66%
751 Výrobci a zpracovatelé potravin a příbuzní pracovníci	1 591	1,3%	67%
815 Obsluha strojů na výrobu a úpravu textil., kožených a kožešin. vyr.	1 566	1,3%	68%
933 Pomocní pracovníci v dopravě a skladování	1 552	1,3%	69%
712 Řemeslníci a kvalifikovaní pracovníci při dokončování staveb	1 459	1,2%	71%
524 Ostatní pracovníci v oblasti prodeje	1 448	1,2%	72%
814 Obsluha strojů na výrobu a zprac. výrobků z pryže, plastu a papíru	1 338	1,1%	73%
818 Ostatní obsluha stacionárních strojů a zařízení	1 185	1,0%	74%
251 Analytici a vývojáři softwaru a počítačových aplikací	1 184	1,0%	75%
333 Zprostředkovatelé služeb	1 090	0,9%	76%
514 Kadeřníci, kosmetici a pracovníci v příbuzných oborech	1 056	0,9%	77%
532 Pracovníci osobní péče ve zdravotní a sociální oblasti	972	0,8%	77%
322 Všeobecné sestry a porodní asistentky bez specializace	947	0,8%	78%
221 Lékaři (kromě zubních lékařů)	931	0,8%	79%
941 Pomocní pracovníci při přípravě jídla	882	0,7%	80%
752 Zpracovatelé dřeva, truhláři (kromě stavebních)	874	0,7%	80%
832 Řidiči motocyklů a automobilů (kromě nákladních)	863	0,7%	81%
411 Všeobecní administrativní pracovníci	848	0,7%	82%
432 Úředníci v logistice	821	0,7%	82%
241 Specialisté v oblasti financí	814	0,7%	83%
812 Obsluha zařízení na zpracování a povrchovou úpravu kovů a j. m.	793	0,6%	84%

Zdroj: Mgr. Gabriela Doležalová: Nabídka volných míst evidovaných Úřadem práce ČR se zaměřením na nabídku pro absolventy škol a mladistvé, Praha 2016

Příloha 3: Přehled nejčtenějších profesních tříd CZ-ISCO v inzertní nabídce zaměstnání na internetu v roce 2016

Profesní třída CZ-ISCO	Počet	Podíl z inzerátů na internetu (%)	Kumulativní podíl (%)
522 Provozovatelé prodejen, prodavači apod.	805	10,1%	10%
812 Obsluha zařízení na zpracování kovů a jiných materiálů	508	6,4%	16%
311 Technici ve fyzikálních a průmyslových oborech	487	6,1%	23%
332 Odborníci v pojišťovnictví, obch. zástupci, nákupčí a makléři	451	5,6%	28%
422 Pracovníci informačních služeb	442	5,5%	34%
412 Asistentky a sekretářky	398	5,0%	39%
834 Obsluha pojízdných zařízení	366	4,6%	43%
331 Odborníci v ekonomické a finanční oblasti	250	3,1%	46%
130 Řídicí pracovník v oblasti výroby	185	2,3%	49%
722 Kováři, nástrojaři, obráběči apod.	179	2,2%	51%
120 Řídicí pracovník v oblasti správy	177	2,2%	53%
432 Úředníci v logistice a dopravě	155	1,9%	55%
241 Specialisté v oblasti financí	154	1,9%	57%
214 Specialisté ve výrobě, stavebnictví apod.	148	1,9%	59%
333 Zprostředkovatelé služeb	147	1,8%	61%
933 Pomocní pracovníci v dopravě a skladování	147	1,8%	62%
513 Čišníci, servírky a barmani	140	1,8%	64%
441 Ostatní úředníci, vč. doručovatelů	138	1,7%	66%
999 Brigádník	135	1,7%	68%
911 Uklízeči a pomocníci	130	1,6%	69%
723 Mechanici a opraváři strojů a zařízení	124	1,6%	71%
741 Montéři, mechanici a opraváři elektrických zařízení	122	1,5%	72%
140 Řídicí pracovník v oblasti služeb	119	1,5%	74%
512 Kuchaři, pomocní kuchaři	110	1,4%	75%
251 Analytici a vývojáři softwaru a aplikací	108	1,4%	77%
341 Odborní pracovníci v oblasti právní a sociální	104	1,3%	78%
962 Ostatní pomocní pracovníci	98	1,2%	79%
524 Ostatní v oblasti prodeje	95	1,2%	80%
235 Ostatní pedagogičtí pracovníci	93	1,2%	81%
833 Řidiči nákladních automobilů	85	1,1%	83%
523 Pokladníci a prodavači vstupenek a jízdenek	84	1,1%	84%
541 Pracovníci ochrany a ostrahy	83	1,0%	85%
334 Odborní administrativní pracovníci a asistenti	82	1,0%	86%
832 Řidiči osobních automobilů	80	1,0%	87%

Příloha 4: Přehled nejčtenějších profesních tříd CZ-ISCO v inzertní nabídce zaměstnání v denním tisku v roce 2016

Profesní třída CZ-ISCO	Počet	Podíl z inzerátů v tisku (%)	Kumulativní podíl (%)
512 Kuchaři, pomocní kuchaři	393	11,6	12%
513 Čišníci, servírky a barmani	336	9,9	22%
541 Pracovníci ochrany a ostrahy	231	6,8	28%
833 Řidiči nákladních automobilů	214	6,3	35%
911 Uklízeči a pomocníci	195	5,8	40%
522 Provozovatelé prodejen, prodavači apod.	127	3,7	44%
941 Pomocní pracovníci při přípravě jídla	124	3,7	48%
812 Obsluha zařízení na zpracování kovů a jiných materiálů	116	3,4	51%
834 Obsluha pojízdných zařízení	109	3,2	54%
422 Pracovníci informačních služeb	88	2,6	57%
832 Řidiči osobních automobilů	83	2,4	60%
723 Mechanici a opraváři strojů a zařízení	72	2,1	62%
311 Technici ve fyzikálních a průmyslových oborech	64	1,9	64%
523 Pokladníci a prodavači vstupenek a jízdenek	60	1,8	65%
711 Pracovníci hlavní stavební výroby	55	1,6	67%
722 Kováři, nástrojaři, obráběči apod.	51	1,5	68%
962 Ostatní pomocní pracovníci	51	1,5	70%
741 Montéři, mechanici a opraváři elektrických zařízení	50	1,5	71%
932 Pomocní pracovníci ve výrobě	49	1,4	73%
412 Asistentky a sekretářky	44	1,3	74%
432 Úředníci v logistice a dopravě	44	1,3	75%
332 Odborníci v pojišťovnictví, obch. zástupci, nákupčí a makléři	42	1,2	77%
322 Zdravotní sestry	41	1,2	78%
712 Pracovníci pro dokončování staveb	41	1,2	79%
524 Ostatní v oblasti prodeje	40	1,2	80%
599 Společníci a tanečníci	39	1,2	81%
751 Výrobci a zpracovatelé potravin	38	1,1	83%
933 Pomocní pracovníci v dopravě a skladování	35	1,0	84%
521 Stánkoví prodavači potravin	31	,9	85%
140 Řídící pracovníci v oblasti služeb	30	,9	85%

Příloha 5: Přehled požadovaných oborů vzdělání v třídění podle hlavních klasifikačních tříd CZ-ISCO v inzertní nabídce zaměstnání v denním tisku a na internetu v roce 2016

Obor vzdělání	Hlavní třídy CZ-ISCO																	
	1 Zákonnodárci a řídicí pracovníci		2 Specialisté		3 Technici a odborní pracovníci		4 Úředníci		5 Pracovníci ve službách a prodeji		6 Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství		7 Remeslníci a opraváři		8 Obsluha strojů a zařízení, montéři		9 Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Technické obory (N=582)	63	11%	108	19%	192	33%	26	4%	4	1%	0	0%	105	18%	72	12%	12	2%
Elektrotechnika a elektronika (N=274)	9	3%	29	11%	103	38%	9	3%	10	4%	0	0%	98	36%	16	6%	0	0%
Ekonomické obory (N=261)	20	8%	54	21%	124	48%	56	21%	4	2%	0	0%	0	0%	0	0%	3	1%
Strojírenství (N=196)	9	5%	49	25%	30	15%	3	2%	0	0%	0	0%	77	39%	26	13%	2	1%
Stavebnictví (N=89)	5	6%	6	7%	56	63%	5	6%	6	7%	0	0%	6	7%	5	6%	0	0%
Gastronomie, pohost., hotel. (N=75)	6	8%	0	0%	2	3%	2	3%	54	72%	0	0%	9	12%	1	1%	1	1%
Společenské vědy (N=58)	3	5%	14	24%	15	26%	5	9%	21	36%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Lékařské a farmaceutické vědy (N=56)	4	7%	13	23%	37	66%	1	2%	1	2%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Učitelství (N=38)	3	8%	32	84%	1	3%	1	3%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	1	3%
Chemie (N=36)	3	8%	8	22%	19	53%	2	6%	0	0%	0	0%	0	0%	3	8%	1	3%
Obchod (N=32)	4	13%	0	0%	5	16%	0	0%	20	63%	0	0%	1	3%	1	3%	1	3%
Informatika (N=30)	0	0%	24	80%	5	17%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	1	3%
Sociální služby (N=23)	0	0%	0	0%	22	96%	1	4%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Zemědělství, les. a zprac. dřeva (N=20)	5	25%	3	15%	5	25%	0	0%	0	0%	4	20%	3	15%	0	0%	0	0%
Právní vědy (N=19)	5	26%	13	68%	0	0%	1	5%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Doprava (N=18)	2	11%	0	0%	2	11%	12	67%	1	6%	0	0%	1	6%	0	0%	0	0%
Architektura (N=14)	2	14%	4	29%	1	7%	0	0%	1	7%	0	0%	3	21%	3	21%	0	0%
Automechanik (N=14)	1	7%	0	0%	3	21%	0	0%	0	0%	0	0%	10	71%	0	0%	0	0%
Zahradník/květinář (N=9)	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	9	100%	0	0%	0	0%	0	0%
Přírodní vědy (N=7)	1	14%	3	43%	3	43%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Textil, oděvnictví (N=3)	0	0%	1	33%	1	33%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	1	33%	0	0%
Umělecké obory (N=2)	0	0%	2	100%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Kadeřník (N=1)	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	1	100%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%

Příloha 6: Přehled požadovaných oborů vzdělání v třídění podle požadovaného stupně vzdělání v inzertní nabídce zaměstnání v denním tisku a na internetu v roce 2016

Obor vzdělání	Stupeň vzdělání													
	Stupeň neuveden		Základní vzdělání		Vyučení		Středoškolské vzdělání		Min. maturitní vzdělání		VOŠ		Vysokoškolské vzdělání	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Technické obory (N=582)	9	2%	0	0%	159	27%	97	17%	145	25%	3	1%	169	29%
Elektrotechnika a elektronika (N=274)	7	3%	2	1%	107	39%	45	16%	70	26%	1	0%	42	15%
Ekonomické obory (N=261)	6	2%	0	0%	0	0%	37	14%	76	29%	4	2%	138	53%
Strojírenství (N=196)	1	1%	0	0%	80	41%	23	12%	51	26%	1	1%	40	20%
Stavebnictví (N=89)	1	1%	0	0%	12	13%	9	10%	31	35%	1	1%	35	39%
Gastronomie, pohost., hotel. (N=75)	0	0%	0	0%	60	80%	4	5%	7	9%	1	1%	3	4%
Společenské vědy (N=58)	20	34%	0	0%	0	0%	1	2%	4	7%	10	17%	23	40%
Lékařské a farmaceutické vědy (N=56)	1	2%	1	2%	0	0%	5	9%	17	30%	3	5%	29	52%
Učitelství (N=38)	5	13%	0	0%	0	0%	1	3%	3	8%	2	5%	27	71%
Chemie (N=36)	0	0%	0	0%	2	6%	5	14%	10	28%	0	0%	19	53%
Obchod (N=32)	0	0%	0	0%	19	59%	1	3%	6	19%	0	0%	6	19%
Informatika (N=30)	1	3%	0	0%	0	0%	0	0%	6	20%	0	0%	23	77%
Sociální služby (N=23)	0	0%	0	0%	2	9%	0	0%	3	13%	3	13%	15	65%
Zemědělství, les. a zprac. dřeva (N=20)	0	0%	0	0%	5	25%	2	10%	7	35%	0	0%	6	30%
Právní vědy (N=19)	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	19	100%
Doprava (N=18)	0	0%	0	0%	1	6%	4	22%	4	22%	0	0%	9	50%
Architektura (N=14)	1	7%	1	7%	6	43%	1	7%	1	7%	1	7%	3	21%
Automechanik (N=14)	0	0%	0	0%	10	71%	2	14%	2	14%	0	0%	0	0%
Zahradník/květinář (N=9)	2	22%	0	0%	6	67%	0	0%	1	11%	0	0%	0	0%
Přírodní vědy (N=7)	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	7	100%
Textil, oděvnictví (N=3)	0	0%	0	0%	2	67%	0	0%	0	0%	0	0%	1	33%
Umělecké obory (N=2)	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	2	100%	0	0%	0	0%
Kadeřník (N=1)	0	0%	0	0%	1	100%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%

Informační systém o uplatnění absolventů škol na trhu práce

Vítáme Vás v informačním systému ISA+, který Vám nabízí pomoc při hledání vzdělávací a profesní dráhy. Najdete zde všechny školy a obory vzdělání, informace k přechodu na trh práce i do dalšího vzdělávání. Při výběru povolání Vám pomůže i Profi test nebo videoukázky technických profesí. Velkým přínosem je ISA+ pro žáky se zdravotním postižením i pro žáky se studijními problémy.

KAM NA ŠKOLU
obory, školy a profese

- [Výběr podle oboru](#)
- [Výběr podle školy](#)
- [Výběr podle povolání](#)
- [Výběr podle videa](#)
- [Výběr podle obrázků](#)
- [Výběr podle činností a pracovišť](#)
- [Profi test](#)

ABSOLVENTI ŠKOL A TRH PRÁCE

- [Vzdělávání a volba oboru](#)
- [Využití vzdělání](#)
- [Požadavky zaměstnavatelů](#)
- [Nezaměstnanost](#)
- [Zaměstnanost](#)
- [Publikace](#)

BEZ BARIÉR
až na trh práce

- [Volba školy pro žáky se ZP](#)
- [Absolventi se ZP a trh práce](#)
- [Předčasné odchody ze vzdělávání](#)
- [Žáci se sociálním znevýhodněním](#)
- [Statistické přehledy](#)
- [Publikace](#)

JAK NA TO
rady a doporučení

- [Jsem na základce](#)
- [Jsem na střední](#)
- [Jsem už dospělý](#)
- [Jsem poradce](#)

Výrazně inovovaný informační systém ISA+ pomáhá **žákům základních škol** při volbě oboru vzdělání a výběru střední školy, **žákům středních škol** při rozhodování o pokračování ve vzdělávání a při přechodu na trh práce, **výchovným-kariérovým poradcům a učitelům** při poskytování kariérového poradenství a výuce témat Úvodu do světa práce, **managementu škol** při úpravách vlastní vzdělávací nabídky a tvorbě školních vzdělávacích programů.

VÝZNAMNÉ MOŽNOSTI SYSTÉMU:

- možnost **výběru oborů i školních vzdělávacích programů (ŠVP)**,
- **nové videoukázky** – představují práci v technických profesích i přípravu na ně,
- **profi test** – pomůže žákům základních škol při výběru oblasti vzdělávání,
- **výběr podle obrázků** – poskytuje snadnější orientaci ve vzdělávací nabídce SŠ,
- **bez bariér až na trh práce** – nová sekce věnovaná problematice žáků se zdravotním postižením a tématu předčasných odchodů ze vzdělávání,
- **jak na to – rady a doporučení** – různé užitečné informace pro uživatele systému,
- **syntetické stránky** – obsahují soubor informací ke každé skupině oborů,
- **filtry vzdělávací nabídky** – podle zdravotního postižení, vzdálenosti od bydliště, formy studia, zřizovatele, ŠVP,
- **fulltextové vyhledávání** – najde na ISA+ odkazy související se zadaným výrazem.

O inovaci a obsah systému ISA+ se stará Národní ústav pro vzdělávání v rámci udržitelnosti projektu **Kariérové poradenství v podmínkách kurikulární reformy (VIP Kariéra II - KP)**.